

TABLICA PREDMETA:

OBVEZNI KOLEGIJI			
Naziv kolegija	Nositelj kolegija	Broj kontakt sati	ECTS
<i>Kritički pristup teoriji u kulturnoj antropologiji</i>	red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek doc. dr. sc. Duško Petrović	20	10
<i>Strategije kvalitativnog istraživanja i etički izazovi</i>	izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević red. prof. dr. sc. Marijana Belaj	20	10

IZBORNI KOLEGIJI/RADIONICE			
Naziv kolegija/radionice	Nositelj kolegija/radionice	Broj kontakt sati	ECTS
Kvalitativna metodologija i etnografija			
<i>Situirana etika u etnografskim istraživanjima</i>	izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak red. prof. dr. sc. Marijana Belaj	10	5
<i>Kreativna etnografija</i>	doc. dr. sc. Tihana Rubić	10	5
<i>Geo etnografija</i>	doc. dr. sc. Tibor Komar	10	5
<i>Digitalna etnografija</i>	doc. dr. sc. Tibor Komar	10	5
<i>Teorija afekta u etnologiji i kulturnoj antropologiji</i>	red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević	10	5
<i>Fenomenološki pristupi u etnologiji i kulturnoj antropologiji</i>	red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević doc. dr. sc. Hrvoje Čargonja	10	5
<i>Autoetnografija kao kvalitativni pristup i metoda</i>	doc. dr. sc. Tihana Rubić	10	5
<i>Metodologija istraživanja izvedbe</i>	nasl. red. prof. dr. sc. Tvrto Zebec	10	5
<i>Kvalitativne metode u prostornim analizama</i>	doc. dr. sc. Sanja Lončar	10	5
<i>Fotografija i kvalitativna analiza sociokulturnih procesa</i>	doc. dr. sc. Tihana Rubić	10	5
<i>Vizualna istraživanja i primjenjena vizualna etnografija</i>	doc. dr. sc. Tanja Bukovčan	10	5
<i>Doktorska radionica Kvalitativna metodologija i etnografija</i>	izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak, izv. prof. nasl. izv. prof. dr. sc. Valentina Gulin Zrnić	6	3
Religija i sociokulturni procesi			
<i>Sveta mjesta, hodočašća i turizam</i>	red. prof. dr. sc. Marijana Belaj	10	5

<i>Izvaninstitucionalna religioznost i globalni religijski pokreti</i>	red. prof. dr. sc. Marijana Belaj	10	5
<i>Antropologija religijskog iskustva</i>	doc. dr. sc. Hrvoje Čargonja	10	5
<i>Doktorska radionica Aktualne teme u antropologiji religije</i>	red. prof. dr. sc. Marijana Belaj doc. dr. sc. Hrvoje Čargonja	6	3
Baština i kulturne politike			
<i>Konstrukcija i politike baštine</i>	doc. dr. sc. Petra Kelemen doc. dr. sc. Sanja Lončar	10	5
<i>Etnologija/kulturna antropologija i znanstveno-kulturna baština</i>	red. prof. dr. sc. Tihana Petrović Leš	10	5
<i>Tekstil i odijevanje – označitelji povijesne dinamike</i>	red. prof. dr. sc. Tihana Petrović Leš	10	5
<i>Religijska baština i (kulturne) politike</i>	red. prof. dr. sc. Marijana Belaj	10	5
<i>Turizam – akteri, prakse, interakcije</i>	doc. dr. sc. Petra Kelemen	10	5
<i>Doktorska radionica Baština i kulturne politike</i>	doc. dr. sc. Petra Kelemen doc. dr. sc. Sanja Lončar	6	3
Sport u društveno-kulturnom kontekstu			
<i>Sport i društvene mijene</i>	red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek	10	5
<i>Antropologija tijela i sport</i>	red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek	10	5
<i>Antropologija nogometnog navijanja</i>	red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek	10	5
<i>Antropologija dječjih igara</i>	red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek	10	5
<i>Sport i invaliditet</i>	doc. dr. sc. Tibor Komar	10	5
<i>Sport, nacija i nacionalni identitet</i>	red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek	10	5
<i>Doktorska radionica Antropološki pristupi istraživanju sporta</i>	doc. dr. sc. Tibor Komar	6	3
Prostor, rad i zajednice			
<i>Kultura i politike prostora</i>	red. prof. dr. sc. Jasna Galjer doc. dr. sc. Sanja Lončar doc. dr. sc. Tihana Rubić	10	5
<i>Religija, prostor, politike identiteta</i>	red. prof. dr. sc. Marijana Belaj	10	5
<i>Mjesto i društveno sjećanje</i>	red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević	10	5
<i>Zagreb: autobiografija</i>	nasl. red. prof. u miru dr. sc. Ljiljana Marks, zaslužna znanstvenica	10	5
<i>Postindustrijska etnografija</i>	izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević	10	5

<i>Urbane budućnosti</i>	nasl. izv. prof. dr. sc. Valentina Gulin Zrnić doc. dr.sc. Tihana Rubić	10	5
<i>Starost kao sociokulturna tema</i>	dr. sc. Tihana Rubić, doc.	10	5
<i>Doktorska radionica Prostorne teme</i>	nasl. izv. prof. dr. sc. Valentina Gulin Zrnić doc. dr. sc. Sanja Lončar red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević	6	3
Migracije, granice, manjinske zajednice			
<i>Migracije, granice i manjinske zajednice</i>	izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta	10	5
<i>Migracije i postmigracijski procesi</i>	izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta	10	5
<i>Hrvatska dijaspora i iseljeništvo</i>	izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta	10	5
<i>Suvremene politike izbjeglištva</i>	doc. dr. sc. Duško Petrović	10	5
<i>Europski režim iregulariziranih migracija</i>	nasl. doc. dr. sc. Marijana Hameršak	10	5
<i>Genocid – kulturnoantropološka perspektiva</i>	doc. dr. sc. Ivona Grgurinović	10	5
<i>Doktorska radionica Migracije i granice</i>	izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta. doc. dr. sc. Duško Petrović	6	3
Etnomuzikološke i etnokoreološke teme			
<i>Etnomuzikološki i kulturnoantropološki studiji glazbe</i>	nasl. red. prof. dr. sc. Naila Ceribašić doc. dr. sc. Mojca Piškor	10	5
<i>Plesno-etnološke i etnokoreološke teme</i>	nasl. red. prof. dr. sc. Tvrto Zebec	10	5
<i>Hrvatska tradicijska glazba i odjeci u suvremenosti</i>	nasl. doc. dr.sc. Joško Ćaleta	10	5
<i>Korištenje digitalnih alata - digitalna etnomuzikologija</i>	nasl. doc. dr.sc. Joško Ćaleta	10	5
<i>Primijenjena etnomuzikologija i proces „brendiranja“ tradicije</i>	nasl. doc. dr.sc. Joško Ćaleta	10	5
<i>Doktorska radionica Etnomuzikološke i etnokoreološke teme</i>	nasl. red. prof. dr. sc. Tvrto Zebec	6	3
Mit i verbalni folklor			
<i>Hrvatska mitska baština</i>	red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek	10	5
<i>Teorija i metodologija folklorističkih istraživanja - usmena književnost</i>	doc. dr. sc. Davor Nikolić izv. prof. dr. sc. Evelina RudanKapet doc. dr. sc. Josipa Tomašić Jurić	10	5
<i>Usmena predaja: folkloristički, antropološki, kulturološki, mitološki, povijesni, interdisciplinarni te multimedijski aspekti vrsta</i>	nasl. red. prof. u miru dr. sc. Ljiljana Marks, zaslužna znanstvenica	10	5

<i>Makrokozmos u mikrokozmosu – etnološki ogledi o hrvatskim astronimima i astragalima</i>	izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak	10	5
<i>Doktorska radionica Mit i verbalni folklor</i>	izv. prof. dr. sc. Evelina Rudan Kapec red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek	6	3

Identiteti, globalizacija i održivost

<i>Kultura i održivost</i>	doc. dr. sc. Tihana Rubić doc. dr. sc. Sanja Lončar	10	5
<i>Zeleni kulturni studiji</i>	nasl. izv. prof. dr. sc. Suzana Marjanović	10	5
<i>Novi (bio)etički izazovi u razdoblju globalizacije</i>	red. prof. dr. sc. Darko Polšek	10	5
<i>Politika i političko</i>	doc. dr. sc. Duško Petrović	10	5
<i>Globalno zdravlje i politike javnog zdravstva</i>	doc. dr. sc. Tanja Bukovčan	10	5
<i>Razvoj zajednice, poslovanja i tehnologije – primjenjena istraživanja</i>	red. prof. dr. sc. Darko Polšek red. prof. dr. sc. Marijana Belaj doc. dr. sc. Tihana Rubić	10	5
<i>Doktorska radionica Identiteti, globalizacija i održivost</i>	doc. dr. sc. Tihana Rubić red. prof. dr. sc. Darko Polšek	6	3

Evolucijske teorije u antropologiji

<i>Evolucijska objašnjenja u društveno-humanističkim znanostima</i>	red. prof. dr. sc. Darko Polšek	10	5
<i>Uloga teorije evolucije u (znanosti o) kulturi</i>	red. prof. dr. sc. Darko Polšek	10	5
<i>Prapovijest i evolucija</i>	izv. prof. dr. sc. Emil Heršak	10	5
<i>Doktorska radionica Evolucijske teorije u antropologiji (Kako primijeniti teoriju igara u antropologiji i kako donositi teorijske zaključke iz eksperimenta)</i>	red. prof. dr. sc. Darko Polšek	6	3

RADIONICE ZA RAZVIJANJE OPĆIH I PRENOSIVIH VJEŠTINA

Naziv kolegija/radionice	Nositelj kolegija/radionice	broj kontakt sati	ECTS
<i>Upravljanje istraživačkim podacima</i>	izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak	6	3
<i>Pisanje i objavljivanje, odjek radova</i>	red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević	6	3
<i>Javnost, vidljivost i intelektualno vlasništvo</i>	doc. dr. sc. Tibor Komar	6	3

<i>Pronalaženje relevantnih izvora informacija i organizacija referenci</i>	doc. dr. sc. Tibor Komar	6	3
<i>Edukacija, komunikacija i rad u interkulturnom i kroskulturnom okruženju</i>	izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta	6	3
<i>Objava znanstvenog rada u društvenim i humanističkim znanostima</i>	doc. dr. sc. Petra Kelemen doc. dr. sc. Tihana Rubić	6	3
<i>Etika u društvenim i humanističkim znanostima</i>	izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak red. prof. dr. sc. Marijana Belaj	6	3
<i>Akademsko pisanje na hrvatskom jeziku</i>	doc. dr. sc. Tihana Rubić red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević	6	3
<i>Akademsko pisanje na engleskom jeziku</i>	red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević	6	3
<i>Vještine timskoga rada</i>	red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak	6	3

POPIS PREDMETA:

REDNI BROJ PREDMETA: 1.

NAZIV PREDMETA/MODULA: **Kritički pristup teoriji u kulturnoj antropologiji**

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek, doc. dr. sc. Duško Petrović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: drugi nastavnici doktorskog studija

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij Kritički pristup teoriji u kulturnoj antropologiji obuhvaća sljedeće teme: 1) Uvod; 2) Teorija o teoriji: Problematičnost teorije i koncepata; 3) Kulturna antropologija i pitanje holizma; 4) Ograničenja spoznaje i mogućnosti reprezentacije; 5) Poimanja kulturnoga relativizma; 6) Kulturna antropologija između teoretske i praktične discipline; 7) Situiranost kulturnoantropolološkoga znanja; 8) Kulturna antropologija i realističko zasnivanje znanja; 9) Kulturna antropologija i suvremena koncipiranja odnosa biološkog spram kulturnog; 10) Problemski pristup suvremenim ekološkim i političko-ekonomskim teorijama; 11) Problemski pristup suvremenim analizama diskursa i kognicije; 12) Problemski pristup suvremenim identitetnim, simboličkim i interpretativnim pristupima; 13) Problemski pristup suvremenim pitanjima reprezentacije i kritike; 14) Problemski pristup suvremenim teorijama moći; 15) Teorijsko utemeljenje suvremene kulturne antropologije.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BARNARD, Alan. 2000. *History and theory in anthropology*. Cambridge – New York: Cambridge University Press.

- CARRITHERS, Michael. 2005. "Anthropology as a Moral Science of Possibilities". *Current Anthropology*, vol. 46/3:433–446.
- CLIFFORD, James. 2005. "Rearticulating Anthropology". U *Unwrapping the Sacred Bundle: Reflections on the Disciplining of Anthropology*, ur. Daniel Segal i Sylvia Yanagisaki. Durham – London: Duke University Press, 24–48.
- GROBSTEIN, Paul. 2005. "Revisiting Science in Culture: Science as Story Telling and Story Revising". *Journal of Research practice*, vol. 1/1, <http://jrp.icaap.org/index.php/jrp/article/view/9/17>
- HOFFMAN, Roald. 2003. "Why buy that theory?" *American Scientist*, vol. 91:9–11.
- KNAUFT, Bruce. 2006. "Anthropology in the Middle". *Anthropological Theory*, vol. 6/4:407–430.
- LATOUR, Bruno. 2004. "Why critique ran out of steam? From Matters of Fact to Matters of Concern". *Critical Inquiry*, vol. 30/2:225–248.
- PECK, Janice. 2001. "Itinerary of a Thought. Stuart Hall, Cultural Studies and the unresolved Problem of the Relation of Culture to 'Not culture'". *Cultural Critique*, vol. 28:201–249.
- PERRY, Richard John. 2003. *Five key concepts in anthropological thinking*. Upper Saddle River: Prentice Hall.
- PREPORUČENA:**
- AHEARN, Laura. 2001. "Language and Agency". *Language and Agency, Annual Review of Anthropology*, vol. 30:109–137.
- CALGANO, Jame. 2003. "Keeping Biological Anthropology in Anthropology, and Anthropology in Biology". *American Anthropologist*, vol. 105/1:6–15.
- CARRITHERS, Michael. 2005. "Anthropology as a Moral Science of Possibilities". *Current Anthropology*, vol. 46/3:433–446.
- COWAN, Jane. 2006. "Culture and Rights after 'Culture and Rights'". *American Anthropologist*, vol. 108/1:9–24.
- DAVIS, Kathy. 2008. "Intersectionality as buzzword: A sociology of science perspective on what makes a feminist theory successful". *Feminist Theory*, vol. 9/1:67–86.
- GAL, Susan. 2012. "Language, Gender, and Power". U *Gender Articulated: Language and the Socially Constructed Self*, ur. Kira Hall i Mary Bucholtz. London – New York: Routledge, 169–183.
- KIRSCH, Thomas. 2010. "From the Spirit's Point of View: Ethnography, Total Truth and Speakership". U *Beyond Writing Culture. Current Intersections of Epistemologies and Representational Practices*, ur. Olaf Zenker i Karsten Kumoll. New York – Oxford: Berghahn Books, 89–112.
- LOCK, Margaret i Vihn-Kim NGUYEN. 2010. *An Anthropology of Biomedicine*. Oxford: Wiley-Blackwell, 1–31.
- MARKOWITZ, Fran. 2000. "About Culture: Globalization, Human Rights and Anthropology". *Anthropological Theory*, vol. 4/3:329–352.
- MERRY, Sally Engle. 2006. "Transnational Human Rights and Local Activism: Mapping the Middle". *American Anthropologist*, vol. 108/1:38–51.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminari i radionice, samostalni zadaci, mentorski rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Studenti će pohađati nastavu, sudjelovati u seminarskom radu raspravom te predajom i predstavljanjem seminarskoga rada, obaviti samostalne istraživačke zadatke pod vodstvom mentora.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 10

REDNI BROJ PREDMETA: 2.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Strategije kvalitativnog istraživanja i etički izazovi

VRSTA (OBVEZNI IZBORNI): obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak, red. prof. dr. sc. Marijana Belaj, red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: drugi nastavnici doktorskog studija

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U kolegiju se razmatraju ključni kvalitativnometodološki pristupi poput etnografije, sudioničkog promatranja i kvalitativnih intervjeta u etnologiji i kulturnoj antropologiji. Kolegij obuhvaća sljedeće teme: etnografija – tehnike promatranja, strategije prisustva i sudjelovanja, refleksivnost; granularna etnografija; socijalna realnost; „susreti“ – interakcija, pregovaranje, prilagodba, razgovor i konverzacija, osviješteni konteksti i strateška interakcija; dijaloški modeli – tehnike intervjeta, otvoreni i polustrukturirani intervju, fokus grupe, intervju kao oblik razgovornog partnerstva, pregovaranje o znanju; ranjivost i tehnike uspostave „dobrog odnosa“; etički rizici i izazovi; etičke procedure i tehnike adresiranja etičkih problema.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ATKINSON, Paul. 2017. *Thinking Ethnographically*. London – New York: SAGE.

IBHOFEN, Ron et al., ur. 2020. *Handbook of Research Ethics and Scientific Integrity*. Cham: Springer.

ROBENN, Antonius C. G. M. i Jeffrey A. SLUKA, ur. 2012. *Ethnographic Fieldwork: An Anthropological Reader. Second Edition*. Oxford: John Wiley & Sons.

SKINNER, Jonathan. 2012. *The Interview: An Ethnographic Approach*. London: Berg

WHITEFORD, M. Linda i Robert T. TROTTER II. 2008. *Ethics for Anthropological Research and Practice*. Long Grove, Illinois: Waveland.

PREPORUČENA:

American Anthropological Association. 2012. *Principals of ethical Responsibility*.

<http://ethics.americananthro.org/category/statement/>

CERWONKA, Allaine i Liisa H. MALKKI. 2007. *Improvising Theory. Process and Temporality in Ethnographic Fieldwork*. Chicago – London: University of Chicago Press.

Hrvatsko etnološko društvo. 2013. *Etički kodeks*. <https://hrvatskoetnoloskodrustvo.hr/o-nama/eticki-kodeks/>

IPHOFEN, Ron. 2013. "Research Ethics in Ethnography/Anthropology". *European Commission*.

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/hi/ethics-guide-ethnog-anthrop_en.pdf

OKELY, Judith. 2012. *Anthropological Practice: Fieldwork and the Ethnographic Method*. London – New York: Bloomsbury.

ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena, Sanja POTKONJAK i Tihana RUBIĆ. 2016. *Misliti etnografski. Kvalitativni pristupi i metode u etnologiji i kulturnoj antropologiji*. Zagreb: FF press – Hrvatsko etnološko društvo.

WALCOTT, Harry. 2008. *Ethnography as a Way of Seeing*. Lanham – New York: Altamira Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se provodi interaktivnim predavanjima i kroz studije slučaja. Stečene kompetencije i vještine produbljuju se u diskusionskim grupama na zadane tekstualne cjeline.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema teksta metodološke prirode (do 8000 znakova s razmacima) i prezentacija individualnog metodološkog pristupa i etičkog rješenja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 10

REDNI BROJ PREDMETA: 3.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Situirana etika u etnografskim istraživanjima

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak, red. prof. dr. sc. Marijana Belaj

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Situirana i kontekstualna etika problematizira angažirani, aktivistički, emancipativni i dinamički odnos istraživača i istraživanih na etnografskim terenima koji impliciraju potencijalno složene etičke relacije i ugrožavanje etnografskog integriteta. U kolegiju se razmatraju sljedeće teme: transakcijska i relacijska interakcija; subjektivnost; refleksivnost; reciprocitetno pozicioniranje; afektivne reakcije u etnografskim situacijama; odnosi moći, politika glasa, ranjivost i povjerenje. Na primjerima etnografskih studija tematiziraju se situacijski kontekstualni etički problemi koji proizlaze iz sudjelujućih istraživanja te situacijske i kontekstualne nepredvidivosti etnografskog rada.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

IBHOFEN, Ron et al.,ur. 2020. *Handbook of Research Ethics and Scientific Integrity*. Cham: Springer.

MACLEOD, Catriona Ida, Jacqueline MARX, Phindezwa MNYAKA, Gareth J. TREHARNE, ur. 2018. *The Palgrave Handbook of Ethics in Critical Research*. London – New York: Palgrave Macmillan.

VERHALLEN, Tessa. 2016. „Tuning to the Dance of Ethnography. Ethics during Situated Fieldwork in Single-Mother Child Protection Families“. *Current Anthropology*, vol. 47/4:452–473.

PREPORUČENA:

ANSPACH, Renée i Nissim MIZRACHI, 2006. "The Field Worker's Fields: Ethics, Ethnography and Medical Sociology". *Sociology of Health & Illness*, vol. 28/6:713–731.

HAMILTON, Jennifer A. 2009. "On the Ethics of Unusable Data". U *Fieldwork Is Not What It Used to Be. Learning Anthropology's Method in a Time of Transition*, ur. James Faubion i George Marcus. Ithaca, London: Cornell University Press, 73–88.

LI, Jun. 2008. "Ethical Challenges in Participant Observation: A Reflection on Ethnographic Fieldwork". *The Qualitative Report*, vol. 13/1:100–115.

MAZZOCCHETTI, Jacinthe. 2016. "The Ethics of Ethnographic Fieldwork in the Context of War against Migrants Between Self-Censorship and Engagement". *Anthropologie & développement*, vol. 44:55–78.

PEREZ, Teresa Sandra. 2017. "In Support of Situated Ethics: Ways of Building Trust with Stigmatised 'Waste Pickers' in Cape Town". *Qualitative Research*, vol. 19/2:148–163.

TAGG, Caroline, Agnieszka LYONS, Rachel HU i Frances ROCK. 2017. "The ethics of digital ethnography in a team project". *Applied Linguistics Review*, vol. 8/2-3:271–292.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja i grupna rasprava, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije i eseja na temu individualnog etnografskog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 4.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Kreativna etnografija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tihana Rubić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Sanja Potkonjak, dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij razmatra odnos umjetnosti, etnografskog istraživanja i umjetničke prakse. Tematizirajući ključne obrate u kulturnoj antropologiji – eksperimentacijski, imaginativni, kolaborativni i umjetnički – u kolegiju se promišljaju kreativni pristupi etnografskoj reprezentaciji i obratno, etnografski pristupi u umjetničkoj reprezentaciji. Kolegij se fokusira i na dodire dviju praksi kroz kolaboracije i sudjelujuće pristupe u kojima se društveno polje predstavlja i promišlja kreativnim metodama. Posebna pažnja u kolegiju posvećuje se odnosu participativnih vizualnih metoda u etnografiji i kreativnom etnografskom pisanju. Istraživački pristupi i metode temelje se na prepoznatim karakteristikama arhivske i terenske građe, promišljenim i informiranim odlukama o metodološkim orijentacijama, ali i specifičnim kreativnim i izričajnim potencijalima istraživača u multidisciplinarnom okruženju.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

AKAMA, Yoko, Sarah PINK i Shanti SUMARTOJO. 2019. *Uncertainty and Possibility. New Approaches to Future Making in Design Anthropology*. London – New York: Bloomsbury Academic.

ELLIOTT, Danielle i Dara CULHANE, ur. 2017. *A Different Kind of Ethnography. Imaginative Practices and Creative Methodologies*. North York, Ontario, Canada: University of Toronto Press.

KARA, Helen. 2015. *Creative Research Methods in the Social Sciences. A Practical Guide*. Bristol: Policy Press (Bristol University Press).

MÜLLER, Francis. 2021. *Design Ethnography. Epistemology and Methodology*. London: Springer Briefs in Anthropology.

PREPORUČENA:

CALZADILLA, Fernando i George MARCUS. 2006. "Artists in the Field. Between Art and Anthropology". U *Contemporary Art and Anthropology*, ur. A. Schneider i C. Wright. Oxford – New York: Berg, 95–115.

LANCIONE, Michele 2016. "The ethnographic novel as activist mode of existence: translating the field with homeless people and beyond". *Social & Cultural Geography*, vol. 18/7:994–1015.

KRSTIĆ, Marija. 2011. "Mind the Gap: The Use of Artistic Methods in Anthropological Research". *Etnološka tribina*, vol. 41:69–85.

- PINK, Sarah. 2005. *Doing visual ethnography. Images, media and representation in research*. London – Thousand Oaks – New Delhi: SAGE Publications.
- RICHARDSON, Laurel. 2000. "New Writing Practices in Qualitative Research". *Sociology and Sport*, vol. 17:5–20.
- ROSALDO, Renato. 2014. *The Day of Shelly's Death. The Poetry and Ethnography of Grief*. Durham – London: Duke University Press.
- STEWART, Kathleen. 2007. *Ordinary Affects*. Durham – London: Duke University Press.
- STROHM, Kleven. 2012. "When Anthropology Meets Contemporary Art: Notes for a Politics of Collaboration". *Collaborative Anthropologies*, vol. 5:98–124.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i grupna rasprava, vježba u kreativnoj etnografiji – format videa, fotografije, crteža i/ili teksta.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema i izvedba vježbe na temu individualnog etnografskog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 5.

NAZIV PREDMETA/MODULA: **Geo etnografija**

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tibor Komar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj kolegija je pružiti teoretsku, metodološku i praktičnu podlogu za korištenje GIS-a u etnološkim i antropološkim istraživanjima. Geoprostorne tehnologije postale su sveprisutni alati za organizaciju podataka i komunikaciju, a na ovom kolegiju studenti će se kroz praktično iskustvo usmjeravati na prikupljanje i upravljanje podacima, analizu i izradu karata. Za analizu i izradu karata koristit će se GIS alati poput QGIS-a, ArcGIS-a i gvSIG-a.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BALLAS, Dimitris, Graham CLARKE, Rachel S. FRANKLIN i Andy NEWING. 2018. *GIS and the Social Sciences - Theory and Applications*. London – New York: Routledge.

BODENHAMER, David J., John CORRIGAN, Trevor M. HARRIS. 2010. *The Spatial Humanities: GIS and the Future of Humanities Scholarship*. Bloomington: Indiana University Press

SCHREIBMAN, S., Raymond George SIEMENS and John UNSWORTH, ur. 2016. *A new companion to digital humanities*. Chichester, West Sussex, UK: John Wiley & Sons Inc.

PREPORUČENA:

BODENHAMER, David J., John CORRIGAN, Trevor M. HARRIS. 2015. *Deep Maps and Spatial Narratives*. Bloomington: Indiana University Press.

BRENNAN-HORLEY, Chris, Susan LUCKMAN, Chris GIBSON i Julie WILLOUGHBY-SMITH. 2010. "GIS, Ethnography, and Cultural Research: Putting Maps Back into Ethnographic Mapping". *The Information Society*, vol. 26:2:92–103.

PADILLA, Jr. Sabino G. 2013. "Anthropology and GIS: Temporal and Spatial Distribution of the Philippine Negrito Groups". *Human Biology* 85, vol. 1/3:209–230

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i analiza studija slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Individualna vježba na temu vlastitog etnografskog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 6.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Digitalna etnografija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tibor Komar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Istraživanje interneta i istraživanje putem interneta otvaraju širok raspon etičkih, epistemoloških, ontoloških i metodoloških pitanja koja nas pak uvode u rasprave i sile na razmatranje kako se takvo istraživanje provodi i kako se razlikuje od uobičajenih metoda društvenih i humanističkih istraživanja. Cilj ovog kolegija je ponuditi teorijski i metodološki okvir koji se može prilagoditi različitim istraživačkim kontekstima i ciljevima digitalnog istraživanja. Također, istaknut će se važnost refleksivnosti pri istraživanju raznovrsnih digitalno isprepletenih okruženja te naglasiti nematerijalna obilježja digitalnog čije otkrivanje zahtijeva pažljivo konstruirane istraživačke metode.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BOELLSTORFF, Tom, Bonnie NARDI, Celia PEARCE, T. L. TAYLOR i George E. Marcus. 2012. *Ethnography and Virtual Worlds: A Handbook of Method*. Princeton: Princeton University Press.

KOZINETS, Robert V. 2010. *Netnography: Doing Ethnographic Research Online*. London: SAGE.

PINK, Sarah, Heather HORST, John POSTILL, Larissa HJORTH, Tania LEWIS i Jo TACCHI. 2016. *Digital ethnography – principles and practices*. Los Angeles: SAGE.

PREPORUČENA:

DICKS, Bella, Bruce MASON, Amanda COFFEY i Paul ATKINSON, ur. 2005. *Qualitative Research and Hypermedia - Ethnography for the Digital Age*. London: SAGE.

HJORTH, Larissa, Heather HORST, Anne GALLOWAY, Genevieve BELL, ur. 2017. *The Routledge Companion to Digital Ethnography*. New York: Taylor and Francis.

VARIS, Piia. 2015. "Digital ethnography". U *The Routledge Handbook of Language and Digital Communication*, ur. Alexandra Georgakopoulou i Tereza Spilioti. London – New York: Routledge, 55–68.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i analiza studija slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Individualna vježba na temu vlastitog etnografskog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 7.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Teorija afekta u etnologiji i kulturnoj antropologiji

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij daje uvid u ključne koncepte, pristupe i mogućnosti primjene teorije afekta pri etnološkim i kulturnoantropološkim istraživanjima. Obrađuju se definicije ovoga pojma, zatim temelji i tendencije u istraživanjima afekta u humanističkim znanostima, s posebnim osvrtom na tretman tog koncepta u etnologiji i kulturnoj antropologiji. Pojašnjavaju se mogućnosti primjene teorije afekta u kvalitativnim studijama. Daje se osvrt i na načine pisanja o afektu. U kolegiju se razmatraju sljedeće teme: afekt kao društveni i kulturni fenomen; intenzivnost u društvenoj interakciji; različiti pristupi afektu; afektivni kapital; afektivna geografija; načini istraživanja i pisanja o afektu.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

GREGG, Melissa i Gregory J. SEIGWORTH, ur. 2010. *The Affect Theory Reader*. Durham – London: Duke University Press.

FRYKMAN, Jonas i Maja POVRZANOVIĆ FRYKMAN, ur. 2016. *Sensitive Objects. Affect and Material Culture*. Lund: Nordic Academic Press.

SLABY, Jan i Christian von SCHEVE. 2019. *Affective Societies. Key Concepts*. London: Routledge.

ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena, Sanja POTKONJAK i Tihana RUBIĆ. 2016. "Teorija afekta". U *Misliti etnografski. Kvalitativni pristupi i metode u etnologiji i kulturnoj antropologiji*. Zagreb: FF press – Hrvatsko etnološko društvo, 64–86.

PREPORUČENA:

AHMED, Sara. 2010. *The Promise of Happiness*. Durham – London: Duke University Press.

CAMERON, Alexia. 2020. *Affected Labour in a Café Culture. The Atmospheres and Economics of 'Hip' Melbourne*. London: Routledge.

CLOUGH, Patricia Ticineto i Jean HALLEY, ur. 2007. *The Affective Turn. Theorizing the Social*. Durham – London: Duke University Press.

KAHL, Antje. 2019. *Analyzing Affective Societies. Methods and Methodologies*. London: Routledge.

LATOURE, Bruno. 2004. "How to Talk about the Body? The Normative Dimension of Science Studies". *Body and Society*, vol. 2/3:205–229.

MASSUMI, Brian. 2002. *Parables for the Virtual. Movement, Affect, Sensation*. Durham – London: Duke University Press.

NAVARO-YASHIN, Yael. 2012. *The Make-Believe Space. Affective Geography in a Postwar Polity*. Durham – London: Duke University Press.

RUTHERFORD, Danilyn. 2016. „Affect Theory and the Empirical”. *Annual Review of Anthropology*, vol. 45:285–300.

SCHAEFER, Donovan O. 2019. *The Evolution of Affect Theory. The Humanities, the Sciences, and the Study of Power*. Cambridge: Cambridge University Press.

STEWART, Kathleen. 2007. *Ordinary Affects*. Durham – London: Duke University Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se temelji na interaktivnim predavanjima, predstavljanju studija slučaja i vođenim raspravama, pri kojima polaznici povezuju studije afekta sa svojim doktorskim istraživanjem.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Esej s temom primjene teorije afekta pri etnološkim i kulturnoantropološkim istraživanjima.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 8.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Fenomenološki pristupi u etnologiji i kulturnoj antropologiji

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević, doc. dr. sc. Hrvoje Čargonja

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij daje uvid u ključne koncepte, pristupe i mogućnosti primjene fenomenoloških pristupa pri etnološkim i kulturnoantropološkim istraživanjima. Obrađuju se filozofijski temelji fenomenološkog pristupa, njihova interpretacija i odrednice u polju etnologije i kulturne antropologije. Razlažu se različite faze fenomenološkog istraživanja i predstavljanja rezultata: pripreme za istraživanje, fenomenološki opis i fenomenološke redukcije, provedba „mišljenja u hodu“ i oblikovanje teksta zasnovanog na fenomenologiji. U kolegiju se razmatraju sljedeće teme: iskustvo i prakse kao istraživački fokus; tijelo kao sredstvo u istraživanju; postupak ograđivanja (epoché) prethodnih stavova prema istraživanju; praktična mimeza; fenomenološko pisanje.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

CSORDAS, Thomas J. 1990. "Embodiment as a Paradigm for Anthropology". *Ethos* vol. 18:5–47.

ČARGONJA, Hrvoje. 2013. „Bodies and Worlds Alive: an Outline of Phenomenology in Anthropology”. *Studia ethnologica Croatica*, vol. 25/1:19–60.

FRYKMAN, Jonas i Nils GILJE, ur. 2003. *Being There. New Perspectives on Phenomenology and the Analysis of Culture*. Lund: Nordic Academic Press.

JACKSON, Michael. 1996. "Introduction. Phenomenology, Radical Empiricism, and Anthropological Critique". U *Things as They Are. New Directions in Phenomenological Anthropology*, ur. Michael Jackson. Bloomington: Indiana University Press, 1–50.

RAM, Kalpana i Christopher HOUSTON, ur. 2015. *Phenomenology in Anthropology: A Sense of Perspective*. Bloomington: Indiana University Press.

ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena, Sanja POTKONJAK i Tihana RUBIĆ. "Fenomenologija". U *Misliti etnografski. Kvalitativni pristupi i metode u etnologiji i kulturnoj antropologiji*. Zagreb: FF press – Hrvatsko etnološko društvo, 13–35.

ZAHAVI, Dan. 2011. *Husserlova fenomenologija*. Zagreb: AGM.

PREPORUČENA:

HAMMOND, Michael, Jane HOWARTH i Russell KEAT. 1991. *Understanding Phenomenology*. Oxford: Blackwell.

LEDER, Drew. 1990. *The Absent Body*. Chicago – London: University of Chicago Press.

MERLEAU-PONTY, Maurice. 1964. *The Primacy of Perception. And Other Essays on Phenomenological Psychology, the Philosophy of Art, History and Politics* (Studies in Phenomenology and Existential Philosophy). Evanston: Northwestern University Press.

MATTINGLY, Cheryl. 1998. *Healing Dramas and Clinical Plots: the Narrative Structure of Experience*. Cambridge: Cambridge University Press.

MORAN, Dermont. 2000. *Introduction to Phenomenology*. London: Routledge.

PHENOMENOLOGY ONLINE. A Resource for Phenomenological Inquiry. 2011.

<http://www.phenomenologyonline.com/>.

THROOP, Jason C. 2003. "Articulating Experience". *Anthropological Theory*, vol. 3:219–241.

<https://doi.org/10.1177/1463499603003002006>.

VAGLE, Mark D. 2014. *Crafting Phenomenological Research*. Walnut Creek: Left Coast Press Inc.

VAN MANEN, Max. 2014. *Phenomenology of Practice. Meaning-Giving Methods in Phenomenological Research and Writing*. Walnut Creek: Left Coast Press Inc.

ZAHAVI, Dan. 2018. *The Oxford Handbook of the History of Phenomenology*. Oxford: Oxford University Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se temelji na interaktivnim predavanjima, predstavljanju studija slučaja i vođenim raspravama, pri kojima polaznici povezuju fenomenološke postavke sa svojim doktorskim istraživanjem.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema i predaja teksta metodološke prirode u kojem polaznici individualno primjenjuju fenomenološke uvide na vlastite studije slučaja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 9.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Autoetnografija kao kvalitativni pristup i metoda

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tihana Rubić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U kolegiju se predstavlja jedan od kvalitativnih pristupa i metoda u etnologiji i kulturnoj antropologiji koji se temelji na epistemološkoj potrebi usmjerjenja istraživačkog naglaska i postupka prema iskustvu vlastitog (etnografsko ja, autorsko ja, društveno ja). Autorefleksivnost, autoreferencijalnost te imperativ autorove vidljivosti u tekstu bit će temom kolegija te će se s polaznicima raspraviti i primjerima potkrijepiti distiktivno obilježe autoetnografije kao metode kvalitativnih istraživanja. Kroz kolegij će polaznici ovu metodu primjenjivati na vlastitim kvalitativnim istraživačkim projektima te na taj način problemski pristupati rješavanju složenih zadataka i izazova poput prezentacije i komuniciranja ((auto)etnografskih) podataka u javnosti.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

CHANG, Heewon. 2008. *Autoethnography as Method*. Walnut Creek: Le2 Coast Press, Inc.

CHANG, Heewon, Faith NGUNJIRI i Kathy-Ann HERNANDEZ. 2013. *Collaborative Autoethnography*. London – New York: Routledge.

ČAPO ŽMEGAČ, Jasna. 2009. "Dva života i dvije smrti. Prilog antropologiji smrti i umiranja". U *Izazov tradicijske kulture. Svečani zbornik za Zorici Vitez*, ur. Naila Ceribašić i Ljiljana Marks. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 147–170.

PISAC, Andrea. 2013. *Hakirana Kiti. Ljubavno-znanstveni roman*. Zagreb: Algoritam.

POULOS, Christopher N. 2009. *Accidental Ethnography. An Inquiry Into Family Secrecy*. New York: Routledge.

POVRZANOVIĆ FRYKMAN, Maja. 2016. "Sensitive Objects of Humanitarian Aid. Corporeal Memories and Affective Continuities". U *Sensitive Objects. Affect and Material Culture*, ur. Jonas Frykman i Maja Povrzanović Frykman. Lund: Nordic Academic Press, 79–104.

ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena, Sanja POTKONJAK, Tihana RUBIĆ. 2016. "Autoetnografija". U *Misliti etnografski. Kvalitativni pristupi i metode u etnologiji kulturnoj antropologiji*. Zagreb: FF press – Hrvatsko etnološko društvo, 87–102.

HOLMAN JONES, Stacy i Marc PRUYN, ur. 2018. *Creative Selves, Creative Cultures: Critical Autoethnography, Performance, and Pedagogy*. London: Palgrave Macmillan.

PREPORUČENA:

CRAWLEY, Rex L. 2014. "Favor. An Autoethnography of Survival". U *Critical Autoethnography. Intersecting Cultural Identities in Everyday Life*, ur. Robin M. Boylorn i Mark P. Orbe. Walnut Creek: Le2 Coast Press, 222–233.

ELLIS, Carolyn. 2000. "Autoethnography, Personal Narrative, Reflexivity. Researcher as Subject". U *Handbook of Qualitative Research*, ur. Norman K. Denzin i Yvonna S. Lincoln. London – New Delhi – Thousand Oaks: SAGE Publications, 733–768.

ELLIS, Carolyn. 2004. *The Ethnographic I. A Methodological Novel about Autoethnography*. Walnut Creek: Altamira Press.

GULIN ZRNIĆ, Valentina. 2009. *Kvartovska spika. Značenja grada i urbani lokalizmi u Novom Zagrebu*. Zagreb: Jesenski i Turk.

HAO, Richie Neil. 2014. "Performing Fortune Cookies. An Autoethnographic Performance on Diasporic Hybridity". U *Critical Autoethnography. Intersecting Cultural Identities in Everyday Life*, ur. Robin M. Boylorn i Mark P. Orbe. Walnut Creek: Le2 Coast Press, 96–109.

OKLEY, Judith. 1992. "Anthropology and Autobiography. Participatory Experience and Embodied Knowledge". U *Anthropology and Autobiography*, ur. Judith Okley i Helen Callaway. London – New York: Routledge, 1–28.

POVRZANOVIĆ, Maja. 1992. "Etnologija rata – pisanje bez suza?" *Etnološka tribina*, vol. 15:63–80.

RIHTMAN-AUGUŠTIN, Dunja. 1988. *Etnologija naše svakodnevice*. Zagreb: Školska knjiga.

RIHTMAN-AUGUŠTIN, Dunja. 2000. *Ulice moga grada*. Beograd: Biblioteka XX vek.

STEKETEE, Abby, Thomas G. ARCHIBALD i Samantha M. HARDEN. 2020. "Adjust your own oxygen mask before helping those around you: an autoethnography of participatory research". *Implementation Science*, vol. 15/1(70):1–20.

VELČIĆ, Mirna. 1991. *Otisak priče. Intertekstualno proučavanje autobiografije*. Zagreb: August Cesarec – Institut za etnologiju i folkloristiku.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i grupna rasprava, vježbe u okviru istraživačkih (dionica) projekata polaznika.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema i izvedba vježbe na temu individualnog autoetnografskoga projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 10.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Metodologija istraživanja izvedbe

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. red. prof. dr. sc. Tvrko Zebec

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Ivana Katarinčić, dr. sc. Iva Niemčić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Istraživanje izvedbe vrlo je slabo zastupljeno područje u preddiplomskom i diplomskom studiju. Ujedinjuje sve elemente metodologije, od razgovora preko promatranja do sudjelovanja gdje god je moguće. U kolegiju se daje kritički osvrt na razvoj metodologije u struci, s posebnim naglaskom na performativnom antropološkom pristupu po kojem je svaka izvedba jedinstvena u vremenu i prostoru s obzirom na izvođače i kontekst. Teorijski i metodološki se obrađuju tradicije i stilovi istraživanja i teme politike i etike etnografskog i folklorističkog istraživanja. Studenti se upućuju na izbor neke od izvedbenih umjetnosti kao istraživačke teme (ples, glazba, predstavljačko umijeće u tradicijskom, političkom ritualu ili kazalištu), pri čemu se propituje što sve može biti predmetom istraživanja. Postavljaju se pitanja kakva mogu biti istraživačka iskustva, očekivanja i prihvatanje rezultata istraživanja. Također se propituje kako digitalna humanistika utječe na promjenu metodologije i pristup istraživanju izvedbe.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ČAPO ŽMEGAČ, Jasna, Valentina GULIN ZRNIĆ, Goran ŠANTEK, ur. 2006. *Etnologija bliskoga. Poetika i politika terenskih istraživanja*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku i Durieux.

KATARINČIĆ, Ivana. 2015. "Methods of Researching Dance within Croatian Ethnochoreology". *Traditiones*, vol. 44/2:173–190.

RIHTMAN-AUGUŠTIN, Dunja. 1976: "O nekim metodološkim problemima etnološkog istraživanja sadašnjosti". *Etnološki pregled*, br. 12:121–127.

ROYCE, Anya Peterson. 2004. *Anthropology of the Performing Arts: Artistry, Virtuosity, and Interpretation in a Cross-Cultural Perspective*. Walnut Creek: AltaMira Press.

ZEBEC, Tvrko. 2015. "Koleda for the Future – Tanac Dances for All Generations. Intangible Culture in the Digital Age". *Traditiones*, vol. 44/2:113–134.

PREPORUČENA:

EHN, Billy, Orvar LOFGREN i Richard WILK. 2016. *Exploring Everyday Life: Strategies for Ethnography and Cultural Analysis*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.

LOZICA, Ivan. 2008. *Zapisano i napisano, Folkloristički spisi*. Zagreb: AGM.

NIEMČIĆ, Iva i Tvrko ZEBEC. 2018. "Sustainability of tradition: The case of the International Folklore Festival in Zagreb". U *The Cultural Development of Folk Dance Festivals and the Sustainability of Tradition*, ur. Mehmet Öcal Özbilgin, Liz Mellish. Izmir: Ege University Printhouse, 213–218.

ZEBEC, Tvrko. 2017. "What is Folklore – French Quadrille, a Slovenian Idea, European Graduation Parade or Winning the Guinness World Record?". U *What to Do with Folklore? New Perspectives on Folklore Research*, ur. Marjetka Golež Kaučić. Berlin: Wissenschaftlicher Verlag Trier, 17–27.

WILLIAMS, Drid. 2004. *Anthropology and the dance: ten lectures*. Urbana: University of Illinois Press.

(popis preporučene literature dopunjavat će se ovisno o specifičnim interesima doktoranda)

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Kombinacija predavanja (skupno ili individualno) i seminara.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski radovi, praktikum.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 11.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Kvalitativne metode u prostornim analizama

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Sanja Lončar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij će upoznati studente s kvalitativnim metodama koje se koriste u prostornim analizama. Obuhvaćena su teorijska i praktična objašnjenja pojedinih metoda (intervjui, sudjelovanje s promatranjem, analiza diskursa, studije slučaja i dr.) koje se koriste u procesima identificiranja, vrednovanja, zaštite i očuvanja izgrađenog i prirodnog okoliša, u procesima planiranja i upravljanja prostorom te u osmišljavanju i provedbi revitalizacijskih/regeneracijskih projekata u urbanim i ruralnim sredinama. Obuhvaćene su sljedeće teme: lokalna povijest i razvoj područja; znanja o prostoru i korištenje lokalnih resursa; upisivanje značenja u prostor (imenovanje, narativi, prakse i dr.); predodžbe i prezentacije prostora; 'osjećaj mjesta', i dr. Razmatraju se metode uključivanja lokalnih zajednica u promišljanje prostora i razvijanje projekata vođenih zajednicom. Tumači se uloga etnoloških i kulturnoantropoloških znanja, tj. etnologa i kulturnih antropologa u ovakvim aktivnostima te multidisciplinarnim i interdisciplinarnim pristupima i radu.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BAUR, Nina, Linda HERING, Anna Laura RASCHKE i Cornelia THIERBACH. 2014. "Theory and Methods in Spatial Analysis. Towards Integrating Qualitative, Quantitative and Cartographic Approaches in the Social Sciences and Humanities". *Historical Social Research / Historische Sozialforschung*, vol. 39/2(148):7–50.

CARTER, Thomas i Elizabeth COLLINS CROMLEY. 2005. *Invitation to Vernacular Architecture. A Guide to the Study of Ordinary Buildings and Landscapes*. Knoxville: The University of Tennessee Press.

CAMPKIN, Ben i Ger DUIJZINGS, ur. 2016. *Engaged urbanism. Cities and Methodologies*. London – New York: I. B. Tauris.

FELD, Steven i Keith H. BASSO, ur. 1996. *Senses of Place*. Santa Fe, New Mexico: School of American Research Advanced Seminar Series.

DUMBOVIĆ BILUŠIĆ, Biserka. 2015. *Krajolik kao kulturno naslijeđe. Metode prepoznavanja, vrednovanja i zaštite kulturnih krajolika Hrvatske*. Zagreb, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

ORBASLI, Aylin i Marcel VELLINGA. 2020. *Architectural Regeneration*. Hoboken – Chichester: Wiley Blackwell.

WATES, Nick. 2014. *The Community Planning Handbook: how people can shape their cities, towns and villages in any part of the world*. Abingdon, Oxon: Routledge.

PREPORUČENA:

ASQUITH, Lindsay i Marcel VELLINGA, ur. 2006. *Vernacular Architecture in Twenty-First Century. Theory, education and practice*. London – New York: Taylor & Francis.

HEY, David, ur. 2008. *The Oxford Companion to Family and Local History*. Oxford: Oxford University Press.

HOWARD, Peter, Ian THOMPSON i Emma WATERTON, ur. 2013. *The Routledge Companion to Landscape Studies*. London – New York: Routledge.

MAGINN, Paul J., Susan THOMPSON i Matthew TONTS, ur. 2008. *Qualitative Housing Analysis: on international Perspective*. Emerald Group Publishing.

MUIR, Richard. 1981. *Shell Guide to Reading The Landscape*. London: Michael Joseph.

MUIR, Richard. 2007. *How to Read a Village*. London: Ebury Press.

O'NEILL, Phillip i Pauline M. McGUIRK. 2014. "Qualitative methods in socio-spatial research ". U *Handbook of Research Methods and Applications in Spatially Integrated Social Science*, ur. Robert J. Stimson. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, 177–191.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanje i seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad i usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 12.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Fotografija i kvalitativna analiza sociokulturnih procesa

VRSTA (OBVEZNI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tihana Rubić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Tihana Petrović Leš

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij donosi pregled etnološkog i kulturnoantropološkog pojmovlja vezanog uz fotografiju uvodeći polaznike u tradicije nastanka, korištenja, (re)interpretiranja i proučavanja fotografije u okviru hrvatske etnologije i kulturne antropologije. Kroz uvide u razvoj svjetske, europske i hrvatske fotografije u okviru 20. stoljeća, raspraviti će se socijalna i simbolička obilježja fotografije (analogne i digitalne) kroz okvir antropologije obitelji i srodstva, antropologije tekstila i vizualne antropologije. Tematski će posebno mjesto razmatranja činiti obiteljska fotografija, odnosno, fotografija iz privatnih albuma. Kolegij ima za cilj polaznike podučiti kontekstualizaciji obiteljske fotografije s pomnim sagledavanjem sadržajnih i formalnih obilježja protagonista fotografije te drugih društvenih aktera (onih koji fotografiju promatraju, prezentiraju, distribuiraju, kupuju i ili pohranjuju).

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BELAJ, Melania. 2008. "Obiteljska fotografija kao kreiranje i arhiviranje (poželjne) stvarnosti". *Narodna umjetnost*, vol. 45/2:135-151.

BELAJ, Melania. 2009. "Obiteljski fotografski album". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 21:285–305.

GREGORY, Katherine. 2020. "The Video Camera Spoiled My Ethnography: A Critical Approach". *International Journal of Qualitative Methods*, vol. 19:1–9.

HENG, Terence. 2017. *Visual Methods in the Field: Photography for the Social Sciences*. London: Routledge.

KRIŽIĆ-ROBAN, Sandra. 2018. "A Slit through Photography. Innovative Strategies in Croatian Photography during the 1960s and 1970s". *Photographies*, vol. 11/2-3:215–234.

PINK, Sarah. 2005. *Doing visual ethnography. Images, media and representation in research*. London – Thousand Oaks – New Delhi: SAGE Publications.

PINNEY, Christopher. 2011. *Photography and Anthropology*. London: Reaktion Books Ltd.

PREPORUČENA:

ASSMANN, Jan. 2010. "Communicative and cultural memory ". U *A companion to Cultural Memory Studies*, ur. Astrid Erll i Ansgar Nunning. Berlin – New York: De Gruyter.

BELAJ, Melania. 2006. "Obiteljska fotografija- analiza i interpretacija u okviru teorije predstavljanja Ervinga Goffmana". *Etnološka tribina*, vol. 29/36:53–69.

ERKONAN, Sahika. 2016. "Photography and the construction of family and memory". U *Politics, Civil Society and Participation: Media and Communications in a Transforming Environment*, ur. Leif Kramp et.al. Bremen: edition lumiere, 257–272.

ERLL, Astrid. 2011. "Locating Family in Cultural Memory Studies". *Journal of Comparative Family Studies*, vol. 42/3:303–318.

HOLLOWAY, Donell i Lelia GREEN. 2017. "Mediated memory making: The virtual family photograph album". *Communications*, vol. 42/3:351–368.

LOHMEIER, Christine i Rieke BOHLING. 2017. "Communicating family memory: Remembering in a changing media environment". *Communications*, vol. 42/3:277–292.

MEŠTROVIĆ, Iva i BRANKA VOJNOVIĆ TRAŽIVUK. 2018. *Etnografski opus fotografa Stühlera*. Split: Etnografski muzej Split.

SANDBYE, Mette. 2014. "Looking at the family photo album: a resumed theoretical discussion of why and how". *Journal of Aesthetics & Culture*, vol. 6:1–17.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i grupna rasprava, vježbe s postojećim analognim i digitalnim fotografijama te izrada fotografija pri praćenju društvenog događaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema i izvedba vježbe na temu individualnog etnografskog i fotografskog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 13.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Vizualna istraživanja i primijenjena vizualna etnografija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tanja Bukovčan

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Sadržaj predmeta obuhvaća šire područje istraživanja u vizuelnoj antropologiji. Počevši od problematike prezentacije Drugog, Što je centralna preokupacija antropologije kao discipline, preko pitanja autora, autorstva i autoriteta u vizualnim istraživanjima, pa sve do razvoja i politika etnografskih filmova i njihovih festivala, predmet se bavi analizom i kritičkim propitivanjem vizualnih antropoloških istraživanja te kroz primjere dobre prakse upućuje i na mogućnosti kreiranja kvalitetnih vizualnih etnografija.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BUKOVČAN, Tanja i Aleksej GOTTHARDI-PAVLOVSKY. 2021. *Misliti kamerom: teorija i praksa vizualne etnografije*. Zagreb: FF Press.

HENG, Terence. 2017. *Visual Methods in the Field. Photography for the Social Sciences*. London –New York: Routledge.

HENLEY, Paul. 2020. *Beyond Observation. A History of Authorship in Ethnographic Film*. Manchester: Manchester University Press.

PREPORUČENA:

BANKS, Marcus i Jay RUBY. 2011. *Made to be Seen: Perspectives on the History of Visual Anthropology*. Chicago: University of Chicago Press.

BANKS, Marcus. 2018. *Using Visual Data in Qualitative Research*. Thousand Oaks: SAGE Open Publishing.

EMMISON, Michael, Philip SMITH i Margery MAYALL. 2012. *Researching the Visual*. London – New Delhi – Thousand Oaks: SAGE.

GINSBURG, Faye D., Lila ABU-LUGHOD i Brian LARKIN. 2002. *Media Worlds: Anthropology on the New Terrain*. Berkeley: University of California Press.

GRAY, Gordon. 2010. *Cinema. A Visual Anthropology*. Oxford: Berg Books.

PINK, Sarah. 2013. *Doing Visual Ethnography*. London – New Delhi – Thousand Oaks: SAGE.

PINK, Sarah. 2015. *Doing Sensory Ethnography*. London – New Delhi – Thousand Oaks: SAGE.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja, grupna rasprava, studije slučaja, projektna nastava.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Vježbe, seminari, izrada vizualne etnografije.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 14.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Kvalitativna metodologija i etnografija

VRSTA (OBVEZNI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak, nasl. izv. prof. dr.sc. Valentina Gulin Zrnić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Radionica razvija specifične kvalitativne metodološke pristupe prema potrebama studenata upisanih na doktorski studij. Studenti će se upoznavati s recentnim metodološkim pristupima koji nisu predmet klasične nastave, poput tehnika grupnog intervjeta, radioničkih diskusija i/ili ekspertnih fokus grupa, šetajuće etnografije, *proxy ethnography*, etnografije na daljinu (*remote ethnography*), hashtag etnografije i drugih pristupa, posebice prema razvijanju inovativnih metoda koje se pokažu relevantnima za razvoj metodoloških strategija u specifičnim temama doktorata.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

AKAMA Yoko, Sarah PINK i Shanti SUMARTOJO. 2018. *Uncertainty and Possibility: New Approaches to Future Making in Design Anthropology*. London – New York: Routledge.

STEWART, David i Prem SHAMDASANI. 2015. *Focus Groups. Theory and Practice (Third edition)*. London – New York: SAGE.

Doing Ethnography Remotely. Center for Global Ethnography. Stanford. 2020-2021.

<https://iriss.stanford.edu/doing-ethnography-remotely>.

PREPORUČENA:

BONILLA, Yarimar i Jonathan ROSA. 2015. "#Ferguson: Digital protest, hashtag ethnography, and the racial politics of social media in the United States." *American Ethnologist*, vol. 42/1:4–17.

RUFAS, Alix i Christine HINE. 2018. "Everyday connections between online and offline: Imagining others and constructing community through local online initiatives". *New Media & Society*, vol. 20/10:3879–3897.

PLOWMAN, Lydia. 2016. "Revisiting Ethnography by Proxy". *International Journal of Social Research Methodology*, vol. 20/5:443–454.

PODJED, Dan. 2020. *Indoor Anthropology*.

<https://medium.com/easa-applied-anthropology-network/indoor-anthropology-a86fe1c3aa46>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja i grupna rasprava, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije i kraćeg tekstualnog zadatka.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 15.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Sveta mjesta, hodočašća i turizam

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Marijana Belaj

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij problematizira teorijske koncepte i otvorena pitanja u antropologiji hodočašća i svetih mesta, kritički razmatra višedimenzionalnost i višežnacnost hodočašća i svetih mesta te potiče na kritičko promišljanje i stvaranje vlastita kulturnoantropološkog pogleda na kulturne, društvene, političke, ekonomske i druge aspekte hodočašća i svetih mesta. Osnovne jedinice kolegija su: kulturnoantropološke paradigmе u istraživanju hodočašća i svetih mesta; sveto mjesto i hodočašće u različitim kulturnim konceptima (različite forme svetih mesta i hodočašća); aspekti i višežnacnost hodočašća i svetih mesta (kontinuitet i promjene; identiteti, odnosi moći i teritorijalnost; suglasje i konflikti; „zajedništvo“ i „sebstvo“; hodočašće i rod; ekonomska dimenzija hodočašća i svetih mesta; hodočašća i ekologija i dr.); sekularna hodočašća; religijski/hodočasnički turizam. Konačni sadržaj i realizacija kolegija, kao i studijska literatura, ovisit će o interesu polaznika studija.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA

ALBERA, Dionigi i John EADE, ur. 2015. *International Perspectives on Pilgrimage Studies: Itineraries, Gaps and Obstacles*. New York – Abingdon: Routledge.

BARKAN, Lazar i Karen BARKEY. 2015. *Choreographies of Shared Sacred Sites. Religion and Conflict Resolution*. New York: Columbia University Press.

COLEMAN, Simon i John EADE, ur. 2018. *Pilgrimage and Political Economy: Translating the Sacred*. New York – Oxford: Berghahn Books.

DI GIOVINE, Michael A. i Jaeyeon CHOE. 2020. *Pilgrimage beyond the Officially Sacred: Understanding the Geographies of Religion and Spirituality in Sacred Travel*. London: Routledge.

HERMKENS, Anna-Karina, Willy JANSEN i Catrien NOTERMANS, ur. 2009. *Moved by Mary. The Power of Pilgrimage in the Modern World*. Farnham – Burlington: Ashgate Publishing Company.

MCINTOSH, Ian S., Nour FARRA HADDAD & Dane MUNRO, eds. 2020. *Peace journeys: A new direction in religious tourism and pilgrimage research*. Newcastle Upon Tyne, UK: Cambridge Scholars Publishing.

PAZOS, Antón M. 2016. *Redefining Pilgrimage: New Perspectives on Historical and Contemporary Pilgrimages*. London: Routledge.

OLSON, Daniel H. & Maximiliano E. KORSTANJE, ur. 2020. *Dark Tourism and Pilgrimage*. Wallingford: CABI.

PREPORUČENA:

- ALBERA, Dionigi i Maria COUROUCLI, ur. 2012. *Sharing Sacred Spaces in the Mediterranean: Christians, Muslims, and Jews at Shrines and Sanctuaries*. Bloomington: Indiana University Press.
- BATTISTA, Silvia. 2021. *The Performances of Sacred Spaces: Crossing, Breathing, Resisting*. Bristol: Intellect Books.
- BELAJ, Marijana. 2012. *Milijuni na putu. Antropologija hodočašća i sveto tlo Međugorja*. Zagreb: Jesenski i Turk.
- EADE, John i Mario KATIĆ, ur. 2014. *Crossing the Borders: Pilgrimage, Politics and Place-Making in Eastern Europe*. Farnham, UK: Ashgate.
- IVAKHIV, Adrian J. 2001. *Claiming Sacred Ground: Pilgrims and Politics at Glastonbury and Sedona*. Bloomington: Indiana University Press.
- KNOTT, Kim. 2014. *The Location of Religion – a Spatial Analysis*. London – New York: Routledge.
- MADDRELL, Avril, Alan TERRY i Tim GALE, ur. 2016. *Sacred Mobilities: Journeys of Belief and Belonging*. London: Routledge.
- PAZOS, Anton, ur. 2013. *Pilgrims and Pilgrimages as Peacemakers in Christianity, Judaism and Islam*. Farnham – Burlington: Ashgate.
- TONIOL, Rodrigo i Carlos Alberto STEIL. 2015. *On the Nature Trail: Converting the Rural into Ecological through a State Tourism Policy*. New York: Nova Publishers.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Problemska nastava (vođena rasprava) i projektna nastava (samostalni zadaci).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje nastave, aktivnost u vođenim raspravama, zadaće po etapama projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 16.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Izvaninstitucionalna religioznost i globalni religijski pokreti

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Marijana Belaj

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij u kulturnoantropološkoj perspektivi kritički razmatra raznovrsne neformalne i neslužbene vjerske fenomene i izraze (vjerojanja, rituali, kultovi itd.) koji proizlaze iz subjektivnih i partikularnih vjerskih iskustava i interpretacija svetog, a koji se nužno ne uklapaju u službena religijska učenja. Kolegij je usmjeren na kulturnu, društvenu, političku, povjesnu i ekonomsku dimenziju pojave okupljenih terminima *pučka pobožnost, neopaganstvo, new age, implicitna religija, kvazi religije* i dr. pri čemu propitivanje vjerskih istina u okviru promatranih pojava nije relevantno. Konačni sadržaj i realizacija kolegija, kao i studijska literatura, ovisit će o interesu polaznika studija.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BOWEN, John R. 2014. *Religions in Practice. An Approach to the Anthropology of Religion*. London – New York: Routledge.

BOWMAN, Marion i Ülo VALK, ur. 2012. *Vernacular Religion in Everyday Life: Expressions of Belief*. London – Oakville: Equinox Publishing.

RAY, Celeste. 2020. *Sacred Waters: A Cross-cultural Compendium of Hallowed Springs and Holy Wells*. London – New York: Routledge.

COLEMAN, Simon, Rosalind I. J. HACKETT i Joel ROBBINS. 2015. *The Anthropology of Global Pentecostalism and Evangelicalism*. New York – London: New York University Press.

PINE, Frances & João de PINA-CABRAL, ur. 2008. *On the Margins of Religion*. New York – Oxford: Berghahn Books.

HOPGOOD, James F. 2008. *The Making of Saints Contesting Sacred Ground*. Tuscaloosa: University of Alabama Press.

KIECKHEFER, Richard i George D. BOND. 1990. *Sainthood: Its Manifestations in World Religions*. Berkeley – Los Angeles: University of California Press.

PREPORUČENA:

BELAJ, Marijana, Zvonko MARTIĆ i Mirjam MENCEJ. 2019. *Topografije svetoga na području Buškoga Blata*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo.

HEELAS, Paul i Linda WOODHEAD. 2005. *The Spiritual Revolution: Why Religion is Giving Way to Spirituality*. Oxford: Blackwell Publishing.

BEYER, Peter. 2006. *Religions in Global Society*. London – New York: Routledge.

MARGRY, Peter Jan. 2008. *Shrines and Pilgrimage in the Modern World: New Itineraries into the Sacred*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

MARRANCI, Gabriele. 2014. *Studying Islam in Practice*. London – New York: Routledge.

MELTZER, Françoise i Jas ELSNER, ur. 2011. *Saints: Faith without Borders (A Critical Inquiry Book)*. Chicago: University of Chicago Press.

ŠEŠO, Luka. 2016. *Živjeti s nadnaravnim bićima. Vukodlaci, vile i vještice hrvatskih tradicijskih vjerovanja*. Zagreb: Jesenski i Turk.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Problemska nastava (vođena rasprava) i projektna nastava (samostalni zadaci).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje nastave, aktivnost u vođenim raspravama, zadaće po etapama projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 17.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Antropologija religijskog iskustva

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Hrvoje Čargonja

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U kolegiju će se obrađivati antropološki pristupi temi religijskog iskustva s naglaskom na fenomenološku perspektivu. Osobni doživljaji, afektivnost i tjelesnost od velike su važnosti u izgradnji osobnog i kolektivnog religijskog identiteta, kao i u konstrukciji odnosa moći u religijskoj domeni kulture. Trans, ekstaza, opsjednutost i izmijenjena stanja svijesti samo su neki od pojmove kojima antropolozi pokušavaju artikulirati religijsku subjektivnost i njezin društveni značaj. Stoga će kolegij dati kratak povjesni osvrt na temu religijskog iskustva u antropologiji, kao i uvid u međukulturalnu rasprostranjenost i raznolikosti religijskog iskustva. Također, na kolegiju će se raspravljati i o teorijskim pristupima religijskom iskustvu, od fenomenoloških, psihanalitičkih, kognitivnih do socioloških i konstruktivističkih. Poseban naglasak bit će na značaju religijskog iskustva danas te na ulozi ove važne dimenzije kulturnog iskustva u osobnoj i društvenoj promjeni.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

COHEN, Emma. 2008. "What is Spirit Possession? Defining, Comparing, and Explaining Two Possession Forms". *Ethnos*, vol. 73/1:101–26

CSORDAS, Thomas J. 1997. *The sacred self: a cultural phenomenology of charismatic healing*. London: University of California Press.

DESJARLAIS, Robert R. 1994. *Body and Emotion: The Aesthetics of Illness and Healing in the Nepal Himalayas*. Delhi: Motilal Barnasidass Publishers.

KLASS, Morton. 2003. *Mind over Mind: The Anthropology and Psychology of Spirit Possession*. Oxford: Rowman & Littlefield.

GLASS-COFFIN, Bonnie. 2010. "Anthropology, Shamanism, and Alternate Ways of Knowing—Being in the World: One Anthropologist's Journey of Discovery and Transformation". *Anthropology and Humanism*, vol. 35/2:204–217.

LEHMANN, Arthur C., James E. MYERS i Pamela MORO. 2005. *Magic, Witchcraft, and Religion: An Anthropological Study of the Supernatural*. Boston – London: McGraw-Hill.

LEWIS, Ioan M. 2003. *Ecstatic Religion: A Study of Shamanism and Spirit Possession*. 3rd ed. London – New York: Routledge.

LUHRMANN, Tanya M. 2012. *When God talks back: Understanding the American evangelical relationship with God*. New York: Knopf.

PILCH, John J. 1993. "Visions in Revelation and Alternate Consciousness: A Perspective from Cultural Anthropology." *Listening: Journal of Religion and Culture*, vol. 28/3:231–244.

SCHMIDT, Bettina E. i Lucy HUSKINSON, ur. 2010. *Spirit Possession and Trance: New Interdisciplinary Perspectives*. Continuum Advances in Religious Studies. London – New York: Continuum.

PREPORUČENA:

CARDEÑA, Etzel, Steven Jay LYNN i Stanley KRIPPNER, ur. 2000. *Varieties of Anomalous Experience: Examining the Scientific Evidence*. Washington, DC: American Psychological Association.

ESPÍRITO SANTO, Diana. 2017. "Possession consciousness, religious individualism, and subjectivity in Brazilian Umbanda". *Religion*, vol. 47/2:179–202

FREEMAN, J. Richardson. 1998. "Formalized Possession among the Tanris and Teyyams of Malabar". *South Asia Research*, vol. 18/1:73–98.

GOSLINGA, Gillian. 2012. "Spirited encounters: Notes on the politics and poetics of representing the uncanny in anthropology". *Anthropological Theory*, vol. 12/4:386–406.

HIEBERT, Paul G. 2008. *Transforming worldviews: An anthropological understanding of how people change*. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic.

HUNTER, Jack. 2012. *Why People Believe in Spirits, Gods and Magic: An Introduction to the Anthropology of the Supernatural*. Newton Abbott: David & Charles.

McDANIEL, June. 1989. *The Madness of the Saints: Ecstatic Religion in Bengal*. Chicago: University of Chicago Press.

PRICE-WILLIAMS, Douglass i Dureen J. HUGHES. 1994. "Shamanism and Altered States of Consciousness." *Anthropology of Consciousness*, vol 5/2:1–15.

SELIGMAN R. 2014. *Possessing Spirits and Healing Selves*. New York: Palgrave Macmillan US.

WINKELMAN, Michael J. i John R. BAKER. 2010. *Supernatural as Natural: A Biocultural Approach to Religion*. Englewood Cliffs, NJ: Pearson/Prentice Hall.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se provodi diskusijom ključnih dijelova relevantne literature uz analizu pojedinih studija slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Esej na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 18.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Aktualne teme u antropologiji religije

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Marijana Belaj, doc. dr. sc. Hrvoje Čargonja

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj radionice je kritički razmotriti aktualne i rastuće teme i pitanja u kulturnoantropološkom istraživanju suvremene religije i religioznosti, npr.: religija i nove tehnologije; povezanost religije s političkim odnosima i pokretima; uloga religijske subjektivnosti u osobnoj i društvenoj promjeni; religija i problemi okoliša; novi religijski pokreti; religija u postsocijalističkom kontekstu i dr. Svrha je radionice inicirati proces izrade utemeljenog nacrta koji će definirati okvir i smjernice budućeg opsežnijeg istraživanja.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

de HART, Joep, Paul DEKKER, Lodewijk HALMAN, ur. 2013. *Religion and Civil Society in Europe*. New York: Springer.

FEDELE, Ana i Ruy LLERA BLANES. 2011. *Encounters of Body and Soul in Contemporary Religious Practices. Anthropological Reflections*. New York – Oxford: Berghahn Books.

WINZELER, Robert L. 2012. *Anthropology and religion: What we know, think, and question*. Lanham, MD: AltaMira.

PREPORUČENA:

AMMERMAN, Nancy T., ur. 2007. *Everyday religion: observing modern religious lives*. New York: Oxford University Press.

BOWMAN, Glenn, ur. 2012. *Sharing the Sacra: The Politics and Pragmatics of Intercommunal Relations around Holy Places*. New York – Oxford: Berghahn Books.

ORSI, Robert A., ur. 2011. *The Cambridge Companion to Religious Studies (Cambridge Companions to Religion)*. New York: Cambridge University Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Radionička i problemska nastava (grupni zadaci i vođena rasprava).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje nastave, s aktivnost u grupnim zadacima i vođenim raspravama.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 19.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Konstrukcija i politike baštine

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Petra Kelemen, doc. dr. sc. Sanja Lončar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet je posvećen problemskim pristupima konstrukciji i politikama baštine. Studenti se upoznaju s teorijskim polazištima: problematiziraju se koncepti baštine i njezine zaštite i očuvanja, razlaže se veza kulturne baštine i procesa identifikacije, globalizacije i razvoja te odnos kulturne baštine i ljudskih prava, održivosti, turizma i sl. Studente se potiče na kritički pristup politikama baštine i procesu njezine konstrukcije te na razumijevanje dionika tog procesa i raznolikih uloga koje se baštini pridaju. Teorijske okvire studenti primjenjuju pri analizi odabranog fenomena, povezanog s temom njihova doktorskog rada.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

AKAGAWA, Natsuko i Laurajane SMITH, ur. 2019. *Safeguarding Intangible Heritage. Practices and Politics*. London – New York: Routledge.

FAIRCLOUGH, Graham, Rodney HARRISON, John SCHOFIELD i John H. JAMESON, ur. 2007. *The Heritage Reader*. Oxon – New York: Routledge.

HAMERŠAK, Marijana, Iva PLEŠE i Ana-Marija VUKUŠIĆ, ur. 2013. *Proizvodnja baštine. Kritičke studije o nematerijalnoj kulturi*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

HARRISON, Rodney, ur. 2010. *Understanding the Politics of Heritage*. Manchester: Manchester University Press.

SMITH, Laurajane. 2006. *Uses of Heritage*. Oxon – New York: Routledge.

STEFANO, Michelle L. i Peter DAVIS, ur. 2017. *The Routledge Companion to Intangible Heritage*. London – New York: Routledge.

PREPORUČENA:

AUCLAIR, Elizabeth i Graham FAIRCLOUGH, ur. 2015. *Theory and Practice in Heritage and Sustainability. Between Past and Future*. London – New York: Routledge.

KAPCHEN, Deborah, ur. 2014. *Cultural Heritage in Transit. Intangible Rights as Human Rights*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

LABADI, Sophia i Colin LONG, ur. 2010. *Heritage and Globalisation*. London – New York: Routledge.

- LANGFIELD, Michele, William LOGAN i Mariread NIC CRAITH, ur. 2009. *Cultural Diversity, Heritage and Human Rights. Intersections in Theory and Practice*. London – New York: Routledge.
- MESKELL, Lynn, ur. 2015. *Global Heritage. A Reader*. Chichester: Wiley Blackwell.
- SILVERMAN, Helaine i D. Fairchild RUGGLES, ur. 2007. *Cultural Heritage and Human Rights*. New York: Springer.
- SMITH, Laurajane i Natsuko AKAGAWA, ur. 2009. *Intangible Heritage*. London – New York: Routledge.
- TIMOTHY, Dallen J. 2011. *Cultural Heritage and Tourism. An Introduction*. Bristol – Buffalo – Toronto: Channel View Publications.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, rasprave, studentska izlaganja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad i usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 20.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Etnologija/kulturna antropologija i znanstveno-kulturna baština

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Tihana Petrović Leš

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet promišlja povijest etnologije i kulturne antropologije kao dio ukupne hrvatske znanstveno-kulturne baštine. Bavi se povjesnim prikazom razvoja i utjecaja etnološke misli, nastojanja i djelovanja na znanost i život određenih povjesnih razdoblja; istražuje znanstvene i kulturne politike koje su utjecale na razvoj etnologije i kulturne antropologije u pojedinim središtima i razdobljima; dodire, utjecaje i preplitanja, prenošenje i prisvajanje istraživačkih praksi, teorija i metoda, kao i proizvodnje znanja hrvatske u okviru europske etnologije i kulturne antropologije koje se ostvaruju preko pojedinaca, projekata, ustanova i institucija. Pozornost se usmjerava na dodirne točke etnologije i kulturne antropologije u kontekstu humanističkih znanosti u Hrvatskoj.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BOURDIEU, Pierre. 2013. "Društveni uvjeti međunarodne cirkulacije ideja" (prev. Marta Fiolić). U *Intelektualna historija*, prir. Branimir Janković. Zagreb: FF press, 112–123.

McMAHON, Darrin i Samuel MOYN, ur. 2014. *Rethinking Modern European Intellectual History*. Oxford: Oxford University Press.

MOORE, Henrietta, ur. 1996. *The Future of Anthropological Knowledge*, London: Routledge.

JANKOVIĆ, Branimir, 2013. "Prema historiji intelektualaca i intelektualnoj historiji". U *Intelektualna historija*, prir. Branimir Janković. Zagreb: FF press, 11–77.

JOSEPHIDES, Lisette, ur. 2015. *Knowledge and Ethics in Anthropology: Obligations and Requirements*. London: Bloomsbury Academic.

ROKSANDIĆ, Drago, Filip ŠIMETIN ŠEGVIĆ, Nikolina ŠIMETIN ŠEGVIĆ, ur. 2019. *Annales in Perspective: Designs and Accomplishments*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Centar za komparativnohistorijske i interkulturne studije i FF press.

PREPORUČENA:

BLAŽEVIĆ, Zrinka. 2020. "Uvod gostujućeg urednika. Historija isprepletanja (entangled history): transferi, prožimanja i umrežavanja u povjesnoj perspektivi". *Radovi - Zavod za hrvatsku povijest*, vol. 52/1:9–13.

BLAŽEVIĆ, Zrinka i Tihana KUŠTER. 2020. "Historija isprepletanja danas: teorijska polazišta i istraživačke perspektive". *Radovi - Zavod za hrvatsku povijest*, vol. 52/1:15-36.

JANKOVIĆ, Branimir. 2016. *Mijenjanje sebe same: preobrazbe hrvatske historiografije kasnog socijalizma*. Zagreb: Srednja Europa.

PETROVIĆ LEŠ, Tihana. 2018. "Intelektualni krug Milovana Gavazzija: dopisivanje s kolegama iz Slovenije na primjeru prepiske s Angelosom Bašem od 1960. do 1973. godine". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 30/1:95–119.

LEČEK, Suzana, PETROVIĆ LEŠ, Tihana. 2010. *Znanost i svjetonazor, Etnologija i prosvjetna politika Banovine Hrvatske 1939.–1941.* Zagreb – Slavonski Brod: Srednja Europa i Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje.

LEČEK, Suzana i Tihana PETROVIĆ LEŠ. 2011. "Država i znanost: jugoslavenstvo na III. slavenskom kongresu geografa i etnografa 1930. godine". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 23/1:149–182.

RADELIĆ, Zdenko. 2006. *Hrvatska u Jugoslaviji 1945–1991. Od zajedništva do razlaza*. Zagreb: Školska knjiga.

SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. 2018. "Prema ritualu institucije: fragmenti poveznica između slovenske i hrvatske etnologije". *Studia ethnologica Croatica*, vol. [30/1:49–67](#).

SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid. 2012. "Ethnologia Europaea in Croatia and Slovenia: Branimir Bratanić (1910–1986) and Vilko Novak (1909–2003)". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 24/1:7–30.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se provodi interaktivnim predavanjima kroz primjere studija slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Esej na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 21.

NAZIV PREDMETA/MODULA: **Tekstil i odijevanje – označitelji povjesne dinamike**

VRSTA (OBVEZNI IZBORNKI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Tihana Petrović Leš

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Tekstilu i odijevanju pristupa se disciplinarno, interdisciplinarno i transdisciplinarno kroz razmatranje starih i novih istraživačkih pristupa, teorija i modela. Naglasak je na povjesnoj dinamici (proizvodnje, razmjene, potrošnje i recepcije) tekstila i odijevanja u društvenom i povjesnom kontekstu 19. i 20. stoljeća (političkom, gospodarskom, religijskom, umjetničkom, znanstvenom). Razmatraju se sljedeća pitanja i teme: 1) kućna proizvodnja tekstila i odjeće u međuraču, razdoblju socijalizma i razdoblju od 1990-tih do danas, 2) narativi o tvorničkoj proizvodnji tekstila i konfekcije 1960-ih i 1970-ih; 3) neformalne ekonomije vezane uz tekstil i odijevanje u 19. i 20. stoljeću; 4) oblikovanja ženskog i nacionalnog identiteta kroz tekstilne vještine i odijevanje od kraja 19. stoljeća do 1970-tih; 5) popularna kultura u tradicijskom tekstu i tradicijsko u popularnoj kulturi.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BARTLETT, Djurdja. 2010. *Fashion East. The Spectre that Haunted Socialism*. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.

LEČEK, Suzana. 2012. "Kad umjetnost postaje politika. Hrvatski izraz i pitanje nacionalnog identiteta u Hrvatskoj 1918.–1941.". U *Iz hrvatske povijesti 20. stoljeća – Iz hrvaške zgodovine 20. stoljeća*, ur. Iskra Iveljić, Stjepan Matković i Žarko Lazarević. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 13–35.

PARKER, Rozika. 2010. *The Subversive Stitch: Embroidery and the Making of the Feminine*. London: I. B. Tauris & Co Ltd.

PETROVIĆ LEŠ, Tihana. 2014. "Uloga veza u oblikovanju nacionalnog identiteta ili kako je pečki postao narodni vez". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 26/1:49–182.

PETROVIĆ LEŠ, Tihana. 2018. "Prilog kulturnoj povijesti Slavonije: ručnik iz Perugie u Našicama". U *Imago, imaginatio, imaginabile. Zbornik u čast Zvonka Makovića*, ur. Dragan Damjanović, Lovorka Magaš Bilandžić. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 115–129.

PETROVIĆ LEŠ, Tihana i Andrea Klobučar. 2021. "'Gorki okus tkanine' – zagrebačka i jugoslavenska tekstilna industrija 1960-ih u svjetlu odabranih hrvatskih tiskovina". *Časopis za suvremenu povijest*, vol. 53/1:131–156.

ŽUPAN, Dinko. 2013. *Mentalni korzet. Spolna politika obrazovanja žena u Banskoj Hrvatskoj (1868. – 1918.)*. Osijek – Slavonski Brod: Učiteljski fakultet u Osijeku i Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje.

PREPORUČENA:

- ARČABIĆ, Maja. 2008. *Žuži Jelinek: ambasador mode*, Zagreb: Muzej grada Zagreba.
- BONIFACIĆ, Vjera. 1997. "O polisistemskoj etnologiji, folklorizmu i suvremenim pristupima istraživanju tekstila". *Narodna umjetnost*, vol. 34/2:137–151.
- BONIFACIĆ, Vjera. 1996. "Antun Radić and Ethnological Research of Clothing and Textiles in Croatia: 1896 to 1919". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 7/8:161–179.
- ČULJAK, Ivana i Lea VENE. 2016. "Žena u borbi / Žena u modi. Odjevne prakse u poslijeratnom periodu socijalističke Jugoslavije na primjeru časopisa Žena u borbi i Naša Moda". *Etnoantropološki problemi*, vol. 11/1:159–173.
- LEDIĆ, Vesna, Adriana PRILIĆ i Miroslava VUČIĆ, ur. 2018. *Šezdesete u Hrvatskoj: mit i stvarnost*, Zagreb: Muzej za umjetnost i obrt, Školska knjiga.
- MAKSIĆ, Maja i Andrea MATOŠEVIĆ. 2018. "'Kad si opušten, tada možeš dati sve od sebe': etnografija rada u pulskoj Arena trikotaži", *Narodna umjetnost*, vol. 55/1:95–110.
- PAVLINUŠIĆ, Jelena, ur. 2017. *Što je nama naša Dalmatinka dala? Tvorница i predionica konca Dalmatinka – Sinj*. Sinj: Kulturno umjetničko središte Sinj.
- PETROVIĆ LEŠ, Tihana. 2015. "Kršnjavi i organizirano kućno rukotvorstvo u Hrvatskoj: lepoglavsko čipkarstvo". U *Zbornik radova znanstvenog skupa Iso Kršnjavi – veliki utemeljitelj, Zagreb, 21.-23. studenoga 2012.*, ur. Ivana Mance i Zlatko Matijević. Zagreb: Institut za povijest umjetnosti i Hrvatski institut za povijest, 279–293.
- PETROVIĆ LEŠ, Tihana i Andrea KLOBUČAR. 2019. "Nähen als informelle Ökonomie in Zagreb der 1960er Jahre". *Jahrbuch für Europäische Ethnologie, Kroatien*, vol. 14:113–129.
- PETROVIĆ LEŠ, Tihana. 2019. "Sjećanja na slavonsku svakodnevnicu 1960-ih". U *Historiae patriaeque cultor. Zbornik u čast Mate Artukovića u prigodi njegova 65. rođendana*, ur. Suzana Leček. Slavonski Brod: Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, 573–586.
- PREMUŽ ĐIPALO, Vedrana. 2016. "Žene u doba socijalizma. Slučaj 'Dalmatinka'". *Ethnologica Dalmatica*, br. 23:159–192.
- SENJKOVIĆ, Reana. 2018. "Ugljen i šminka. Narativi o jugoslavenskoj radnici na ponudi posttranzicijskom sjećanju". *Etnološka tribina*, vol. 48/41:174–193.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se provodi interaktivnim predavanjima kroz primjere studija slučaja i u diskusijskim grupama.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Esej na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 22.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Religijska baština i (kulturne) politike

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Marijana Belaj

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij problematizira pitanje što je religijska baština i kako se ona koristi kroz sljedeće teme: uporabe religijskih ideja, praksi, mesta i predmeta u prošlosti i danas u javnom prostoru i kulturnim politikama; religijska baština i njezine reprezentacije u suvremenim lokalnim, nacionalnim i internacionalnim političkim i javnim debatama; suradnje i prijepori oko vlasništva nad religijskom baštinom; religijska baština manjina u kulturnim politikama; religijska baština, sekularne fondacije i baštinske institucije; religijska baština i razvojni projekti; religija kao kulturna baština u pravnim diskursima. Namjera kolegija je razvijanje kritičkog i konstruktivnog pogleda na to što je odgovorni diskurs i održiva praksa vezana uz definiranje i uporabu religijske baštine. Konačni sadržaj i realizacija kolegija, kao i studijska literatura, ovisit će o interesu polaznika studija.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ASTOR, Avi, Marian BURCHARDT i Mar GRIERA. 2017. "The Politics of Religious Heritage: Framing Claims to Religion as Culture in Spain". *Journal for the Scientific Study of Religion*, vol. 56:126–14.

BRUBAKER, Rogers. 2012. "Religion and nationalism: Four approaches". *Nations and Nationalism*, vol. 18/1:2–20.

HALIKIOPOULOU, Daphne. 2011. *Patterns of secularization: Church, state and nation in Greece and the Republic of Ireland*. Farnham: Ashgate.

HAMERŠAK, Marijana, Iva PLEŠE i Ana-Marija VUKUŠIĆ, ur. 2013. *Proizvodnja baštine: kritičke studije o nematerijalnoj kulturi*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku. (odabrana poglavlja)

HERVIEU-LÉGER, Danièle. 2006. "The role of religion in establishing social cohesion". U *Religion in the new Europe*, ur. Krzysztof Michalski. Budapest: Central European University Press, 45–63.

<https://books.openedition.org/ceup/1275?lang=en#access>

ISNART, Cyril i Nathalie Cerezales, ur. 2020. *The Religious Heritage Complex: Legacy, Conservation, and Christianity*. London – New York: Bloomsbury Academic.

LEHMANN, David. 2013. "Religion as heritage, religion as belief: Shifting frontiers of secularism in Europe, the USA, and Brazil". *International Sociology*, vol. 28/6:645–62.

TSIVOLAS, Theodosios. 2014. *Law and Religious Cultural Heritage in Europe*. Springer.

PREPORUČENA:

ASTOR, Avi, Marian BURCHARDT i Mar GRIERA. 2019. "Polarization and the Limits of Politicization: Cordoba's Mosque-Cathedral and the Politics of Cultural Heritage". *Qualitative Sociology*, vol. 42:337–360.
<https://doi.org/10.1007/s11133-019-09419-x>.

BELAJ, Juraj, Marijana BELAJ, Petra KELEMEN i Filomena SIROVICA. 2015. "Politicising St. Martin and Constructing Heritage: A Case Study of a Small Town in Croatia". *Folklore: Electronic Journal of Folklore*, vol. 60:73–92.

BOWMAN, Marion i Tiina SEPP. 2019. "Caminoization and Cathedrals: Replication, the Heritagization of Religion, and the Spiritualization of Heritage". *Religion*, vol. 49/1:74–98.

HEINÄMÄKI, Leena i Thora Martina HERRMANN. 2017. *Experiencing and Protecting Sacred Natural Sites of Sámi and other Indigenous Peoples*. Springer.

JOPPKE, Christian. 2013. "Double standards? Veils and crucifixes in the European legal order". *European Journal of Sociology*, vol. 54/1:97–123.

SÁNCHEZ-CARRETERO, Cristina. 2013. "Heritage Regimes and the Camino de Santiago: Gaps and Logics". U *Heritage Regimes and the State*, ur. Regina F. Bendix, Aditya Eggert i Arniha Peselmann. Göttingen: Universitätsverlag Göttingen, 141–155.

ZUBRZYCKI, Geneviève. 2012. "Religion, religious tradition, and nationalism: Jewish revival in Poland and 'religious heritage' in Québec". *Journal for the Scientific Study of Religion*, vol. 51/3:442–455.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Problemska nastava (vođena rasprava) i projektna nastava (samostalni zadaci).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje nastave, aktivnost u vođenim raspravama, zadaće po etapama projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 23.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Turizam – akteri, prakse, interakcije

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Petra Kelemen

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij je posvećen turizmu kao složenom polju koje uključuje različite aktere, prakse i interakcije.

Problematiziraju se odnosi moći u turizmu, prakse reprezentacije i identifikacije, korištenje baštine u turističkom kontekstu, pozicija i uloga lokalnih zajednica u turističkom razvoju. Razlaže se veza turizma i razvoja, analiziraju se politike koje na različitim razinama upravljaju turizmom, problematizira pitanje odgovornosti. Studente se potiče na kritički pristup turističkim praksama i procesima, s naglaskom na njihovoj kontekstualizaciji. Teorijske okvire studenti primjenjuju pri analizi odabranog fenomena, povezanog s temom njihova doktorskog rada.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

GANELCH, Sharon i Adam KAUL, ur. 2018. *Tourists and Tourism. A Reader*. Long Grove: Waveland Press.

JAMAL, Tazim i Mike ROBINSON, ur. 2009. *The SAGE Handbook of Tourism Studies*. London – Thousand Oaks – New Delhi – Singapore: SAGE Publications.

LEW, Alan A., C. Michael HALL i Allan M. WILLIAMS, ur. 2004. *A Companion to Tourism*. Malden – Oxford – Carlton: Blackwell Publishing.

SALAZAR, Noel B. i Nelson H. H. GRABURN, ur. 2014. *Tourism Imaginaries. Anthropological Approaches*. New York – Oxford: Berghahn Books.

SINGH, Tej Vir, ur. 2012. *Critical Debates in Tourism*. Bristol – Buffalo – Toronto: Channel View Publications.

PREPORUČENA:

BOISSEVAIN, Jeremy, ur. 1996. *Coping with Tourists. European Reactions to Mass Tourism*. Providence – Oxford: Berghahn Books.

BRUNER, Edward M. 2005. *Culture on Tour. Ethnographies of Travel*. Chicago – London: The University of Chicago Press.

CHAMBERS, Erve. 2000. *Native Tours. The Anthropology of Travel and Tourism*. Long Grove: Waveland Press.

HANNAM, Kevin i Dan KNOX. 2011. *Understanding Tourism. A Critical Introduction*. London – Thousand Oaks – New Delhi – Singapore: SAGE.

KELEMEN, Petra i Sanja LONČAR. 2011. "'Obično' vs. 'atraktivno': kako priče o načinu života postaju dio turističke ponude". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 23:183–214.

KELEMEN, Petra i Nevena ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ. 2012. *Grad kakav bi trebao biti. Etnološki i kulturnoantropološki osvrti na festivale*. Zagreb: Jesenski i Turk.

KIRSHENBLATT-GIMBLETT, Barbara. 1998. *Destination Culture. Tourism, Museums, and Heritage*. Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press.

NASH, Dennison, ur. 2007. *The Study of Tourism. Anthropological and Sociological Beginnings*. Oxford: Elsevier.

TIMOTHY, Dallen J. 2011. *Cultural Heritage and Tourism. An Introduction*. Bristol – Buffalo – Toronto: Channel View Publications.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

interaktivna predavanja, rasprave, studentska izlaganja

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

seminarski rad i usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 24.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Baština i kulturne politike

VRSTA (OBVEZNI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Petra Kelemen i doc. dr. sc. Sanja Lončar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Radionica tematizira odnos baštine i kulturnih politika te je usmjeren na razvijanje kritičkih pristupa baštini. Polaznici radionice na konkretnim primjerima prepoznaju i analiziraju aktere i mehanizme konstrukcije i upravljanja baštinom, uloge koje se pridaju baštini te političnost tih fenomena i procesa.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

AUCLAIR, Elizabeth i Graham FAIRCLOUGH, ur. 2015. *Theory and Practice in Heritage and Sustainability. Between Past and Future*. London – New York: Routledge.

AKAGAWA, Natsuko i Laurajane SMITH, ur. 2019. *Safeguarding Intangible Heritage. Practices and Politics*. London – New York: Routledge.

MESKELL, Lynn, ur. 2015. *Global Heritage. A Reader*. Chichester: Wiley Blackwell.

PREPORUČENA:

SMITH, Laurajane. 2006. *Uses of Heritage*. Oxon – New York: Routledge.

STEFANO, Michelle L. i Peter DAVIS, ur. 2017. *The Routledge Companion to Intangible Heritage*. London – New York: Routledge.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, rasprave, praktične vježbe.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Aktivno sudjelovanje u radu radionice, izvršenje vježbi.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 25.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Sport i društvene mijene

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij Sport i društvene mijene obrađuje sljedeće teme: 1) Sport i društvena (dez)integracija; 2) Sport i različitost: klasa, etnicitet, nacija; 3) Hegemonija i otpor u sportu; 4) Kulturni kapital i borbe u sportu; 5) Sport kao medij demokratizacije društva, unaprjeđenja funkciranja države i poštivanja ljudskih prava.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

DYCK, Noel. 2004. "Getting into the Game: Anthropological Perspectives on Sport: Introduction". *Anthropologica*, vol. 46/1:3–8.

GIULIANOTTI, Richard i Roland ROBERTSON. 2007. "Sport and globalization: transnational dimensions". *Global Networks*, vol. 7/2:107–112.

HILL, Jeffrey. 2003. "Introduction: Sport and Politics". *Journal of Contemporary History* vol. 38/3:355–61.

HUTCHINS, Brett i David ROWE. 2009. "From Broadcast Scarcity to Digital Plenitude: The Changing Dynamics of the Media". *Sport Content, Economy Television & New Media*, vol. 10:354–370.

LAKER, Anthony. 2002. "Culture, education and sport". U *The Sociology of Sport and Physical Education*, ur. Anthony Laker. London – New York: Routledge, 1–14.

MÜLLER, Floris, Liesbet VAN ZOONEN i Laurens DE ROODE. 2008. "The Integrative Power of Sport: Imagined and Real Effects of Sport Events on Multicultural Integration". *Sociology of Sport Journal*, vol. 25:387–401.

SCRATON, Sheila, Jayne CAUDWELL i Samantha HOLLAND. 2005. "‘BEND IT LIKE PATEL’, Centring ‘Race’, Ethnicity and Gender in Feminist Analysis of Women’s Football in England". *International Review for the Sociology of Sport*, vol. 40/1:71–88.

STEMPEL, Carl. 2005. "Adult Participation Sports as Cultural Capital: A Test of Bourdieu’s Theory of the Field of Sports". *International Review for the Sociology of Sport*, vol. 40:411–432.

VAMPLEW, Wray. 2007. "Empiricist Versus Sociological History: Some Comments on the Civilizing Process". *Sport in History*, vol. 27/2:161–171.

WHITSON, David. 1984. "Sport and Hegemony: On the Construction of the Dominant Culture". *Sociology of Sport Journal*, vol.1/1:64–78.

PREPORUČENA:

- ŠANTEK, Goran Pavel. 2020. "'Postoje zakoni jači od propisanih': Prilog istraživanju borbe navijača 'Dinama' za svoj klub i njezina društvena značenja". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 32/1:55–73.
- ŠANTEK, Goran Pavel, Andrej Ivan NUREDINOVIĆ i Ivan ZEČEVIĆ. 2020. *Sport, diskriminacija, nasilje*. Zagreb: FF press.
- ŠANTEK, Goran Pavel. 2019. *Dinamo - to smo mi!: antropološki ogledi o Dinamu i njegovim navijačima*. Zagreb: FF Open Press.
- ŠANTEK, Goran Pavel i Loic TREGOURES. 2017. "A comparison of two fan initiatives in Croatia: Zajedno za Dinamo (Together for Dinamo) and Naš Hajduk (Our Hajduk)". *Soccer and Society*, vol. 18:1–12.
- ŠANTEK, Goran Pavel i Dino VUKUŠIĆ. 2016. "'Ovo je Dinamo!' – Fenomen Futsal Dinama kao alternativnog navijačkog kluba". *Glasnik Etnografskog instituta SANU*, vol. 64/2:289–302.
- HODGES, Andrew. 2018. *Fan Activism, Protest and Politics. Ultras in Postsocialist Croatia*. London: Routledge.
- LALIĆ, Dražen. 2018. *Nogomet i politika. Povijest i suvremenost međuodnosa u Hrvatskoj*. Zagreb: Fraktura.
- PERASOVIĆ, Benjamin i Marko MUSTAPIĆ. 2017. "Carnival supporters, hooligans, and the 'Against Modern Football' movement: life within the ultras subculture in the Croatian context". *Sport in Society*, vol. 20/7:121–136.
- BITI, Ozren. 2018. *Domaći teren: sociokulturno istraživanje hrvatskog sporta*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.
- VRCAN, Srđan. 2003. *Nogomet - politika - nasilje: ogledi iz sociologije nogometa*. Zagreb: Jesenski i Turk.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminari i radionice, samostalni zadaci, mentorski rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Studenti će pohađati nastavu, sudjelovati u seminarskom radu raspravom te predajom i predstavljanjem seminarskoga rada, obaviti samostalne istraživačke zadatke pod vodstvom mentora.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 26.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Antropologija tijela i sport

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj kolegija je antropološki razmotriti odnos tijela i kulture, posebno kroz prizmu sporta. Istražit će se tijelo kao simbolički resurs, kulturnopovjesna ideja dvojstva tijela i duha, kulturna fenomenologija te tijelo kao način izražavanja sebstva. S obzirom na kulturni fokus, tijelo će se propitati kao kulturna metafora, korištenje ljudske biologije kao oruđe kulturne komunikacije, a tijelo kao izvor moralnih sudova. Analizirat će se i pojavnost kulturno poželjnih i nepoželjnih tijela, tijelo kao izvor kulturne estetike, tijela drugih i tuđa tijela. Šira perspektiva tjelesnosti propitat će se kroz kulturnu ontologiju, kulturne predodžbe o tome što nas čini ljudima, ličnost kao sebstvo i kao suština bivanja čovjekom te nematerijalni stožerni elementi ljudskosti. Obraditi će se i pitanja odnosa tjelesnih tehniki i psihičkih stanja, osobito biološko tijelo kao sredstvo kulturne komunikacije te tijelo kao objekt samokontrole.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ANDRIEU, Bernard i Gilles BOËTSCH, ur. 2013. *Corps du monde. Atlas des cultures corporelles*. Paris: Armand Colin.

BLACKMAN, Lisa. 2008. *Body: The Key Concepts*. Oxford – New York: Berg.

CSORDAS, Thomas J. 1990. "Embodiment as a Paradigm for Anthropology". *Ethos*, vol. 18:5–47.

LOCK, Margaret. 1993. "Cultivating the Body: Anthropology and Epistemologies of Bodily Practice and Knowledge". *Annual Review of Anthropology*, vol. 22 :133–5.

ŽIKIĆ, Bojan. 2018. *Antropologija tela* Beograd: Odeljenje za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta i Dosije studio, 13 –102; 139–176; 270–296.

PREPORUČENA:

BILDHAUER, Bettina. 2013. "Medieval European conceptions of blood: truth and human integrity". *Journal of the Royal Anthropological Institute*, vol. 19/S1:S57–S76.

CROSSLEY, Nick. 2004. "The Circuit Trainer's Habitus: Reflexive Body Techniques and the Sociality of the Workout". *Body & Society*, vol. 10/1:37–69.

CROSSLEY, Nick. 2005. "Mapping Reflexive Body Techniques: On Body Modification and Maintenance". *Body & Society*, vol. 11/1:1–35.

IVANOVIĆ, Zorica i Predrag ŠARČEVIĆ, prir. 2003. *Kultura*, br. 105-106 (Poseban broj *Antropologija tela*).

JAKIMOVSKA, Ilina. 2008. "The Good, the Beautiful and the Ugly: Criteria for Evaluation of Corporeal Beauty in Macedonian Traditional Culture". *Antropologija*, vol. 5:65–81.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminari i radionice, samostalni zadaci, mentorski rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Studenti će pohađati nastavu, sudjelovati u seminarском radu raspravom te predajom i predstavljanjem seminarскога rada, obaviti samostalne istraživačke zadatke pod vodstvom mentora.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 27.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Antropologija nogometnog navijanja

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj kolegija je antropološki razmotriti kulturu nogometnog navijanja, s posebnim fokusom na specifičnosti jugoistočne Europe. Proučit će se povijest pojave nogometnih navijača, transformacija ovih pokreta, sudjelovanje navijača u kriznim društvenim zbivanjima, kao i njihov društveni i politički angažman u Europi i, posebno, regiji. Sustavno će se antropološki obraditi i sljedeće teme: povijest nogometnih navijača – od huligana do konzumenata; tipologija nogometnih navijača u suvremenoj Europi; nogometni navijači, kulturni ratovi i društveni pokreti; uloga nogometnih navijača u jugoslavenskoj krizi te nogometni navijači i postsocijalizam.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ANDJELIĆ, Neven. 2014. "The Rise and Fall of Yugoslavia: Politics and Football in the Service of Nation(s)". *Sudosteuropa*, vol. 62/2:99–125.

DUBAL, Sam. 2010. "The neoliberalization of football: Rethinking neoliberalism through the commercialization of the beautiful game". *International Review for the Sociology of Sport*, vol. 45:125–146.

MILLS, Richard. 2009. "'It All Ended in an Unsporting Way': Serbian Football and the Disintegration of Yugoslavia, 1989–2006". *The International Journal of the History of Sport*, vol. 26/9:1187–1217.

VRCAN, Srđan i Dražen LALIĆ. 1999. "From Ends to Trenches and Back: Football in the Former Yugoslavia". U *Football Cultures and Identities*, ur. Gary Armstrong and Richard Giulianotti. Basingstoke: Macmillan, 176–188.

VRCAN, Srđan. 2003. *Nogomet-politika-nasilje: ogledi iz sociologije nogometa*. Zagreb: Jesenski i Turk.

PREPORUČENA:

ĐORĐEVIĆ, Ivan. 2012. "Twenty years later: The war did (not) begin at Maksimir. An anthropological analysis of the media narratives about a never ended football game". *Glasnik Etnografskog instituta SANU*, vol. 60/2:201–216.

ĐORĐEVIĆ, Ivan. 2015a. *Antropolog među navijačima*. Beograd: XX vek.

ĐORĐEVIĆ, Ivan. 2015b. " Između ponosa i srama. Antropološka analiza narativa o 'Paradi ponosa' u savremenoj Srbiji". *Glasnik Etnografskog instituta SANU*, vol. 68/2:351–366.

MIHAILOVIĆ, Srećko. 1997. "Rat je počeo 13. maja 1990.". U *Rat je počeo na Maksimiru*, ur. Svetlana Slapšak i Hari Štajner. Beograd: Medija centar, 77–124.

SACK, Allen and Zeljan SUSTER. 2000. "Soccer and Croatian Nationalism. A Prelude to War". *Journal of Sport & Social Issues*, vol. 24/3:305–320.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminari i radionice, samostalni zadaci, mentorski rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Studenti će pohađati nastavu, sudjelovati u seminarском radu raspravom te predajom i predstavljanjem seminarскога rada, obaviti samostalne istraživačke zadatke pod vodstvom mentora.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 28.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Antropologija dječjih igara

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj predmeta je kritički razmotriti postojeća znanja u vezi s poimanjem i karakteristikama dječjih igara kao najznačajnijom društvenom i kulturnom praksom djetinjstva. Poseban fokus predmeta je na utvrđivanju sličnosti i razlika dječjih igara sa suvremenim pojmom sporta, granicama između dječjih igara i sporta, utvrđivanju modaliteta poticanja i razvijanja kompeticije među sudionicima dječje igre – igračima. Spoznaje koje doktorandi steknu o razvoju pojma dječjih igara, transformaciji njihovih sustava igre i njihovoj determiniranosti društvenim, ekonomskim, kulturnim i političkim odlikama društvenih zajednica u kojima se izvode usmjeravaju ih da današnjem pojmu sporta pristupe kao složenom socijalnom i kulturnom konstruktu.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

FASS, Paula. 2007. *Children of a new world*. New York: New York University Press.

HAMAYON, Roberte. 2016. *Why we play. An anthropological study*. Chicago: Hau Books.

HAKKARAINEN, Pentti. 2006. "Learning and development in play". U *Nordic childhoods and early education*, ur. Johanna Einarsdottir i Judith T. Wagner. Greenwich, Connecticut: Information Age Publishing, 183–222.

LEVINE, Robert A. i Rebecca S. NEW, ur. 2008. *Anthropology and child development: A cross-cultural reader*. Malden: Blackwell.

MONTGOMERY, Heather. 2009. *An introduction to childhood: Anthropological perspectives on children's lives*. Chichester: Blackwell.

SAHLBERG i William DOYLE. 2019. *Let the Children Play: How More Play Will Save Our Schools and Help Children Thrive*. New York, NY: Oxford University Press.

SCHWARTZMAN, Helen B., ur. 2001. *Children and anthropology: Perspectives for the 21st century*. Westport: Bergin and Garvey.

PREPORUČENA:

BROWN, Fraser. 2012. „The play behaviours of Roma children in Transylvania“. *International Journal of Play*, 1: 64-74.

- DURAN, Mirjana. 1995. *Dijete i igra*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- HOLMES, Robyn. 2012. „Children's play preferences in the Pacific Rim: Then and now“. U *Play: A polyphony of research, theories and issues*, ur. Lynn Cohen i Sandra Waite-Stupiansky. Lanham, MD: University Press of America, 27-66.
- HUIZINGA, Johan. 1955. *Homo ludens: A study of the play-element in culture*. Boston: Beacon Press.
- JENKINS, Henry, ur. 1998. *The children's culture reader*. New York: New York University.
- KARPATSCHOF, BENNY. 2013. „Play, but not simply play: The anthropology of play“. U *Children's play and development: Cultural-historical perspectives*, ur. Ivy Schousboe i Ditte Winther-Lindqvist, 251–265.
- SHWEDER, Richard A., Thomas R. BIDELL, Anne C. DAILEY, Suzanne D. DIXON, Peggy J. MILLER i John MODELL, ur. 2009. *The child: An encyclopedic companion*. Chicago: University of Chicago Press.
- SUTTON-SMITH, Brian. 1997. *The ambiguity of play*. Cambridge: Harvard University Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminari i radionice, samostalni zadaci, mentorski rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Studenti će pohađati nastavu, sudjelovati u seminarском radu raspravom te predajom i predstavljanjem seminarскога rada, obaviti samostalne istraživačke zadatke pod vodstvom mentora.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 29.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Sport i invaliditet

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tibor Komar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Sport ima posebnu vrijednost za osobe s invaliditetom jer osim generalne zdravstvene koristi od tjelesne aktivnosti može poslužiti kao sredstvo fizičke rehabilitacije i kao mjesto gdje se promiče socijalna interakcija i ostvaruje društvena uključenost. Cilj kolegija je upoznati studente s napretkom koji je do sada postignut u polju sporta za osobe s invaliditetom, povijesnim aspektima njegova razvoja te glavnim obilježjima i koracima za provođenje istraživanja u sportskom kontekstu. To uključuje pregled vrsta organizacija i događanja (kao što su Paraolimpijske igre, Olimpijske igre gluhih i Svjetske ljetne igre Specijalne olimpijade) i analizu više aspekata na kojima se može temeljiti istraživanje – socijalnih i psiholoških aspekata te integracijskog aspekta, tj. pružanja platformi osobama s invaliditetom za natjecanje i sudjelovanje u sportu gdje imaju priliku natjecati se u sportu s drugima koji imaju invaliditet, s ciljem stjecanja svih tradicionalnih vrijednosti, uživanja i koristi od sporta. Također, pozornost će biti usmjerena i na aspekt inkluzije koja, za razliku od integracije u društvo, stremi „uranjanju“ osoba s invaliditetom u sportske aktivnosti opće populacije i ključna je kod mladih osoba i djece s invaliditetom.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

HUANG, Chin Ju i Ian BRITTAİN. 2006. "Negotiating Identities Through Disability Sport". *Sociology of Sport Journal*, vol. 23/4:352–376.

HALDER, Santoshi i Lori Czop ASSAF, ur. 2017. *Inclusion, Disability and Culture - An Ethnographic Perspective Traversing Abilities and Challenges*. Cham: Springer.

THOMAS, Nigel i Andy SMITH. 2009. *Disability, Sport and Society - An introduction*. London: Routledge.

PREPORUČENA:

BRITTAİN, Ian and Aaron BEACOM. 2018. *The Palgrave Handbook of Paralympic Studies*. London: Palgrave Macmillan.

ELSHABRAWY, Elsayed and Ahmad HASSANEIN. 2015. *Inclusion, Disability and Culture*. Rotterdam: Sense Publishers.

GASKIN, Cadelyn J., Mark B. ANDERSEN i Tony MORRIS. 2010. "Sport and physical activity in the life of a man with cerebral palsy: Compensation for disability with psychosocial benefits and costs". *Psychology of Sport and Exercise*, vol. 11:197–205

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Prezentacija i tematski esej.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 30.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Sport, nacija i nacionalni identitet

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Goran Pavel Šantek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Ozren Biti

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij se fokusira na odnos između sporta, nacije i nacionalnog identiteta, uzimajući u obzir različita određenja i tipologije sporta, kao i različite teorijske pristupe konceptima nacije i nacionalnog identiteta. Ideja je kolegija ukazati kako na praktičnu važnost nacije i nacionalnog identiteta u području sporta tako i na problematičnost njihova shvaćanja i tumačenja. Sport i država-nacija razmatraju se kao institucije modernog industrijskog i građanskog društva čija povezanost datira još s kraja 19. stoljeća, a status nacionalnog identiteta u sportskom polju promišlja se ponajprije u suvremenosti, u kontekstu makro-struktturnih društvenih i kulturnih promjena koje ostavljaju traga u tom polju, u rasponu od globalizacije preko medijatizacije pa do komercijalizacije i komodifikacije. Ujedno je cilj kolegija pružiti uvid u sraslost sporta i nacionalizma u Hrvatskoj od etnifikacije politike 1990-ih do danas.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ANDERSON, Benedict. 1990. *Nacija: zamišljena zajednica*. Zagreb: Školska knjiga.

BITI, Ozren. 2018. *Domaći teren: sociokulturno istraživanje hrvatskog sporta*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 21–31; 57–92.

BRUBAKER, Rogers. 2012. "Promišljanje nacionalnosti: nacija kao institucionalizirani obrazac, praktička kategorija, uvjetovani događaj". *Diskrepancija*, vol. 11/16-17:107–117.

ĐORĐEVIĆ, Ivan. 2016. *Antropolog među navijačima*. Beograd: Biblioteka XX. vek.

HARGREAVES, John. 2005. "Teorija globalizacije, globalni sport, nacije i nacionalizam". *Quorum*, vol. 20/4:149–175.

HOBSBAWM, Eric. 2000. "Izmišljanje tradicije". U *Kultura pamćenja i historija*, prir. Maja Brkljačić i Sandra Prlenda. Zagreb: Golden Marketing – Tehnička knjiga, 137–150.

KATUNARIĆ, Vjeran. 2003. *Sporna zajednica: novije teorije o naciji i nacionalizmu*. Zagreb: Jesenski i Turk i Hrvatsko sociološko društvo.

MALEŠEVIĆ, Siniša. 2017. *Države-nacije i nacionalizmi: organizacija, ideologija i solidarnost*. Zagreb: Jesenski i Turk.

RIHTMAN-AUGUŠTIN, Dunja. 1998. "Etnički identitet – etnocentrizam – nacionalizam". U *Etničnost, nacija, identitet*, ur. Ružica Čičak-Chand i Josip Kumpes. Zagreb: Institut za migracije i narodnosti etc., 47–56.

VRCAN, Srđan. 2003. *Nogomet, politika, nasilje*. Zagreb: Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo.

PREPORUČENA:

- ANDREWS, David L. i Michael SILK. 2005. "Globalno poigravanje: kulturalni 'toyotizam', transnacionalni korporativizam i sport". *Quorum*, vol. 20/4:176–204.
- BAIRNER, Alan. 2005. „Sport and the nation in global era”. *The global politics of sport: the role of global institutions in sport*, ur. Lincoln Allison. London – New York: Routledge, 87–100.
- BAIRNER, Alan. 2009. "National sports and national landscapes: In defence of primordialism". *National identities*, vol. 11/3:223–239.
- BARTOLUCI, Sunčica i Lorena DRAŽENOVIC. 2017. "Pet zastava, četiri države, jedno državljanstvo – čije su medalje?". *Sociologija i prostor*, vol. 55/208(2):223–238.
- BARTOLUCI, Sunčica i Mojca DOUPONA. 2020. "He's ours, not yours! Reinterpreting national identity in a post-socialist context". *International Review for the Sociology of Sport* 55(4): 490-506.
- BITI, Ozren. 2020. "Od heroja do *celebrityja*: hrvatska nogometna reprezentacija nakon Svjetskog prvenstva u Rusiji 2018.". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 32/1:33–53.
- BRENTIN, Dario. 2013. "'A Lofty Battle for the Nation': The Social Roles of Sport in Tudjman's Croatia". *Sport in Society*, vol.16/8:993–1008.
- ČOLOVIĆ, Ivan. 2014. *Rastanak s identitetom*. Beograd: Biblioteka XX vek, 127–145.
- HRSTIĆ, Ivan i Marko MUSTAPIĆ. 2015. "Sport and Politics in Croatia. Athletes as National Icons in History Textbooks". *Altre modernita / Other Modernities*, vol. 14/11:148–165.
- LALIĆ, Dražen. 2018. *Nogomet i politika: povijest i suvremenost međuodnosa u Hrvatskoj*. Zagreb: Fraktura, 39–94.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Pet nastavnih susreta s različitim, specifičnim podtemama u sklopu teme predmeta: Teorijska polazišta i osnovni pojmovi; Rođenje modernog sporta i država-nacija; Suvremeni sport između nacije i globalizacije; Sport i nacionalizam; Instrumentalizacija nacionalnog identiteta u sportskom polju.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Nastava, konzultacije, seminari, ispiti.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 31.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Antropološki pristupi istraživanju sporta

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tibor Komar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj radionice je upoznati studente s mogućim pristupima istraživanju sportskih tema kroz vježbu koja obuhvaća zajedničku analizu, diskusiju i razmjenu osobnih iskustava na određenu temu. Studenti u grupnoj interakciji odrađuju vježbu na unaprijed definiranim temama kao što su transnacionalni i globalni procesi u sportu, nacionalizam i sport, izgradnja identiteta u sportu ili kroz sport, tijelo, igre i dokolica, spol i seksualnost i sl. Rezultat vježbe dolazi u obliku zajedničkog definiranja pristupa istraživanju i razrade optimalnih metoda njegova provođenja (intervjui, sudjelovanje s promatranjem, kvalitativna analiza, kodiranje, analiza diskursa itd.). Kod polaznika se razvija bolje razumijevanje znanstvenog procesa, a vježba pomaže i razradi pristupa za vlastito istraživanje.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

JONES, Ian, Lorraine BROWN and Immy HOLLOWAY. 2014. *Qualitative Research in Sport and Physical Activity*, London – Thousand Oaks – New Delhi: SAGE Publications.

PREPORUČENA:

CALABRÒ, Domenica Gisella. 2014. "Beyond the All Blacks representations: the dialectic between the indigenization of rugby and postcolonial strategies to control Māori". *Contemporary Pacific*, vol. 26/2:389–408.

GILBERT, Daniel A. 2016. "Not (just) about the money: contextualizing the labor activism of college football players". *American Studies*, vol. 55/3:19–34.

GUINNESS, Daniel. 2018. "Corporal destinies: faith, ethno-nationalism, and raw talent in Fijian professional rugby aspirations". *HAU*, vol. 8/1-2:314–328.

KELLY, William W. 2018. *The sportsworld of the Hanshin Tigers: professional baseball in modern Japan*. Oakland: University of California Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nakon uvodnog predavanja baziranog na literaturi, praktični dio uključuje rad u skupinama gdje se u okviru jedne od zadanih tema diskutira i osmišlja optimalan pristup istraživanju i prikladna metodologija rada.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Studenti su dužni pripremiti se za radionicu čitanjem propisane literature te se očekuje njihov angažman u zadanim vježbama.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 32.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Kultura i politike prostora

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Jasna Galjer, doc. dr. sc. Sanja Lončar, doc. dr. sc. Tihana Rubić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij upoznaje studente sa suvremenim istraživanjima prostora i arhitekture u humanističkim i društvenim znanostima, stavljajući naglasak na pristupe antropologije prostora i mjesta, teorije arhitekture i dizajna te rodnih studija. U širem političkom i društvenom kontekstu problematiziraju se primjeri prostora i arhitekture javne namjene izgrađeni u razdoblju socijalizma u Hrvatskoj (npr. kulturni centri, radnička sveučilišta, radnički domovi, obrazovne ustanove, studentski centri i dr.), kao i primjeri privatnih prostora i stambene arhitekture (npr. privatne kuće, stambene zgrade i naselja, vikendice, odmarališta i dr.). Istražuju se teorijske, političke, ideološke, ekonomske i kulturne dimenzije oblikovanja izgrađenog okoliša, kao i oblikovanja društvenog i privatnog (svakodnevnog) života (kroz npr. politike obrazovanja, politike stanovanja, provođenje slobodnog vremena, organizaciju i uređenje doma i dr.).

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

CIERAAD, Irene, ur. 1999. *At Home: An Anthropology of Domestic Space*. New York: Syracuse University Press.

GALJER, Jasna. 2004. *Design of the fifties in Croatia: From Utopia and Reality*. Zagreb: Horetzky.

GALJER, Jasna, Sanja LONČAR i Tihana RUBIĆ. 2018. "Društvena uloga radničkog narodnog sveučilišta 'Moša Pijade' (RANS)". *Andragoški glasnik: Glasilo Hrvatskog andragoškog društva*, vol. 22/1:17–26.

GALJER, Jasna i Sanja LONČAR. 2019. "Socially Engaged Architecture of the 1950s and Its Transformations. The Example of Zagreb's Workers' University". *Etnološka tribina*, vol. 49/42:194–222.

MAUDLIN, Daniel i Marcel VELLINGA, ur. 2014. *Consuming Architecture: On the Occupation, Appropriation and Interpretation of Buildings*. London – New York: Routledge.

IRA, Jaroslav i Jiří JANÁČ, ur. 2017. *Materializing Identities in Socialist and Post-Socialist Cities*. Prague: Karolinum Press.

LOW, Setha M. i Denise LAWRENCE-ZÚÑIGA, ur. 2003. *The Anthropology of Space and Place. Locating culture*.

Malden – Oxford – Carlton: Blackwell Publishing,

CROWLEY, David i Susan E. REID, ur. 2002. *Socialist Spaces: Sites of Everyday Life in the Eastern Bloc*. Oxford – New York: Berg Publishers.

STANEK, Lukasz. 2011. *Henri Lefebvre on Space: Architecture, Urban Research and the Production of Theory*. University of Minnesota press.

STENDER, Marie, Claus BECH-DANIELSON, Aina LANDSVERK HAGEN, ur. 2020. *Architectural Anthropology: Exploring Lived Space*. New York – London: Routledge.

WAGENAAR, Cor, ur. 2004. *Cities and Public Happiness in Post-War Europe*. Rotterdam: NAI Publishers.

PREPORUČENA:

BRINGANTI, Chiara i Kathy MEZEI, ur. 2012. *The Domestic Space Reader*. Toronto: University of Toronto Press.

CERAJ, Iva. 2015. *Bernardo Bernardi: Dizajnersko djelo arhitekta 1951.-1985*. Zagreb: HAZU.

CASTILLO, Greg. 2010. *Cold War at the Home Front: The Soft Power of Midcentury Design*. Minneapolis – London: University of Minnesota Press.

GUPTA, Akhil i James FERGUSON, ur. 1997. *Culture, Power, Place. Explorations in Critical Anthropology*. Durham – London: Duke University Press.

MRDULJAŠ, Maroje. 2015. *Sinteza u hrvatskoj arhitekturi 1947.-1965. Bauhaus: umrežavanje ideja i prakse*. Zagreb: MSU.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanje i seminar, terenska nastava (posjet muzejskoj ili arhivskoj ustanovi, upoznavanje s projektima udruga civilnog društva ili umjetničkih/kustoskih kolektiva), terenski obilazak odabranih primjera (studija slučaja).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad i usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 33.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Religija, prostor, politike identiteta

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Marijana Belaj

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij se bavi različitim aspektima religije u prostoru, a posebice u odnosu na identifikacijske procese i odnose moći. Okvirne teme kolegija su: religijsko zaposjedanje prostora i demonstracija vlastitosti prostora; sveti krajolici – kult i sjećanje u prostoru; religija u javnom prostoru; identiteti i odnosi moći u svetim mjestima; interreligijski odnosi u prostoru i dr. Konačni sadržaj i realizacija kolegija, kao i studijska literatura, ovisit će o interesu polaznika studija.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BELAJ, JURAJ, Marijana BELAJ, Siniša KRZNAR, Tajana SEKELJ IVANČAN, Tatjana TKALČEC, ur. 2018. *Sacralization of Landscape and Sacred Places. Proceedings of the 3rd International Scientific Conference of Mediaeval Archaeology of the Institute of Archaeology*. Zagreb: Institut za arheologiju.

BELAJ, Marijana, Zvonko MARTIĆ i Mirjam MENCEJ. 2019. *Topografije svetoga na području Buškoga Blata*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo.

KOWALEWSKI, Maciej i Anna MAŁGORZATA KRÓLIKOWSKA, ur. 2016. *Transforming urban sacred places in Poland and Germany*. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft.

BRUNN, Stanley D., ur. 2015. *The Changing World Religion Map. Sacred Places, Identities, Practices and Politics*. Dordrecht: Springer.

HEYNES, Jeffrey, ur. 2016. *Routledge Handbook of Religion and Politics*. London – New York: Routledge.

KNOTT, Kim. 2014. *The Location of Religion – a Spatial Analysis*. London – New York: Routledge

SHELDRAKE, Philip. 2001. *Spaces for the Sacred. Place, Memory, and Identity*. Baltimore: The John Hopkins University Press.

PREPORUČENA:

ANTTONEN, Veikko. 2005. „Space, Body, and the Notion of Boundary: A Category-Theoretical Approach to Religion“. *Temenos – Nordic Journal of Comparative Religion*, vol. 41/2:185–201.

BARKAN, Elazar i Karen BARKEY. 2015. *Choreographies of Shared Sacred Sites. Religion and Conflict Resolution*. New York: Columbia University Press.

BOWMAN, Glenn. 1991. „Christian ideology and the image of a holy land: The place of Jerusalem pilgrimage in the various Christianities“. U *Contesting the sacred. The anthropology of Christian pilgrimage*, ur. John Eade i M. J. Sallnow. London – New York: Routledge, 98–121.

BRINK, Stefan i Nordeide SAEBJORG WALAKER, ur. 2013. *Sacred Sites and Holy Places: Exploring the Sacralization of Landscape through Space and Time*. Turnhout: Brepols Publishers.

DUIJZINGS, Ger. 2000. *Religion and the Politics of Identity in Kosovo*. London: Hurst.

EADE, John i Mario KATIĆ, ur. 2014. *Crossing the Borders: Pilgrimage, Politics and Place-Making in Eastern Europe*. Farnham, UK: Ashgate.

HAYDEN, Robert, ur. 2016. *Antagonistic Tolerance: Competitive Sharing of Religious Sites and Spaces*. London: Routledge (ili HAYDEN, Robert. 2002. "Antagonistic Tolerance: Competitive Sharing of Religious Sites in South Asia and the Balkans". *Current Anthropology*, vol. 43/2:205–231.)

HENIG, David. 2012. "'This is our little hajj': Muslim holy sites and reappropriation of the sacred landscape in contemporary Bosnia". *American Ethnologist*, vol. 39/4:752–766.

MADDRELL, Avril, Alan TERRY i Tim GALE, ur. 2016. *Sacred Mobilities: Journeys of Belief and Belonging*. London: Routledge.

VALK, Ülo i Daniel SÄVBORG, ur. 2018. *Storied and Supernatural Places. Studies in Spatial and Social Dimensions of Folklore and Sagas*. Helsinki: Finnish Literature Society.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Problemska nastava (vođena rasprava) i projektna nastava (samostalni zadaci).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje nastave, aktivnost u vođenim raspravama, zadaće po etapama projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 34.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Mjesto i društveno sjećanje

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj je kolegija polaznike upoznati s procesima kojima se društveno sjećanje, u smislu raznovrsnih stavova prema prošlosti koji se iskazuju u sadašnjosti, upisuje u mjesta. Time odabrana mjesta postaju prostorima istaknute povijesne, političke ili vjerske simbolike, materijalizacije ideje o domu i zavičaju, ali i zaštićene kulturne cjeline, turističke destinacije itd. Polaznici će na pojedinim studijama slučaja razmatrati kako ljudi mjestima pripisuju nova značenja posredstvom naracija, kulturnih praksi i materijalizacija sjećanja. S jedne strane, analizirat će se službeni diskurs kojim se mjesta preobražavaju u središnje topose pri konstrukciji kulturnoga identiteta zajednica, a s druge će se strane pratiti kakve individualne naracije i sjećanja uz njih vezuju raznovrsni akteri, društvenom konstrukcijom „odozdo“.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

CONNERTON, Paul. 2004. *Kako se društva sjećaju*. Zagreb: Antibarbarus, Biblioteka Electa.

DE NARDI, Sarah, Hilary ORANGE, Steven HIGH, Eerika KOSKINEN-KOIVISTO. 2020. *The Routledge Handbook of Memory and Place*. London: Routledge.

GULIN ZRNIĆ, Valentina i Nevena ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ. 2019. *Grad kao susret: Etnografije zagrebačkih trgova*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo – Institut za etnologiju i folkloristiku. (odabrana poglavlja)

JANSEN, Stef. 2020. *Razlog za dom*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

LOW, Setha M. i Denise LAWRENCE-ZUNIGA, ur. 2003. *The Anthropology of Space and Place: Locating Culture*. Oxford: Blackwell Publishing. (odabrana poglavlja)

NORA, Pierre. 1996. *Realms of Memory. The Construction of the French Past, vol. 1. Conflicts and Divisions*. New York: Columbia University Press. (odabrana poglavlja)

STEWART, Pamela J. i Andrew STRATHERN, ur. 1994. *Landscape, Memory and History: Anthropological Perspectives*. London: Pluto Press. (odabrana poglavlja)

PREPORUČENA:

BALLINGER, Pamela. 2002. *History in Exile. Memory and Identity at the Borders of the Balkans*. Princeton – Oxford: Princeton University Press.

DE CERTEAU, Michel. 2003. *Invencija svakodnevice*. Zagreb: Naklada MD.

BRKLJAČIĆ, Maja, Sandra PRLENDIĆ, prir. 2006. *Kultura pamćenja i historija*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.

ČAPO, Jasna, Valentina GULIN ZRNIĆ, ur. 2011. *Mjesto, nemjesto: interdisciplinarna promišljanja prostora i kulture*. Zagreb – Ljubljana: Institut za etnologiju i folkloristiku – Inštitut za antropološke študije, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

ERLL, Astrid i Ansgar NÜNNING, ur. 2008. *Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook*. Berlin – New York: Walter de Gruyter.

FELD, Steven i Keith H. BASSO. 1996. *Senses of Place*. Santa Fe: School of American Research Press.

HIRSCH, Eric i Michael E. O'HANLON, ur. 1995. *The Anthropology of Landscape. Perspectives on Place and Space*. Oxford: Oxford University Press.

KELEMEN, Petra i Nevena ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ. 2012. *Grad kakav bi trebao biti. Etnološki i kulturnoantropološki osvrti na festivale*. Zagreb: Jesenski i Turk.

PAVLAKOVIĆ, Vjeran i Davor PAUKOVIĆ. 2019. *Framing the Nation and Collective Identities: Political Rituals and Cultural Memory of the Twentieth-Century Traumas in Croatia*. London: Routledge.

ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena i Kirsti Mathiesen HJEMDAHL, ur. 2006. *O Titu kao mitu. Proslava Dana mladosti u Kumrovcu*. Zagreb: FF press – Srednja Europa. (odabrana poglavlja)

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se temelji na interaktivnim predavanjima, predstavljanju studija slučaja i vođenim raspravama, pri kojima polaznici povezuju kulturnoantropološke pojmove i pristupe mjestu i društvenom sjećanju s vlastitim doktorskim istraživanjem.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit temeljen na obveznoj literaturi.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa.

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 35.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Zagreb: autobiografija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. red. prof. u miru dr. sc. Ljiljana Marks, zaslužna znanstvenica

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij predstavlja grad Zagreb kao mjesto usmenoknjiževnoga istraživanja. Zagreb je istodobno i imaginativan junak koji priča osobnu priču od svojega postanka do danas i narativna os iz koje izviru i oko koje se vrte sve teme i svi motivi mitskih i povjesnih predaja te legendi. Uz povjesno i kulturno koncepcionaliziran opis otkrivaju se stare topografske gradske cjeline (Manduševac i Trg bana Jelačića, Grič, Kaptol, Medvedgrad, gradska naselja) i bogati tematski raspon priča vezan uz njih – od predaja da su grad osnovale izbjeglice iz Troje, o stvarnom i legendarnom zdencu Manduševcu, o boravcima u Zagrebu sv. Marka, sv. Franje Asiškoga, bl. Martina; o tobolnjem prijestolju Matije Gupca pred Markovom crkvom, o pozoru, zmaju, u negdašnjem zdencu pred Markovom crkvom, o gradnji zagrebačke katedrale, o čudotvornom spasenju slike Majke Božje Kamenite, o đacima grabancijašima, o „crnoj školi”, o povjesnim palačama u Gornjem gradu, o velikašima, o nečistim dušama i javljanju mrtvih, o Medvedgradu i Crnoj kraljici, o vješticama i vragovima, do novijih i najnovijih urbanih predaja, primjerice o otmičarima ljudskih organa.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

MARKS, Ljiljana. 2020. *Zagreb u pričama i predajama. A sad je li to istina ili nije, ja to ne znam*. Zagreb: Sveučilišna naklada – Institut za etnologiju i folkloristiku.

BAUSINGER, Hermann. 2018. "Strukture svakidašnjeg pripovijedanja". U *Predaja: temelji žanra*, ur. Ljiljana Marks i Evelina Rudan. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 423–444

DÉGH, Linda i Andrew VÁZSONYI. 2018. "Predaja i vjerovanje". U *Predaja: temelji žanra*, ur. Ljiljana Marks i Evelina Rudan. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 321–350

von SYDOW, Karl Wilhelm. 2018. "Kategorije usmene prozne književnosti". U *Predaja: temelji žanra*, ur. Ljiljana Marks i Evelina Rudan. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 83–103.

PREPORUČENA:

ALERIĆ, Danijel. 2000. *Najstarija zagrebačka tajna. Problem imena i starosti grada Zagreba*. Zagreb: Matica hrvatska.

BOŠKOVIĆ-STULLI, Maja. 1983. "Zagrebačka usmena pričanja u preplitanju s novinama i televizijom". U *Usmena književnost nekad i danas*. Beograd: Prosveta, 272–315.

- BRGLES, Branimir. 2018. "Kratki uvod u kasnosrednjovjekovnu zagrebačku toponimiju". *Kaj*, vol. LI/5–6:45–58.
- BRIESE, Olaf. 2005. "Ursprungsmythen, Gründungsmythen, Genealogien. Zum Paradox des Ursprungs". U *Genealogie – Realität und Fiktion von Identität*, ur. Martin Fitzenreiter. Berlin: Golden House Publications, 11–20.
- KRČELIĆ, Baltazar Adam. 1952. *Annuae ili historija (1748–1767)* (prev. Veljko Gortan). Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, Ivan. 1854. "Narodne pripovjesti o Medvedgradu". *Arhiv za povesticu jugoslavensku*, br. 3:129–132.
- MARKS, Ljiljana. 1994. *Vekivečni Zagreb*. Zagreb: AGM, Zagreb.
- SCHENDA, Rudolf. 1993. *Von Mund zu Ohr. Bausteine zu einer Kulturgeschichte volkstümlicher Erzählens in Europa*. Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht.
- SMAILAGIĆ, Esma. 1986. *Narodna predaja o Sarajevu*. Sarajevo: Institut za jezik i književnost.
- ZEČEVIĆ, Divna. 2018. "Usmene predaje o seljačkoj buni i kmetskom životu u široj okolini Stubice". U *Predaja: temelji žanra*, ur. Ljiljana Marks i Evelina Rudan. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 231–277.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja, zajednička šetnja gradom i skupna rasprava; studije primjera.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije i eseja o individualnom projektu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 36.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Postindustrijska etnografija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak, red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij se bavi postindustrijskim društvima na primjerima gradova i zajednica koji su doživjeli gospodarsku i urbanu destrukciju promjenom temeljnog industrijskog modela. Razmatraju se učinci deindustrializacije te načini na koje postindustrijska i postfordistička transformacija oblikuje prostore, mjesta i zajednice nakon kraja industrijske ere. Kolegij će obuhvatiti sljedeće teme: vrijeme i postindustrijska budućnost; klasa, zajednica, obitelj u postindustrijskim društvima; industrijski prostori i industrijska mjesta; grad kao postindustrijski entitet; ruinifikacija; urbana regeneracija; transformacija; nostalgija i postindustrijska imaginacija/refleksivnost; postindustrijski subjektivitet i identitet.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BYRNE, David. 2020. "Understanding Class in the Post-Industrial Era – Thoughts on Modes of Investigation". *Frontiers in Sociology*, vol. 5:39: s.p.

EMERY, Jay. 2020. "2After Coal: Affective-Temporal Processes of Belonging and Alienation in the Deindustrializing Nottinghamshire Coalfield, UK". *Frontiers in Sociology*, vol. 5:38: s.p.

HIGH, Steven, Lachlan MACKINNON i Andrew PERCHARD, ur. 2017. *The Deindustrialized World. Confronting Ruination in Postindustrial Places*. Toronto: UBC Press.

HIGH, Steven i David LEWIS. 2007. *Corporate Wasteland. The Landscape and Memory of Deindustrialization*. Ithaca – London: Cornell University Press.

RINGEL, Felix. 2018. *Back to the Postindustrial Future An Ethnography of Germany's Fastest-Shrinking City*. New York – Oxford: Berghahn Books.

VACCARO, Ismael, Krista HARPER i Seth MURRAY. 2017. *The Anthropology of Postindustrialism: Ethnographies of Disconnection*. London: Routledge.

WALLEY, Christine J. 2013. *Exit Zero: Family and Class in Postindustrial Chicago*. Chicago: University of Chicago Press.

PREPORUČENA:

BOYM, Svetlana. 2011. "Ruinophilia: Appreciation of Ruins". *Atlas of transformation*, <http://monumenttotransformation.org/atlas-of-transformation/html/r/ruinophilia/ruinophilia-appreciation-of-ruins-svetlana-boym.html>

BOYM, Svetlana. 2001. *The Future of Nostalgia*. New York: Basic Books.

EDENSOR, Tim. 2005. "The ghosts of industrial ruins: ordering and disordering memory in excessive space". *Society and Space*, vol. 23:829–849.

HIGH, Steven. 2003. *Industrial Sunset. The Making of North America's Rust Belt, 1969-1984*. Toronto: University of Toronto Press.

MOLLONA, Massimiliano. 2009. *Made in Sheffield: An Ethnography of Industrial Work and Politics*. New York: Berghahn Books.

ORANGE, Hilary, ur. 2015. *Reanimating Industrial Spaces: Conducting Memory Work in Post-Industrial Societies*. Walnut Creek, CA: Left Coast Press.

PASIEKA, Agnieszka, Piotr Filipkowski. 2015. "Anthropological Exercises in Postindustrial Reflexivity". *Laboratorium*, vol. 7/3:5–13.

THORLEIFSSON, Cathrine. 2016. "From Coal to Ukip: the Struggle over Identity in Post-industrial Doncaster". *History and Anthropology*, 2. 9., <http://dx.doi.org/10.1080/02757206.2016.1219354>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se provodi interaktivnim predavanjima kroz primjere studija slučaja i u diskusijskim grupama.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Predaja eseja na odabranom primjeru tematski usklađenom s individualnom temom doktoranda.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 37.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Urbane budućnosti

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. izv. prof. dr. sc. Valentina Gulin Zrnić, doc. dr. sc. Tihana Rubić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij se bavi konceptima i metodama za istraživanje budućnosti kao polja etnološke i kulturnoantropološke analize i interpretacije koje se definira između iskustva i poimanja neizvjesnosti s jedne strane (aktualne političko-ekonomske, finansijske, društvene, klimatske, zdravstvene, ratne i druge krize) i potencijala s druge strane (nove, hibridne, emergentne prakse i načini razmišljanja, udruživanja, kreativnosti). Središnje je pitanje kako istraživati nepoznato, neizvjesno i svjetove koji se još nisu ostvarili. Okvir bavljenja ovim temama bit će urbani kontekst. Problematizirat će se pitanja temporalnosti, mnogobrojnih budućnosti i stvaranja budućnosti, koncepti neizvjesnosti, imaginacije, anticipacije, spekulacije, očekivanja, teleoafekata, kao i inovativni pristupi istraživanju kroz kreativnu metodologiju.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BRYANT, Rebecca i Daniel M. KNIGHT. 2019. *The Anthropology of the Future*. Cambridge: Cambridge University Press.

HALSE, Joachim. 2016. "Ethnographies of the Possible". U *Design Anthropology*, ur. Wendy Gunn, Ton Otto i Rachel Charlotte Smith. London: Bloomsbury, 180–198.

SALAZAR, Juan F., Sarah PINK, Andrew IRVING i Johannes SJÖBERG, ur. 2017. *Anthropologies and Futures*. London: Bloomsbury.

PREPORUČENA:

AKAMA, Yoko, Sarah PINK i Shanti SUMARTOJO. 2020. *Uncertainty and Possibility: New Approaches to Future Making in Design Anthropology*. New York: Routledge.

APPADURAI, Arjun. 2013. *The Future as Cultural Fact*. London: Verso.

MIYAZAKI, Hirokazu. 2004. *The Method of Hope*. Stanford: Stanford University Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i grupna rasprava, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije i eseja na temu individualnog etnografskog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 38.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Starost kao sociokulturna tema

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tihana Rubić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij se bavi etnološkim i kulturnoantropološkim pristupima starosti i starenju, s posebnim fokusom na tržište rada. U teorijsko-interpretativnom pogledu, oslanjajući se područja antropologije starenja, antropologije grada, antropologije obitelji i srodstva te ekomske antropologije, donosi presjek sociokulturnih istraživanja starosti kroz 20. stoljeće, sagledava obrasce sociokulturnog konstruiranja starosti kao društvenog problema, kritički se bavi konceptom aktivnog starenja u suvremenom hrvatskom i europskom socioekonomskom i političkom kontekstu te završava pregledom novijih etnografskih uvida u prakse i naracije (o) starenju i starosti u ruralnom i urbanom kontekstu te u odnosu s formalnim i neformalnim tržištem rada. Cilj kolegija je upoznati se s teorijskim društveno-humanističkim okvirom za pristupanje temi starosti i starenja te kroz kritičku raspravu poticati na promišljanje potencijala primjenjenoga djelovanja na afirmaciji starih osoba kao političkih, društvenih i ekonomskih aktera.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

KLEMPIĆ BOGADI, Sanja i Sonja PODGORELEC. 2009. "Ostarjeti u gradu – primjer Zagreba". *Sociologija i prostor*, vol. 47/3:241–262.

MILOSAVLJEVIĆ, Ljubica. 2012. *Ogledi iz antropologije starosti*. Beograd: Etnološka biblioteka.

MILOSAVLJEVIĆ, Ljubica. 2014a. *Antropologija starosti: penzije*. Beograd: Etnološka biblioteka.

MILOSAVLJEVIĆ, Ljubica. 2014b. *Antropologija starosti: domovi*. Beograd: Etnološka biblioteka.

PODGORELEC, Sonja. 2008. *Ostarjeti na otoku. Kvaliteta života starijega stanovništva hrvatskih otoka*. Zagreb: Institut za migracije i narodnosti.

RUBIĆ, Tihana. 2018. "Prakse i naracije (o) starosti u Zagrebu". *Narodna umjetnost*, vol. 55/2:7–27.

RUBIĆ, Tihana i Carolin LEUTOFF-GRANDITS. 2015. "Creating a familiar space: Child care, kinship and community in Postsocialist New Zagreb". U *Narrating the City: histories, space, and the everyday*, ur. Vladimir Fischer-Nebmaier, Matthew P. Berg i Anastasia Christou. New York: Berghahn Books, 219–242.

TAYLOR, Philip, Wendy LORETTA i Victor MARSHALL. 2016. "The Older Worker: Identifying a Critical Research Agenda". *Social Policy and Society*, vol. 1/4:1–15.

WILLOW, Anna J. i Kelly A. YOTEBIENG, ur. 2020. *Anthropology and Activism. New Contexts, New Conversations*. New York – London: Routledge.

PREPORUČENA:

DIAMOND, Jared. 2012. *The World Until Yesterday. What Can We Learn from Traditional Societies?* New York: Penguin Group.

GRANDITS, Hannes, ur. 2010. *Family, Kinship and State in Contemporary Europe. The Century of Welfare: Eight Countries* (Vol. 1). Frankfurt – New York: Campus Verlag.

Hromadžić, Azra. 2015. "'Where were they until now?' Aging, Care and Abandonment in a Bosnian Town" / "'A gdje su oni bili dosad?' Starenje, skrb i napuštanje u jednom bosanskom gradu". *Etnološka tribina*, vol. 45:3–57.

KATZ, Stephen i Toni CALASANTI. 2015. "Critical Perspectives on Successful Aging: Does It Appeal More Than Illuminates?". *The Gerontologist*, vol. 55/1:26–33.

PRIELER, Michael, Florian KOHLBACHER, Shigeru HAGIWARA i Akie ARIMA. 2014. "The representation of older people in television advertisements and social change: The case of Japan". *Ageing and Society*, vol. 35:1–23.

RUBIĆ, Tihana. 2017. *Nezaposleni u gradu: Antropologija rada i neformalne ekonomije*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo.

RUSAC, Silvia, Dorijan VAHTAR, Ines VRBAN, Jasmina DESPOT LUČANIN, Sanja RADICA i Vedrana SPAJIĆ-VRKAŠ. 2014. *Narativi o dostojanstvu u starijoj životnoj dobi*. Zagreb: Zaklada „Zajednički put“, http://superseniori.hr/app/uploads/2016/05/Narativi-o-dostojanstvu-u-starijoj-z%CC%8Civotnoj-dobi_ispravljeno-2.pdf

SVIRČIĆ GOTOVAC, Anđelina. 2010. "Aktualni revitalizacijski i gentrifikacijski procesi na primjeru Zagreba". *Sociologija i prostor*, vol. 48/2:197–221.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i rasprava, izrada seminarskih zadataka koji trebaju poslužiti u raspisu prijedloga doktorskog istraživanja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema i izvedba vježbe na temu individualnog etnografskog projekta, čitanje literature i rasprava o pročitanom.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 39.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Prostorne teme

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. izv. prof. dr. sc. Valentina Gulin Zrnić, doc. dr. sc. Sanja Lončar, red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj radionice je problematizirati suvremene pristupe i aktualne teme u okviru studija prostora. Radionica se dotiče sljedećih analitičkih čvorišta: multi/trans/interdisciplinarni pristupi prostoru; potencijali prostora; odnos privatnog i javnog; transnacionalni prostori; održive prostorne politike; prostor i rad; prostor i naracije; prostor i izvedbe; prostor i umjetnost; sveti prostori; kvalitativne metode u prostornim analizama i dr. Nakon završene radionice polaznici će moći istraživački i analitički koncipirati prostorni aspekt u vlastitim projektnim temama.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ČAPO, Jasna i Valentina GULIN ZRNIĆ, ur. 2011. *Mjesto, nemjesto. Interdisciplinarna promišljanja prostora i kulture*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

HOWARD, Peter, Ian THOMPSON, Emma WATERTON i Mick ATHA, ur. 2019. *The Routledge Companion to Landscape Studies*. London – New York: Routledge.

LOW, Setha. 2017. *Spatializing Culture. The Ethnography of Space and Place*. London – New York: Routledge.

PREPORUČENA:

ANDRES, Lauren i Amy Y. ZHANG, ur. 2020. *Transforming Cities Through Temporary Urbanism*. London – New York: Routledge.

FELD, Steven i Keith H. BASSO, ur. 1996. *Senses of Place*. Santa Fe: School of American Research Press.

SUPEK, Olga. 2021. *Ljeto u Detroitu: studija jedne gradske četvrti iz perspektive ekonomski antropologije*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Radionička i problemska nastava (grupni zadaci i vođena rasprava).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje nastave, aktivnost u radioničkim zadacima i vođenim raspravama.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 40.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Migracije, granice i manjinske zajednice

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kroz predavanja se daje uvod u kompleksne i interdisciplinarne istraživačke teme iz područja migracijskih studija, studija granica i manjinskih zajednica. Kronološki se obuhvaća razdoblje od 15. stoljeća (Osmanskog carstva) do suvremenosti. Poseban naglasak stavit će se na raspad Jugoslavije i ulazak država sljednica u Europsku uniju. Razmatrat će se kako su promjene granica (posebice državnih i granica Europske unije) utjecale na migracije stanovništva (unutarnje, vanjske, dobrovoljne, prisilne, koetničke itd.), nastajanje manjinskih zajednica, transformaciju baštine i identiteta (nacionalnih, etničkih, kulturnih, jezičnih, ali i višestrukih, hibridnih), pojavu etničke mimikrije, stvaranje simboličnih granica itd. Geografski će se promatrati prostor jugoistočne i srednje Europe, no u globalnom kontekstu. Cilj kolegija je razumijevanje kako povijesna i suvremena migracijska kretanja i promjene granica transformiraju i utječu na suvremeno društvo (posebice na (među)etničke odnose), baštinu i identitetu.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ARRIGHI, Jean-Thomas i Dejan STJEPANOVIĆ. 2019. *Migrating Borders Territorial Rescaling and Citizenship Realignment in Europe*. London – New York: Routledge.

BADE, Klaus, J., Pieter C. EMMER, Leo LUCASSEN, Jochen OLTMER, ur. 2011. *The Encyclopedia of Migration and Minorities in Europe. From the 17th Century to the Present*. New York: Cambridge University Press.

DECIMO, Francesca i Alessandra GRIBALDO. 2017. *Boundaries within: Nation, Kinship and Identity among Migrants and Minorities*. Cham: IMISCOE – Springer Open

GOLD, Steven J. i Stephanie J. NAWYN. 2019. *International Handbook of Migration Studies*. London – New York: Routledge.

KING, Russell i Nermin ORUC. 2020. *Migration in the Western Balkans. What do we know?* London – New York: Routledge.

RAJKOVIĆ IVETA, Marijeta, Petra KELEMEN i Drago ŽUPARIĆ-ILJIĆ. 2018. *Contemporary Migration Trends and Flows on the Territory of Southeast Europe*. Zagreb: FF Press.

RAJKOVIĆ IVETA, Marijeta, Matija DRONJIĆ. 2018. *Hrvati u Boki kotorskoj. Migracije, svadbeni običaji, identiteti*. Zagreb – Tivat: Srednja Europa, Kulturno zavičajno udruženje „Napredak“ Gornja Lastva.

OBRADOVIĆ, Žarko V. 2015. *Minorities in the Balkans 19th and 20th Century*. Beograd: Čigoja.

PREPORUČENA:

MAGAZZINI, Tina i Stefano PIEMONTESE, ur. 2019. *Constructing Roma Migrants. European Narratives and Local Governance*. Cham: IMISCOE – Springer Open. <https://www.imiscoe.org/publications/library/2-imiscoe-research-series/121-constructing-roma-migrants>

KOSTANICK, Huey L. 2019. *Population And Migration Trends In Eastern Europe*. London – New York: Routledge.

RAJKOVIĆ IVETA, Marijeta, Dragutin BABIĆ 2018. "Poljaci u Hrvatskoj: od pripadnika 'stare' nacionalne manjine do suvremenih migranata". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 30/1:169–202.

RAJKOVIĆ IVETA, Marijета i Rina GECI. 2017. "Albanski zlatari i pekari s Kosova u Zagrebu: Migracije i etničko poduzetništvo". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 29/1:279–303.

SLOOTMAN, Marieke. 2018. "Studying Ethnic Identification. Tools and Theories". U *Ethnic Identity, Social Mobility and the Role of Soulmates*. Cham: IMISCOE – Springer Open, 13–40.

<https://www.springer.com/la/book/9783319995953>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, diskusije, studije slučaja (prilagodit će se interesima studenata).

OPIS NAČINA IZRŠAVANJA OBVEZA

Aktivno sudjelovanje u diskusijama, pisani eseji temeljeni na vlastitom istraživanju ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 41.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Migracije i postmigracijski procesi

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Razumijevanje suvremenih društava i kultura teško je bez poznavanja migracija i postmigracijskih procesa. Studente se upoznaje s interdisciplinarnim istraživanjima migracija (teorijama, tipologijama, metodama), s naglaskom na suvremene migracije, imajući u vidu njihovu globalizaciju i ubrzanje, tipološku raznolikost, feminizaciju i povećanu politizaciju. Raspravlja se o uzrocima migracija i mobilnosti te o posljedicama migracija, posebice o modelima integracije imigranata, transnacionalnim društvenim prostorima, transformacijama kulture i identiteta, deteritorijaliziranim zajednicama itd. Studenti dobivaju saznanja o recentnim migracijama u hrvatskom, europskom i globalnom kontekstu na aktualnim empirijskim primjerima poput migracija životnog stila ("lifestyle" migracije), virtualnih migracija, povratničkih migracija, ancestralnih migracija, „odljeva mozgova“ ("Brain Drain") itd. Cilj kolegija je razumijevanje kompleksnosti suvremenih društava, zajednica i kultura, odnosno načina na koje ih migracijski procesi / imigranti transformiraju.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BOSWELL, Christina i Andrew GEDDES. 2011. *Migration and Mobility in the European Union*. Basingstoke i New York: Palgrave.

BRETELL, Caroline i James HOLLIFIELD. 2015. *Migration Theory: Talking Across Disciplines*. (3rd ed). New York: Routledge.

CAIRNS, David, Valentina CUZZOCREA, Daniel BRIGGS i Luisa VELOSO. 2017. *The Consequences of Mobility: Reflexivity, Social Inequality and the Reproduction of Precariousness in Highly Qualified Migration*. London: Palgrave.

COHEN, Robin i Gunvor JÓNSSON, ur. 2011. *Migration and Culture*. Cheltenham: Edward Elgar.

KING, Russel, Maja POVRZANOVIĆ FRYKMAN i Julie VULLNETARI, ur. 2017. *Migration, Transnationalism and Development in South-East Europe and the Black Sea Region*. London – New York: Routledge.

PENNINX, Rinus i Blanca GARCÉS-MASCAREÑAS. 2016. *Integration Processes and Policies in Europe: Contexts, Levels and Actors*, Cham: Springer, 11–30. <http://link.springer.com>
/book/10.1007%2F978-3-319-21674-4

RAJKOVIĆ IVETA, Marijeta, Petra KELEMEN i Drago ŽUPARIĆ-ILJIĆ, ur. 2018. *Contemporary Migration Trends and Flows on the Territory of Southeast Europe*. Zagreb: FF Press.

ZAPATA-BARRERO, Ricard i Evren YALAZ, ur. 2018. *Qualitative Research in European Migration Studies*. Cham: IMISCOE –Springer Open.

PREPORUČENA:

(dopunit će se ovisno o specifičnim interesima doktoranda)

COMMES, M. Thränhardt, D. ur. 2010. *National Paradigms of Migration Research*. Göttingen: V&R unipress.

POVRZANOVIĆ FRYKMAN, Maja. 2017. „Food as a matter of being: experiential continuity in transnational lives“. U *Food Parcels in International Migration. Intimate Connections*, ur. Maria Abranchedes i Diana Mata-Codesal. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

SCHOLTEN, Mark Van Ostaijen, ur. 2018. *Between Mobility and Migration. The Multi-Level Governance of Intra-European Movement*. Cham: IMISCOE – Springer Open.

<https://www.imiscoe.org/publications/library/2-imiscoe-research-series/111-between-mobility-and-migration>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, diskusije, studije slučaja (prilagodit će se interesima sudenata).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Aktivno sudjelovanje u diskusijama, pisani eseji temeljen na vlastitom istraživanju ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 42.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska dijaspora i iseljeništvo

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Iiseljavanje s hrvatskog povijesnog i etničkog prostora traje od 15. stoljeća do danas te se smatra da pola hrvatskog naroda živi izvan Republike Hrvatske. Studenti se upoznaju s iseljeničkim valovima, destinacijama, terminologijom, uzrocima i tipologijom migracija te različitim statusima migranata i njihovih potomaka u državama primateljicama. Kroz predavanja se ukazuje na stvaranje iseljeničkih zajednica i aktivnosti hrvatskih etničkih institucija (npr. kulturne i sportske aktivnosti, škole hrvatskog jezika), identitete (npr. višeslojne i višedimenzionalne), ulogu Republike Hrvatske prema iseljenim Hrvatima i njihovim potomcima, ali i ulogu dijaspore u hrvatskom društvu i etnopolitici. Poseban naglasak stavljen je na suvremeno iseljavanje iz Republike Hrvatske nakon njezina ulaska u Europsku uniju i transnacionalne procese.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BOŽIĆ-VRBANČIĆ, Senka. 2018. *Tarara. Maori i Hrvati na Novom Zelandu*. Zagreb: Jesenski i Turk.

BRETELL, Caroline i HOLLIFIELD, James. 2015. *Migration Theory: Talking Across Disciplines*. (3rd ed.). New York: Routledge.

ČAPO, Jasna. 2019. *Dva doma. Hrvatska radna migracija u Njemačku kao transnacionalni fenomen*. Zagreb: Durieux.

ĐURIN, Sanja. 2020. *Hrvati su brend u Čileu*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

GRBIĆ, Jadranka. 2014. *Multipliciranje zavičaja i domovina. Hrvatska dijaspora: kronologija, destinacije i identitet*. Zagreb: FF Press.

RAJKOVIĆ IVETA, Marijeta. 2015. "Women and Migrations in Croatia From Marginal Subjects – 'White Widows' – to Contemporary Migrants into the EU". *Ethnologia Balkanica. Journal for Southeast European Anthropology*, vol. 18:67–84.

RAJKOVIĆ IVETA, Marijeta i Matija DRONJIĆ. 2018. *Hrvati u Boki kotorskoj. Migracije, svadbeni običaji, identiteti*. Zagreb – Tivat: Srednja Europa – Kulturno zavičajno udruženje „Napredak“ Gornja Lastva.

RAJKOVIĆ IVETA, Marijeta i Tea HORVATIN. 2017. "Suvremeno iseljavanje iz Hrvatske u Irsku s posebnim osvrtom na mlade iz Slavonije". *Migracijske i etničke teme*, vol. 33:247–274.

PREPORUČENA:

(dopunit će se ovisno o specifičnim interesima doktoranda)

BOŽIĆ, Saša, ur. 2012. *Institucionalizacija Hrvatske dijaspore. Oblici migrantskog udruživanja- primjeri iz Europe, JA i Australije*. Zagreb: Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo.

BOŽIĆ, Saša. 2014. „Hrvatska migracijska politika: od skice prema strategiji“. U *Migracije i razvoj Hrvatske: Podloga za hrvatsku migracijsku strategiju*, ur. Vlado Puljiz, Josip Tica i Davorko Vidović. Zagreb: Hrvatska gospodarska komora, 285-300.

ČERNELIĆ, Milana, Matija DRONJIĆ, Mihovil GOTAL, Jadranka GRBIĆ, Marijeta RAJKOVIĆ IVETA i Tihana RUBIĆ, ur. 2014. *Bunjevci u vremenskom i prostornom kontekstu. Zbornik radova znanstvenog domaćeg skupa s međunarodnim sudjelovanjem*. Zagreb – Subotica: FF Press – Zavod za kulturu Vojvođanskih Hrvata.

JELIĆ, Tomislav i Željko HOLJEVAC. 2006. *Gradišćanski Hrvati u Mađarskoj i Hrvati u Slovačkoj. Analiza hrvatskih naselja u zapadnoj Mađarskoj i Slovačkoj*. Budimpešta: Croatica.

POVRZANOVIĆ FRYKMAN, Maja, ur. 2004. *Transnational Spaces: Disciplinary Perspectives*. Malmö: Malmö University.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, diskusije, studije slučaja (prilagodit će se interesima sudenata).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Aktivno sudjelovanje u diskusijama, pisani eseji temeljen na vlastitom istraživanju ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 43.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Suvremene politike izbjeglištva

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Duško Petrović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Na kolegiju će se pristupiti fenomenu izbjeglištva prikazujući širi društveni i politički okvir koji uvjetuje političke i teorijske diskurse, praktično-političko postupanje te institucije koje „konstruiraju“ fenomen izbjeglištva u suvremenim (postmodernim) društvima. Drugim riječima, bit će riječ o tome na koji način širi društveni i politički okvir uvjetuje nastanak suvremenih politika izbjeglištva i azila. Kolegij se nastavlja na slična kritički usmjerena recentna istraživanja koja su problemu izbjeglištva pristupila tematizirajući širi društveni i politički okvir nastajanja fenomena. Takvi pristupi nastali su u okviru pojačanog akademskog interesa za fenomen izbjeglištva, stvaranjem multidisciplinarnih istraživačkih pristupa te stvaranjem zasebnog istraživačkog područja „Izbjegličkih studija“ (*Refugee studies*). Zadnjih trideset godina i kulturnoantropološka istraživanja nalaze se u „prvim redovima“ tih akademskih nastojanja.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

AGIER, Michel. 2015. *Managing the Undesirables. Refugee Camps and Humanitarian Government*. Cambridge – Malden: Polity Press.

AGIER, Michel. 2016. *Borderlands. Towards an Anthropology of the Cosmopolitan Condition*. Cambridge – Malden: Polity Press.

ARENDT, Hannah. 1958. *The Origins of Totalitarianism*. Cleveland and New York: Meridian Books.

FASSIN, Didier. 2005. "Compassion and Repression: The Moral Economy of Immigration Policies in France". *Cultural Anthropology*, vol. 20/3:362–388.

MALKKI, Liisa. 1996. "Speechless Emissaries: Refugees, Humanitarianism and Dehistoricization". *Cultural Anthropology*, vol. 11/3:377–404.

BUŽINKIĆ, Emina i Marijana HAMERŠAK, ur. 2017. *Kamp, koridor, granica. Studije izbjeglištva u suvremenom hrvatskom kontekstu*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Centar za mirovne studije – CEDIM Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

NYERS, Peter. 2006. *Rethinking Refugees: Beyond States of Emergency*. London – New York: Routledge.

PETROVIĆ, Duško. 2016. Izbjeglištvo u suvremenom svijetu. Zagreb: Naklada Ljevak.

TICKTIN, Miriam. 2011. "How Biology Travels: A Humanitarian Trip". *Body & Society*, vol. 17:139–158.

WALTERS, William. 2004. "Secure Borders, Safe Haven, Domopolitics". *Citizenship Studies*, vol. 8/3:237–260.

PREPORUČENA:

BIGO, Didier. 2007. "Detention of Foreigners, States of Exception, and the Social Practicies of Control of the Banopticon". U *Borderscapes*, ur. Prem Kumar Rajaram i Carl Grundy-Warr. Minneapolis: University of Minnesota Press.

GIBNEY, Matthew. 2004. *The Ethics and Politics of Asylum*. Cambridge: Cambridge University Press.

HADDAD, Ema. 2008. *The Refugee in International Society: Between Sovereigns*. Cambridge: Cambridge University Press.

JOLY, Daniele. 2002. "Introduction: Global Changes in Asylum Regimes". U *Global Changes in Asylum Regimes*, ur. Daniele Joly. London: Palgrave Macmillan.

TICKTIN, Miriam. 2006. "Where ethics and politics meet: The violence of humanitarianism in France". *American Anthropologist*, vol. 107/4:33–49.

WALTERS, Wiliam. 2015a. "Migration, Vehicles, and Politics. Three Thesis on Viapolitics". *European Journal of Social Theory*, vol. 18/4:469–488.

WALTERS, William. 2015b. "Reflections on Migration and Governmentality". *movements*, vol. 1/1:1–25.<http://movements-journal.org/issues/01.grenzregime/04.walters--migration.governmentality.pdf>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije, individualni rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Samostalno istraživanje i pisani tekst u obliku seminarскога rada.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 44.

NAZIV PREDMETA/MODULA: **Europski režim iregulariziranih migracija**

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Marijana Hameršak

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Polazeći od različitih upotreba pojma režima migracija, kolegij se usmjerava na europski režim migracija i njegove artikulacije u prostoru koji je oblikovan iregulariziranim migrantskim kretanjima koja zahvaćaju Hrvatsku i zemlje okružja. Naglasak kolegija je na (i)regularizaciji migracija, tj. na praksama i diskursima kojima se neke mobilnosti označavaju i žive kao iregularne, ilegalne, nepoželjne, pa i opasne. U odmaku od pristupa koji iregularizaciju migracija vezuju primarno uz djelovanje države, moćnih pojedinaca i skupina, iregularizirane migracije se u okviru ovog kolegija vezuju i uz druge aktere u polju te se promatraju kao asamblaž kompleksnih, promjenjivih i heterogenih praksi i diskursa koji ulaze u različite, ne nužno antagonističke odnose. Kolegij će posebnu pozornost posvetiti mogućnostima etnografskih istraživanja ključnih aktera, praksi, diskursa i odnosa u njihovim materijalnim, društvenim, povjesnim i drugim dimenzijama te analizi pojmoveva kao što su ruta, koridor, eksternalizacija, deportabilnost i dr.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ARDAU, Claudia i Martina TAZZIOLI. 2020. "Biopolitics Multiple. Migration, Extraction, Subtraction". *Millennium*, vol. 48/2:198–220.

CABOT, Heath. 2019. "The Business of Anthropology and the European Refugee Regime". *American Ethnologist*, vol. 46/3:261–275.

CVAJNER, Martina, Gabriela ECHEVERRÍA i Giuseppe SCIORTINO. 2018. "What Do We Talk When We Talk about Migration Regimes? The Diverse Theoretical Roots of Increasingly Popular Concept". U *Was ist ein Migrationsregime? What Is a Migration Regime?*, ur. Andreas Pott, Christoph Rass i Frank Wolff. Wiesbaden: Springer, 65–79.

DE GENOVA, Nicholas, Sandro MEZZADRA i John PICKLES, ur. 2015. "New Keywords. Migration and Border". *Journal of Cultural Studies*, vol. 29/1:1–23.

PAPADOPOULOS, Dimitris, Niamh STEPHENSON i Vassilis TSIANOS. 2008. *Escape Routes. Control and Subversion in 21th Century*. London: Pluto.

SCIORTINO, Giuseppe. 2004. "Between Phantoms and Necessary Evils. Some Critical Points in the Study of Irregular Migrations to Western Europe". *IMIS-Beiträge*, vol. 24:17–43.

STOJIĆ MITROVIĆ, Marta, Nidžara AHMATAŠOVIĆ, Barbara BEZNEC i Andrej KURNIK. 2020. *The Dark Sides of Europeanisation. Serbia, Bosnia and Herzegovina and the European Border Regime*. Beograd: Rosa Luxemburg Stiftung SEE.

TAZZIOLI, Martina. 2020. "Governing Migrant Mobility through Mobility. Containment and Dispersal of the Internal Frontiers of Europe". *Politics and Space*, vol. 38/1:3–19.

TSIANOS, Vassilis, Sabine HESS i Serhat KARAKAYALI. 2009. *Transnational Migration. Theory and Method of an Ethnographic Analysis of Border Regimes. Working Paper No 55*. University of Sussex – Sussex Centre for Migration Research.

PREPORUČENA:

BEZNEC, Barbara, Marc SPEER i Marta STOJIĆ MITROVIĆ. 2016. *Governing the Balkan Route. Macedonia, Serbia and European Border Regime. (Research Paper Series of Rosa Luxemburg Stiftung Southeast Europe 5)*. Beograd: Rosa Luxemburg Stiftung Southeast Europe.

BUŽINKIĆ, Emina i Marijana HAMERŠAK, ur. 2017. *Kamp, koridor, granica. Studije izbjeglištva u suvremenom hrvatskom kontekstu*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Centar za mirovne studije – CEDIM Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

COLLINSON, Sarah. 1996. "Visa Requirements, Carrier Sanctions, 'Safe Third Countries' and 'Readmission'. The Development of an Asylum 'Buffer Zone' in Europe". *Transactions of the Institute of British Geographers*, vol. 21/1:76–90.

COLLYER, Michael. 2010. "Stranded Migrants and the Fragmented Journey". *Journal of Refugee Studies*, vol. 23/3:273–293.

CASAS-CORTES, Maribel, Sebastian COBARRUBIAS i John PICKLES. 2015. "Riding Routes and Itinerant Borders. Autonomy of Migration and Border Externalization". *Antipode*, vol. 47/4:894–914.

DE GENOVA, Nicholas. 2013. "Spectacles of Migrant 'Illegality'. The Scene of Exclusion, the Obscene of Inclusion". *Ethnic and Racial Studies*, vol. 36/7:1180–1198.

KASPAREK, Bernd i Sabine HESS. 2019. "The Post-2015 European Border Regime. New Approaches in a Shifting Field". *Archivio antropologico mediterraneo*, vol. 22/21(2):1–16.

LIPOVEC ČEBRON, Uršula i Sara PISTOTNIK, ur. 2016. *Časopis za kritiko znanosti, domišlji in novo antropologijo*, vol. 44/264. (poseban broj *Balkanska migracijska pot. Od upora na mejah do striptiza humanizma*)

MOULIER-BOUTANG, Yann i Jean-Pierre GARSON. 1984. "Major Obstacles to Control of Irregular Migrations. Prerequisites to Policy". *International Migration Review*, vol. 18/3:579–592.

PETROVIĆ, Duško. 2016. *Izbjeglištvo u suvremenom svijetu. Od političkoteorijskih utemeljenja do biopolitičkih ishoda*. Zagreb: Naklada Ljevak.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja i diskusije, seminari, vježbe.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 45.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Genocid – kulturnoantropološka perspektiva

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Ivona Grgurinović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij daje uvid u teorijski okvir te povjesni pregled fenomena genocida. Dat će pregled kulturnoantropoloških istraživanja genocida, konflikta i postkonfliktnih regija. Poseban naglasak bit će na istraživanjima holokausta kroz prizmu rasprava o počinitelju, žrtvi, svjedoku i promatraču, napose kroz čitanje primarnih tekstova (memoari, dnevnički, pisma, službeni dokumenti i drugi arhivski materijali) i različite vrste vizualnih sadržaja (arhivske snimke, dokumentarni filmovi).

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ARENDT, Hannah. 2002. *Eichmann u Jeruzalemu. Izvještaj o banalnosti zla*. Zagreb: Politička kultura.

ARENDT, Hannah. 1970. *On Violence*. San Diego: Harvest/HBJ.

DAVID, Lea. 2020. *The Past Can't Heal us. The Dangers of Mandating Memory in the Name of Human Rights*. Cambridge: Cambridge University Press.

FELMAN, Shoshana i Dori LAUB. 1992. *Testimony. Crises of Witnessing in Literature, Psychoanalysis and History*. London – New York: Routledge.

KARAMEHIĆ-MURATOVIĆ, Ajlina i Laura KROMJÁK, ur. 2020. *Remembrance and Forgiveness. Global and Interdisciplinary Perspectives on Genocide and Mass Violence*. London – New York: Routledge.

LABAN HINTON, Alexander, ur. 2002. *Annihilating Difference. The Anthropology of Genocide*. Berkeley: University of California Press.

LANZMANN, Claude. 1985. *Shoah. An Oral History of the Holocaust*. New York: Pantheon Books

LEVI, Primo. 2017. *Utopljenici i spašeni*. Zaprešić: Fraktura.

PREPORUČENA:

AGAMBEN, Giorgio. 2008. *Ono što ostaje od Auschwitza*. Zagreb: Antibarbarus.

BAUMAN, Zygmunt. 2000. *Modernity and the Holocaust*. Ithaca: Cornell University Press.

BROWNING, Christopher. 2017. *Ordinary Men: Reserve Police Battalion 101 and the Final Solution in Poland* (revidirano izdanje). New York: Harper Perennial.

CARUTH, Cathy. 1995. *Trauma. Explorations in Memory*. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press.

- DELBO, Charlotte. 1997. *Auschwitz and After*. New Haven: Yale University Press.
- HILBERG, Raul. 1992. *Perpetrators, Victims, Bystanders: The Jewish Catastrophe 1933-1945*. New York: HarperCollins
- LANDAU, Felix i Towiah FRIEDMAN. 1987. *Love Letters of a Nazi Murderer in Lemberg and Drohobycz*. Haifa: Institute of Documentation in Israel for the Investigation of Nazi War Crimes.
- LANGER, Lawrence L. 1991. *Holocaust Testimonies. The Ruins of Memory*. New Haven and London: Yale University Press.
- SERENY, Gitta. 2015. *Treblinka: Put u tamu*. Zagreb: Sandorf.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i vođene rasprave.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Esej na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 46.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Migracije i granice

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta, doc. dr. sc. Duško Petrović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Današnje granice država i nacija mijenjale su se kroz povijest. Često su to bile prirodne granice (rijeke) koje su ujedno bile granice između kultura, religija i/ili naroda. Promjenama država/granica nastajala su tzv. granična područja. Formiranjem Europske unije brišu se unutarnje granice (nastaje Schengenski prostor) i čuvaju se vanjske granice. Unutar granica podržavaju se mobilnost, migracije i interakcije, no stvaraju se (simbolično) granice prema Drugima. Na temelju studija granica (*border studies*), kultura granica (*border cultures*), migracijskih i manjinskih studija te studija identiteta, u radionici će se diskutirati o različitim oblicima povijesnih i suvremenih granica (državnih, simboličnih, kulturnih, identitetskih, ideoloških itd.) i kulturnoantropološkom pristupu fenomenu granica u suvremenim društвima koji je najbolje vidljiv u stalnoj potrebi za njihovim stvaranjem i rastvaranjem. Ovi će procesi biti analizirani na primjerima različitih tipova migracija (prisilnih i dobrovoljnih, dokumentiranih i nedokumentiranih itd.) i tzv. balkanskog izbjegličkog koridora.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

AGIER, Michel. 2016. *Borderlands. Towards an Anthropology of the Cosmopolitan Condition*. Cambridge: Polity Press.

ARRIGHI, Jean-Thomas i Dejan STJEPANOVIĆ. 2019. *Migrating Borders Territorial Rescaling and Citizenship Realignment in Europe*. London – New York: Routledge.

DECIMO, Francesca Alessandra GRIBALDO. 2017. *Boundaries within: Nation, Kinship and Identity among Migrants and Minorities*. Cham: IMISCOE – Springer Open

GOLD, Steven J. and Stephanie J. NAWYN. 2019. *International Handbook of Migration Studies*. London – New York: Routledge.

BUŽINKIĆ, Emina i Marijana HAMERŠAK, ur. 2017. *Kamp, koridor, granica. Studije izbjeglištva u suvremenom hrvatskom kontekstu*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Centar za mirovne studije – CEDIM Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

PREPORUČENA:

BRETTEL, Caroline i James Frank HOLLIFIELD. 2000. *Migration Theory: Talking Across the Disciplines*. New York – London: Routledge.

HRISTOV, Petko, Anelia KASABOVA, Evgenia TROEVA, Dagnoslaw DEMSKI, ur. 2015. *Contextualizing Changes: Migration, Shifting Borders and New Identities in Eastern Europe*. Sofia: Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum Bulgarian Academy of Sciences; Institute of Archeology and Ethnology Polish Academy of Science.

MATRAS, Yaron and Daniele Viktor LEGGIO, ur. 2017. *Open Borders, Unlocked Cultures. Romanian Roma Migarnts in Western Europe*. London – New York: Routledge.

PASTORE, Ferruccio i Irene PONZO. 2016. *Inter-group Relations and Migrant Integration in European Cities Changing Neighbourhoods*. Cham: IMISCOE – Springer Open

<https://www.imiscoe.org/publications/library/2-imiscoe-research-series/88-inter-group-relations-and-migrant-integration-in-european-cities>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Uvodno predavanje, diskusija, usmjeravanje i kordinacija planiranja pripreme istraživanja, prezentacija rezultata.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Polaznici radionice dužni su pročitati obveznu literaturu, uz pomoć i kordinaciju nastavnika osmisliti istraživanje i predstaviti ga na radioničkom tipu nastave.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 47.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Etnomuzikološki i kulturnoantropološki studiji glazbe

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. red. prof. dr. sc. Naila Ceribašić, doc. dr. sc. Mojca Piškor

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Sintagmu iz naslova kolegija treba shvatiti kao jedinstven ali kompleksan pristup istraživanju glazbe, odnosno kao etnomuzikologiju s istaknutim kulturnoantropološkim, pa i kulturnostudijskim aspektima. Afirmirajući pristup glazbi kao diskursu i praksi, kao kulturi i/ili načinu života oslonjenom na društvene i ideološke konvencije, kao industrijskom i medijskom proizvodu te kao polju društvenih identifikacija, cilj kolegija je pružiti osnovni uvid u povijest, teorijska uporišta i metodološke specifičnosti etnomuzikološke discipline u domaćem i međunarodnom kontekstu. Uzimajući na različite perspektive i pristupe istraživanju (tradicione, popularne, umjetničke) glazbe i zvuka, kolegij će studente uputiti u samostalna istraživanja. Za sudjelovanje nije potrebno prethodno glazbeno obrazovanje, poznavanje notnog pisma i teorije glazbe.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BAKER, Sarah et. al., ur. 2018. *The Routledge Companion to Popular Music History and Heritage*. New York: Routledge.

BERGER, Harris M. i Ruth M. STONE, ur. 2019. *Theory for Ethnomusicology: Histories, Conversations, Insights. Second Edition*. New York: Routledge.

CERIBAŠIĆ, Naila et. al. 2019. "Promišljanja o etnomuzikologiji, interdisciplinarnosti, intradisciplinarnosti i dekolonijalnosti". *Etnološka tribina*, vol. 49/42:40–79.

CLAYTON, Martin et. al., ur. 2012. *The Cultural Study of Music: A Critical Introduction. Second Edition*. New York: Routledge.

DIAMOND, Beverley i Salwa El-Shawan CASTELO-BRANCO, ur. 2021. *Transforming Ethnomusicology*, vol. 1: *Methodologies, Institutional Structures, and Policies*; vol. 2: *Political, Social and Ecological Issues*. Oxford – New York: Oxford University Press.

NETTL, Bruno. 2015. *The Study of Ethnomusicology: Thirty-Three Discussions. Third Edition*. Urbana – Chicago – Springfield: University of Illinois Press.

STOBART, Henry, ur. 2008. *The New (Ethno)musicologies*. Lanham: Scarecrow Press.

PREPORUČENA:

- BAKER, Catherine. 2018. *Race and the Yugoslav Region: Postsocialist, Post-Conflict, Postcolonial?* Manchester: Manchester University Press.
- BARZ, Gregory i William CHENG, ur. 2019. *Queering the Field: Sounding Out Ethnomusicology*. Oxford – New York: Oxford University Press.
- BEARD, Danijela Š. i Ljerka V. RASMUSSEN, ur. 2020. *Made in Yugoslavia: Studies in Popular Music*. New York: Routledge.
- HEMETEK, Ursula, Marko KÖLBL i Hande SAĞLAM, ur. 2019. *Ethnomusicology Matters: Influencing Social and Political Realities*. Beč – Köln – Weimar: Böhlau Verlag.
- McCOLLUM, Jonathan et al., ur. 2014. *Theory and Method in Historical Ethnomusicology*. Lanham: Lexington Books.
- PETTAN, Svanibor i Jeff Todd TITON, ur. 2015. *The Oxford Handbook of Applied Ethnomusicology*. Oxford – New York: Oxford University Press.
- PIŠKOR, Mojca. 2010. *Politike i poetike prostora glazbe: etnomuzikološki i kulturnoantropološki pogledi*. Doktorska disertacija. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- SEEGER, Anthony. 2004. *Why Suyá Sing: A Musical Anthropology of an Amazonian People*. [Paperback Edition]. Urbana – Chicago: University of Illinois Press.
- RICE, Timothy. 2017. *Modelling Ethnomusicology*. Oxford – New York: Oxford University Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se provodi kroz predavanja, moderirane diskusije o odabranim poglavljima literature i relevantnim glazbenim praksama te predstavljanja i rasprave o kraćim etnografskim istraživanjima studenata.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Prisustvovanje nastavi, sudjelovanje u diskusijama, provođenje kraćeg samostalnog etnografskog istraživanja odabranog glazbenog fenomena i/ili prakse.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Studentska anketa. Interni evaluacijski upitnik za polaznike kolegija.

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 48.

NAZIV PREDMETA/MODULA: **Plesno-etnološke i etnokoreološke teme**

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNİ): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. red. prof. dr. sc. Tvrko Zebec

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Iva Niemčić, dr. sc. Ivana Katarinčić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Polazeći od konkretnih plesnih zbivanja koja se prate u suvremenim izvedbama te širenjem pogleda na povijesne i društvene okolnosti, kolegij obuhvaća sljedeće teme: ples u tradicijskim i suvremenim ritualima (poklade, kolede, svadba, matura, festivali i sl.); procese konstrukcije identiteta izražene u različitim plesnim oblicima i mogućnostima njihova miješanja i prožimanja (kola, tanci, parovni i mačevni plesovi, kontradance, balet, povijesni i natjecateljski plesovi); različito poimanje estetike (prateći pritom razvoj koncepcija i paradigm koje su se mijenjale sukladno razvoju i utjecaju užih struka, etnomuzikologije i etnokoreologije, te političkim uvjetima u nas i u svijetu); procese isticanja i vrednovanja nematerijalne kulture i odnosa lokalnog, nacionalnog, regionalnog i globalnog poimanja u njezinu očuvanju i korištenju u uvjetima privređivanja; metode istraživanja, pitanja primjene i recepcije etnokoreoloških znanja u praksi.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BUCKLAND, Theres, ur. 1999. *Dance in the field: theory, methods, and issues in dance ethnography*. London – New York: Macmillan – St. Martin Press.

ČAPO ŽMEGAČ, Jasna, Valentina GULIN ZRNIĆ, Goran ŠANTEK, ur. 2006. *Etnologija bliskoga. Poetika i politika terenskih istraživanja*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku i Durieux.

KATARINČIĆ, Ivana. 2013. "Baletno tijelo kao prostor fascinacije i diskriminacije". *Narodna umjetnost*, vol. 50/2:68–86.

NIEMČIĆ, Iva. 2011. *Lastovski poklad. Plesno-etnološka studija*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

ZEBEC, Tvrko. 2005. *Krčki tanci. Plesno-etnološka studija / Tanac dances on the Island of Krk: Dance Ethnology Study*. Zagreb – Rijeka: Institut za etnologiju i folkloristiku i Adamić.

WILLIAMS, Drid. 2004. *Anthropology and the Dance: Ten Lectures*. Second edition. Urbana and Chicago: University of Illinois Press.

PREPORUČENA:

(dopunjavat će se ovisno o specifičnim interesima doktoranda)

BUCKLAND, Theresa, ur. 2006. *Dancing from Past to Present. Nation, Culture, Identities*. The Madison, Wisconsin: University of Wisconsin Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

kombinacija predavanja (skupno ili individualno) i seminarskoga rada

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

seminarski radovi, praktikum

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 49.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska tradicijska glazba i odjeci u suvremenosti

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. doc. dr. sc. Joško Ćaleta

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Irena Miholić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U kolegiju se razmatraju fenomeni hrvatske tradicijske glazbe u pisanim i drugim medijima u kombinaciji s etnomuzikološkim terenom te se uspoređuju različiti pristupi istraživanju tradicijske glazbe. U fokusu je hrvatska tradicijska glazba u suvremenosti, u amaterskom i profesionalnom svijetu i njezin značaj za izvođače i/ili publiku, odnosno zajednicu. Na odabranim primjerima etnomuzikoloških studija slučaja (vezanih uz lokalitet, glazbenu vrstu ili glazbalo) tematizira se odnos prema tradicijskoj glazbi i njezina pozicioniranost u suvremenom društvu i propituje se valjanost njezinih klasifikacija.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BEZIĆ, Jerko. 1974. "Hrvatska muzika: Narodna". U *Muzička enciklopedija, sv. 2.* Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 168-175. (ili: BEZIĆ, Jerko. 1984. "Hrvatska: Narodna muzika". U *Leksikon jugoslavenske muzike, sv. 1.* Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 328-336.)

CERIBAŠIĆ, Naila. 2003. *Hrvatsko, seljačko, starinsko i domaće: povijest i etnografija javne prakse narodne glazbe u Hrvatskoj.* Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

CERIBAŠIĆ, Naila. 2019. "Croatia: History, Culture, and Geography of Music". U *The SAGE International Encyclopedia of Music and Culture*, ur. Janet Sturman. Thousand Oaks: SAGE Publications.

MAROŠEVIĆ, Grozdana i Tvrto ZEBEC. 1998. "Folkorna glazba i ples". U *Etnografija. Svagdan i blagdan hrvatskoga puka*, ur. Jasna Čapo Žmegač, Josip Bratulić i Jelena Hekman. Zagreb: Matica hrvatska.

MAROŠEVIĆ, Grozdana. 2010. *Glazba četiriju rijeka: povijest glazbe Karlovačkog Pokuplja.* Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Hrvatsko muzikološko društvo.

PREPORUČENA:

BEZIĆ, Jerko. 1967-68. "Muzički folklor Sinjske krajine". *Narodna umjetnost*, vol. 5-6/1:175–271.

BEZIĆ, Jerko. 1973. "Raznolik glazbeni svijet šire okolice Donje Stubice". *Narodna umjetnost*, vol. 10/1:309–378.

BEZIĆ, Jerko. 1977. "Dalmatinska folkorna gradska pjesma kao predmet etnomuzikološkog istraživanja". *Narodna umjetnost*, vol. 14/1:23–54.

BONIFACIĆ, Ruža. 1993. "Uloga rodoljubnih pjesama i tamburaške glazbe u Hrvatskoj početkom 1990-tih: Primjer neotradicionalne grupe 'Zlatni dukati'". *Arti musices*, vol. 24/2:185–222.

BONIFACIĆ, Ruža. 1996. "Tarankanje: Disappearing Music Tradition". *Narodna umjetnost*, vol. 33/1:149–170.

ĆALETA, Joško i Tvrtko ZEBEC. 2017. "Urban context for rural music and dance patterns". U *Dance, Senses, Urban Contexts. 29th Symposium ICTM Study Group on Ethnochoreology*, ur. Kendra Stepputat. Graz: Institute of Ethnomusicology, University of Music and Performing Arts Graz, 142–150.

GALIN, Krešimir. "Transformacije tradicijskih aerofonih glazbala u Lazu kraj Marije Bistrice". *Narodna umjetnost*, vol. 14/1:55–81.

MIHOLIĆ, Irena. 2007. "Folk Music Ensembles of Hrvatsko Zagorje". *Narodna umjetnost*, vol. 44/1:27–46.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja i grupna rasprava, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije i eseja na temu individualnog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 50.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Korištenje digitalnih alata – digitalna etnomuzikologija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. doc. dr. sc. Joško Čaleta

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Irena Miholić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U kolegiju se razmatra digitalna tehnologija kao sredstvo i pomoć u istraživanju, kao prostor istraživanja te kao prostor pohrane i objavljivanja građe. Propituju se mogućnosti tehnologije i mogućnosti i vještine znanstvenika i istraživača u njezinu korištenju. Istraživanjem odabralih primjera studenti se upoznaju sa specifičnim rječnikom te brojnim zakonskim i etičkim regulativama koje znanstvenik mora poznavati i koristiti u digitalno doba.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

KONFIC, Lucija. 2017. "Predstavljanje osnovnih pojmoveva digitalne humanistike u vezi s glazbom i muzikologijom, ili: Što je digitalna muzikologija?". *Arti Musices*, vol. 48/2:227–239.

NIKOLIĆ, Davor. 2016. "Digitalna humanistika i nacionalna filologija: O mogućim implikacijama računalnoga obrata". *Croatica*, vol. 40/60:75–87.

SCHREIBMAN, Susan, Ray SIEMENS i John UNSHWORTH, ur. 2004. *A Companion to Digital Humanities*. Oxford: Blackwell. <http://www.digitalhumanities.org/companion/>

PREPORUČENA:

DÖHL, Frederic. 2020. "Auf dem Weg zu einer vetanen Chance. Musikwissenschaft, Recht und das Kerngeschäft der Digital Humanities: Text und Data Mining". *Lied und populäre Kultur/Song and Popular Culture*, vol. 65:243–266.

WARWICK, Claire et al. 2012. *Digital humanities in practice*. London: Facet Publishing.

WOOD, Abigail. 2008. "E-fieldwork: A paradigm for the Twenty-first Century?". U *The New (Ethno)musicologies*, ur. Henry Stobart. Lanham, Maryland: The Scarecrow Press, 170–187.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja i grupna rasprava, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije i eseja na temu individualnog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 51.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Primijenjena etnomuzikologija i proces „brendiranja“ tradicije

VRSTA (OBVEZNI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. doc. dr. sc. Joško Ćaleta

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Primijenjena etnomuzikologija grana je suvremene etnomuzikologije čiji je pristup vođen načelima društvene odgovornosti i koja se, uz uobičajene akademske ciljeve, proteže prema radu izvan tipičnog akademskog konteksta te se usmjerava na proširivanje i produbljivanje znanja i razumijevanja s ciljem rješavanja konkretnih problema. Fokus istraživanja primijenjene etnomuzikologije usmjeren je na konkretne rezultate koji proizlaze iz istraživačeve kolaboracije sa zajednicom koju istražuje. Kolegij se fokusira na interakciju turizma i kulture, područje na kojemu etnomuzikolozi imaju priliku svoja istraživanjem stečena znanja primjeniti u konkretnim situacijama, što rezultira isticanjem ili *brendiranjem* lokalnih znanja i vještina (glazbeno-plesna tradicijska baština) u prepoznatljiv turistički proizvod.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

GUILBAULT, Jocelyne i Timothy, ROMMEN. 2019. "Introduction, The Political Economy of Music and Sound: Case Studies in Caribbean Tourism Industry". U *Sounds of Vacation Political Economies of Caribbean Tourism*, ur. Jocelyne Guilbault i Timothy Rommen. Durham – London: Duke University Press, 9–41.

PETTAN, Svanibor i Jef Todd TITON, ur. 2015. *The Oxford Handbook of Applied Ethnomusicology*. New York: Oxford University Press.

ĆAETA, Joško. 2013. "Primijenjena etnomuzikologija u procesu 'brendiranja' tradicije ; primjeri s područja Dubrovačko – neretvanske županije". U *FEB 2012. Zbornik radova. Međunarodni znanstveni interdisciplinarni simpozij Hrvatska folklorna i etnografska baština u svjetlu dubrovačke, svjetske i turističke sadašnjosti*, ur. Mira Muhoberac. Dubrovnik – Zagreb: Folklorni ansambl Linđo, 85–96.

TITON, Jef Todd. 2011. "The Curry Lecture: Applied Ethnomusicology". *Sustainable Music, A Research Blog on the Subject of Sustainability and Music*. <http://sustainablemusic.blogspot.com/2011/04/curry-lecture-applied-ethnomusicology.html>

PETTAN, Svanibor, Klisala HARRISON, Elizabeth MACKINLAY, ur. 2010. Applied Ethnomusicology: Historical and Contemporary Approaches. Cambridge: Scholars Publishing

PREPORUČENA:

DIRKSEN, Rebecca. 2012. "Reconsidering Theory and Practice in Ethnomusicology: Applying, Advocating, and Engaging Beyond Academia". *Ethnomusicology Review*, vol. 17, <http://ethnomusicologyreview.ucla.edu/journal/volume/17/piece/602>

- PETTAN, Svanibor. 1995. "Uloga znanstvenika u stvaranju pretpostavki za suživot: Ususret primjenjenoj etnomuzikologiji". *Narodna umjetnost*, vol. 32/2:217–234.
- RONSTRÖM, Owe. 1996. "Revival Reconsidered". *The World of Music*, vol. 3:5–20.
- TITON, Jeff Todd. 1992. "Music, the Public Interest, and the Practice of Ethnomusicology". *Ethnomusicology*, vol. 36/3:315–322.
- WANG, Ning. 1999. "Rethinking Authenticity in Tourism Experience". *Annals of Tourism Research*, vol. 26/2:349–370. <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.470.7142&rep=rep1&type=pdf>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja i grupna rasprava, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije i eseja na temu individualnog etnomuzikološkog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 52.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Etnomuzikološke i etnokoreološke teme

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. red. prof. dr. sc. Tvrko Zebec

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija i drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Radionica upućuje na raznolikost područja etnomuzikologije i etnokoreologije te potrebu interdisciplinarnog pristupa istraživanju. U praktičnom dijelu potiče polaznike na rasprave o tematici koju se promatra u suvremenom, često baštinskom kontekstu, u okružju digitalne humanistike te u odnosu na dijakronijska značenja i tumačenja politike, moći, simbolike i identiteta koja se iz prošlosti prenose do naših dana.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BONIFACIĆ, Ruža i Tvrko ZEBEC, ur. 2017. *Izabrana djela Nikole Bonifačića Rožina*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku. (odabrana poglavlja)

MIHOLIĆ, Irena. 2020. "From Central America to Southeastern Europe: Mexican and Yu-Mex music and its echoes in Croatian music today". U *Music and Dance in Southeastern Europe: Migrations, Carnival, Sustainable Development*, ur. Liz Mellish, Nick Green, Tvrko Zebec. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – ICTM, 79–84.

PREPORUČENA:

KUZMAN ŠLOGAR, Koraljka i Irena MIHOLIĆ. 2012. "Digitization of Melographic Notations". *Review of the National Center for Digitization*, vol. 21:41–46.

MAROŠEVIĆ, Grozdana. 2010. *Glazba četiriju rijeka: povijest glazbe Karlovačkog Pokuplja*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Hrvatsko muzikološko društvo.

MIHOLIĆ, Irena. 2014: "Igračke za djecu i dječje igračke – suveniri i/ili glazbala". *Etnološka istraživanja*, vol. 18/19:89–102.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Kratko uvodno predavanje, rasprava o izboru tema i metoda istraživanja te pisanje zadataka na temu interesa kandidata.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Polaznici radionice dužni su pročitati obveznu literaturu prije radionice i angažirati se u zajedničkoj vježbi, odabirući teme za raspravu koje su im bliske za izradu disertacije. Po odabiru tema raspravljaju o izboru metoda i teorijskim pristupima u njihovoj obradi i pišu radioničke zadatke.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 53.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska mitska baština

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj je kolegija na hrvatskom gradivu kritički preispitati postojeće spoznaje o slavenskom mitu i njegovu značenju unutar fenomena koji se danas iznova naziva starom vjerom Slavena. Razmotrit će se i dubinski analizirati temeljni koncepti, strukture i izrazi pretpostavljenih tragova mita u običajima, usmenoj književnosti, ali i drugim povezanim pojavama ili izrazima, poput oblikovanja i imenovanja krajobraza. Kolegij Hrvatska mitska baština navedene će ciljeve obraditi kroz sljedeće tematske cjeline: Hrvatska mitska predaja u slavenskom kontekstu; Perun; Veles; Mokoš te Mitološki značajni prostori. Osnovni pristupi analizi, sintezi i interpretaciji gradiva na kolegiju uporište će imati u spoznajama komparativne mitologije, komparativne lingvistike, književne teorije, kulturne antropologije i komparativne religiologije, ali i drugih povezanih disciplina poput arheologije krajobraza, umjetnosti stvaranja mjesta i krajobrazne arhitekture.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BELAJ, Vitomir i Juraj BELAJ. 2014. *Sveti trokuti. Topografija hrvatske mitologije*. Zagreb: Ibis grafika – Institut za arheologiju – Matica hrvatska.

BELAJ, Vitomir. 2007. *Hod kroz godinu. Pokušaj rekonstrukcije prahrvatskog mitskog svjetonazora*, Zagreb: Golden Marketing – Tehnička knjiga.

KATIČIĆ, Radoslav. 2011. *Gazdarica na vratima. Tragovima svetih pjesama naše pretkršćanske starine*. Zagreb – Mošćenička Draga: Ibis grafika – Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga –Matica hrvatska.

KATIČIĆ, Radoslav. 2010. *Zeleni lug. Tragovima svetih pjesama naše pretkršćanske starine*. Zagreb – Mošćenička Draga: Ibis grafika – Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga –Matica hrvatska.

KATIČIĆ, Radoslav. 2008. *Božanski boj. Tragovima svetih pjesama naše pretkršćanske starine*. Zagreb – Mošćenička Draga: Ibis grafika – Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga –Matica hrvatska.

PLETERSKI, Andrej. 2014. *Kulturni genom. Prostor in njegovi ideogrami mitične zgodbe*, Ljubljana: Založba ZRC.

PREPORUČENA:

ŠANTEK, Goran Pavel i Orest VILCHINSKIY. 2019. "Вода у традиційній культурі хорватів та галичан". У *Ukrayina i Horvatiya: Istorichni paraleli*, ur. Jevgen Paščenko et al. Drogobyč: Etnološko društvo Bojkij (Ukrajina) –

Katedra za ukrajinski jezik i književnost i Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 326–332.

ŠANTEK, Goran Pavel. 2018. "Zeleni Juraj i hrvatska tradicijska kultura". U *Tragovi tradicije, znakovi kulture*, ur. Evelina Rudan, Davor Nikolić, Josipa Tomašić. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada – Hrvatsko filološko društvo – Matica Hrvatska, 465–476.

PLETERSKI, Andrej i Goran Pavel ŠANTEK. 2012. "Baba Babnega polja". *Studia mythologica Slavica*, vol. XV:63–77.

ŠANTEK, Goran Pavel. 2009. "Paški sveti prostor. Prilog tumačenju". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 21/1:47–77

BELAJ, Vitomir i Goran Pavel ŠANTEK. 2006. "Paški sveti trokut". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 18/1:153–183.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminari i radionice, samostalni zadaci, mentorski rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Studenti će pohađati nastavu, sudjelovati u seminarском radu raspravom te predajom i predstavljanjem seminarскога rada, obaviti samostalne istraživačke zadatke pod vodstvom mentora.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 54.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Teorija i metodologija folklorističkih istraživanja – usmena književnost

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Davor Nikolić, izv. prof. dr. sc. Evelina Rudan Kapec, doc. dr. sc. Josipa Tomašić Jurić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij je organiziran kao niz teorijsko-metodoloških problematizacija istraživanja oblika usmene književnosti iz njezine žanrovske, izvedbene i kontekstualne perspektive, od teorije usmenosti preko teorije žanrova, njihovih interkulturnih i intermedijalnih veza s pisanom i pučkom književnošću do njihovih upotreba u kulturnom i javnom životu. Posebno se upućuje na neka mjesta sličnosti i razlika u odnosu na etnološka i kulturnoantropološka istraživanja: specifičnosti poluintervjua u folklorističkim istraživanjima; specifičnosti transkripcije; metanarativnoga okvira; određivanja granica žanrova u prikupljenoj građi narativnoga tipa; odnosa konteksta, teksta i tekture s obzirom na etnološki i kulturnoantropološki okvir te odnosa teksta i njegove analize iz perspektive filološkog pristupa.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BANOV-DEPOPE, Estela. 2011. *Zvuci i znaci: Interkulturne i intermedijalne kroatističke studije*. Zagreb: Leykam international.

BOŠKOVIĆ-STULLI, Maja. 2006. *Priče i pričanje: Stoljeća hrvatske usmene proze*. Zagreb: Matica hrvatska.

BOTICA, Stipe. 2013. *Povijest hrvatske usmene književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.

LOZICA, Ivan. 2008. *Zapisano i napisano: folkloristički spisi*. Zagreb: AGM.

NIKOLIĆ, Davor. 2019. *Između zvuka i značenja: fonostilistički pristup hrvatskim usmenoretoričkim žanrovima*. Zagreb: Disput.

ORING, Elliot. 2012. *Just Folklore: Analysis, Interpretation, Critique*. Long Beach: Cantilever Press.

PŠIHISTAL, Ružica. 2018. "Tradicijska kultura i Marulićeva *Judita* – tragom Botičina čitanja". U *Tragovi tradicije, znakovi kulture: zbornik u čast Stipi Botici*, ur. Evelina Rudan, Davor Nikolić i Josipa Tomašić. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada – Hrvatsko filološko društvo – Matica hrvatska, 45–66.

RUDAN, Evelina. 2016. *Vile s Učke: žanr, kontekst, izvedba i nadnaravna bića predaja*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada – Povijesni i pomorski muzej Istre / Museo storico e navale dell'Istria.

TANGHERLINI, Timothy R. i Peter M. BROADWELL. 2016. "WitchHunter: Tools for the Geo-Semantic Exploration of a Danish Folklore Corpus". *Journal of American Folklore*, vol. 129/511:14–42.

TOMAŠIĆ, Josipa. 2015. "Recipijenti pučke književnosti kao polazište za razumijevanje pučke poetike". *Narodna umjetnost*, vol. 52/2:179–194.

PREPORUČENA:

BOŠKOVIĆ-STULLI, Maja. 1978. „Usmena književnost“. U Maja Bošković-Stulli i Divna Zečević, *Usmena i pučka književnost. Povijest hrvatske književnosti. Knjiga 1.* Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 7–353.

BOTICA, Stipe. 2011. *Biblja i hrvatska tradicijska kultura*. Zagreb: Školska knjiga.

BRONNER, Simon. 2009. "Digitizing and Virtualizing Folklore". U *Folklore and the Internet: Vernacular Expression in a Digital World*, ur. Trevor J. Blank. Logan: Utah State University Press, 21–66.

HAMERŠAK, Marijana i Suzana MARJANIĆ, ur. 2010. *Folkloristička čitanka*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – AGM.

KEKEZ, Josip. 1992. *Hrvatski književni oikotip*. Zagreb: ZAZNOK.

MARKS, Ljiljana i Evelina RUDAN, ur. 2018. *Predaja: temelji žanra*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

NIKOLIĆ, Davor i Josipa TOMAŠIĆ. 2018. "A Hidden Pot of Charm Scholarship: The History of Critical Reflections on Charms in Croatian Folkloristics". *Incantatio*, vol. 7:177–193.

RUDAN, Evelina i Josipa TOMAŠIĆ. 2011. "Proizvodnja folklora ili kako se predaja iz 17. stoljeća, probudila u 21. stoljeću". U *Bałkański folklor jako kod interkulturowy*, ur. Joanna Rękas. Poznań: Wydawnictwo naukowe, 539–555.

RUDAN, Evelina. 2018. "Kodiranje straha u usmenim proznim žanrovima – prilog istraživanju emocija iz folklorističke perspektive". U *Hrvatski prilozi 16. međunarodnom slavističkom kongresu*, ur. Stipe Botica et al. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, 139–149.

VALK, Ülo i Daniel SÄVBORG, ur. 2018. *Storied and Supernatural Places: Studies in Spatial and Social Dimensions of Folklore and Sagas*. Helsinki: Finnish Literature Society.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i grupna rasprava; samostalan rad na zapisima usmenoknjiževnih oblika.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili izrada seminarskoga rada usmjerenog na kritički pristup teorijsko-metodološkim postavkama folklorističkih istraživanja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 55.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Usmena predaja: folkloristički, antropološki, kulturološki, mitološki, povjesni, interdisciplinarni te multimedijski aspekti vrsta

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. red. prof. u miru dr. sc. Ljiljana Marks, zaslužna znanstvenica

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predaja je kraća prozna vrsta, najčešće jednoepizodna, usmenog, folklornog podrijetla. Ima naglašene elemente neobičnog, fantastičnog i u likovima i u događajima. Izrasta iz povijesnih kronika i stare literature, ali ponajviše iz usmenih svjedočanstava, nerijetko s jako iskazanim osjećajem zbilnosti opisanoga događaja s motrišta aktera/kazivača. Zbog vitalnosti, prilagodljivosti, brzine kojom prelazi granice jezika, kultura i medija odgovara senzibilitetu suvremenoga čovjeka. Kolegij će na tekstovima hrvatskih usmenih predaja tematizirati i preispitivati sljedeće teme: mitska bića; povijesne predaje o doseljavanju i podrijetlu stanovništva (*origo gentis*), o osnivanju i postanku gradova (Split, Zagreb, Dubrovnik...); prikaz i interpretacija povijesnih događaja i osoba u predajama; lokalni identitet; aktualnost žanra u urbanim predajama te mogućnosti primjene istraživanja.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

MARKS, Ljiljana i Evelina RUDAN, ur. 2018. *Predaja: temelji žanra*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

MARKS, Ljiljana. 2017. "Kad se nebo otvori, biblijske i parabiblijске priče u usmenim predajama". *Croatica*, vol. XLI/61: 339–356.

MARKS, Ljiljana. 2015. "'Znaš, bilo je to...'. Povijest, vrijeme i krajolik u predajama iz Slavonije". *Narodna umjetnost*, vol. 52/2:195–213.

DÉGH, Linda. 2018. "Skupljanje predaja danas: Dobrodošlica zbumujući zrcaci interneta". U *Predaja: temelji žanra*, ur. Ljiljana Marks i Evelina Rudan. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 461–478.

PREPORUČENA:

HAMERŠAK, Marijana i Suzana MARJANIĆ. 2010, ur. *Folkloristička čitanka*. Zagreb: Intitut za etnologiju i folkloristiku – AGM.

MARJANIĆ, Suzana. 2009. "Zmaj i junak ili kako ubiti zmaja na primjeru međi-murskih predaja o grabancijašu i pozoru". *Narodna umjetnost*, vol. 46/2:11–36.

MARJANIĆ, Suzana. 2005. "Vještičje psihonavigacije i astralna metla u svjetovima hrvatskih predaja kao (mogući) aspekti šamanske tehnike ekstaze (i transa)". *Studia ethnologica Croatica*, vol. 17/1:111–169.

MARKS, Ljiljana i Jelena MARKOVIĆ. 2015. *O pričama i pričanju danas*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

- MARKS, Ljiljana. 2013. "Usmene predaje u turističkoj ponudi: dubrovački imaginarni zemljovid". U *FEB 2012. Zbornik radova. Međunarodni znanstveni interdisciplinarni simpozij Hrvatska folklorna i etnografska baština u svjetlu dubrovačke, svjetske i turističke sadašnjosti*, ur. Mira Muhoberac. Zagreb – Dubrovnik: Folklorni ansambl Linđo, 572–583.
- MARKS, Ljiljana. 2007. "'Ni o drvo, ni o kamen...' magične formule u hrvatskim predajama o vješticama". *Narodna umjetnost*, vol. 44/2:27–42.
- MARKS, Ljiljana. 1997. "Od Dioklecijana do Splita – predaje i legende". *Ethnologica Dalmatica*, vol. 6:165–184.
- MARKS, Ljiljana. 2009. "Legends about the Grabancijaš Dijak in the 19th Century and in Contemporary Writings". *Acta Ethnographica Hungarica*, vol. 54/2:319–336.
- PERINIĆ LEWIS, Ana. 2017. *Otocí otoka Hvara. Pluralizam lokalnih otočnih identifikacija*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- RUDAN, Evelina. 2016. *Vile s Učke. Žanr, kontekst, izvedba i nadnaravna bića predaja*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- ŠEŠO, Luka. 2016. *Zivjeti s nadnaravnim bicima. Vukodlaci, vile i vješdice hrvatskih tradicijskih vjerovanja*. Zagreb: Jesenski i Turk.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja i skupna rasprava, studije primjera.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije i eseja o individualnom projektu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 56.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Makrokozmos u mikrokozmosu – etnološki ogledi o hrvatskim astronimima i astragalima

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Lidija Bajuk

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Antičkim poimanjima o oku vidljivim nebeskim pojavama i konstelacijama nebeskih tijela podrijetlo je u vjerskim poimanjima o lunarno-solarnim božanstvima. Hrvatsko-glagoljski astronimski korpus izrastao je uglavnom na astronimičko-sakralnom leksičkom gradivu pretkršćanskoga usmenopredajnoga europskog i prijevodnoga arapskog kulturnog kruga. I u hrvatskim *koledama* zrcali se spomen na reinterpretirana antička astronimička božanstva. Iz podataka u Upitnicama za izradu Etnološkog atlasa Jugoslavije Centra za etnološku kartografiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu i južnoslavenskih pionirskih astroetnoloških radova razvidno je da su Južni Slaveni početak i svršetak gospodarskih poslova određivali prema prividnim dnevnim i godišnjim nebeskim pojavama. O njima svjedoče rukotvorstveni, numizmatički i heraldički simboli. Doba dana izraženo ne-bojama, godišnja razdoblja i prijelomne godišnje točke izražene duginim bojama također su u njihovim folklornim predodžbama kultno obilježeni.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BAJUK, Lidija. 2018. "Across the Mountains High, Across the Water Deep (Astroethnological Contributions)". U *Sacralization of Landscape and Sacred Places. Proceedings of the 3rd International Scientific Conference of Mediaeval Archaeology of the Institute of Archaeology*, ur. ur. Juraj Belaj et al. Zagreb: Institut za arheologiju, 117–142.

BARENTINE, John C. 2016. *Uncharted Constellations: Asterisms, Single-Source and Rebrands*. Chichester: Praxis Publishing – Springer.

CENEV, Gore. 2008. "Macedonian Folk Constellations". *Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade*, 97–109.

DURMAN, Aleksanar. 2000. *Vučedolski Orion i najstariji europski kalendar*. Zagreb – Vinkovci – Vukovar: AMZ – Gradski muzej Vinkovci – Gradski muzej Vukovar.

JANKOVIĆ, Nenad Đ. 1951. *Astronomija u predanjima, običajima i umotvorinama Srba*. Beograd: Naučna knjiga.

KALE, Jadran. 1995. "Izvori za etnoastronomiju". U *Kučerin zbornik*, ur. Miroslav Berić i Vilijam Lakić. Šibenik: Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" – Astronomsko društvo "Faust Vrančić", 103–120.

KALE, Jadran. 2007. "Nebeski živinokruzi / Heavenly Creatures (Animal Starlore)". U *Kulturni bestijarij*, ur. Suzana Marjanović i Antonija Zaradija Kiš. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Hrvatska sveučilišna Naklada, 169–183.

- KATIČIĆ, Radoslav. 2017. *Naša stara vjera*. Zagreb: Ibis grafika – Matica hrvatska.
- NARTNIK, Vlado. 1989. "Še nekaj o zvezdnih imenih med Slovenci". U *Zbornik razprav iz slovenskega jezikoslovja: Tinetu Logarju ob sedemdesetletnici*, ur. Franc Jakopin. Ljubljana: SAZU.
- RAK, Omer. 2018. "Mjesec iznad Velištaka. Rasvjetljavanje značenja strukture i simbola najstarijega europskoga lunarnog kalendara". *Zadarska smotra*, vol. LXVII/1–3:9–37.
- ZARADIJA KIŠ, Antonija. 2017. "Izb skroviča iovla: zanimljivosti prijevoda hrvatskih glagoljaša (Job 38–39)". U *Meandrima hrvatskoga glagoljaštva. Zbornik posvećen akademiku Stjepanu Damjanoviću o 70. rođendanu*, ur. Tanja Kuštović i Mateo Žagar. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 551–568.

PREPORUČENA:

- BELAJ, Vitomir, 2007. *Hod kroz godinu. Pokušaj rekonstrukcije prahrvatskog mitskog svjetonazora*, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
- BILIĆ, Tomislav. 2011. "Pegazov četverokut i njegov astralni simbolizam". U *Panonski prapovijesni osviti – zbornik radova posvećenih Korneliji Minichreiter uz 65. obljetnicu života (zbornik radova)*. Zagreb: Institut za arheologiju, 423–466.
- CHEVALIER, Jean i Alain GHEERBRANT. 2007. *Rječnik simbola: Mitovi, snovi, običaji, geste, oblici, likovi, boje, brojevi*. Zagreb: Jesenski i Turk.
- GURA, Aleksandar. 2010. "On the Methods of Constructing Amythological Text: Slavic Folk Beliefs Regarding the Spots of the Moon". *Mäetagused*, vol. 46:37–52.
- KALE, Jadran. 1996. "Multiple Features in the Orion Constellation as Recognized in Croatian Folklore". *Narodna umjetnost*, vol. 33/1:209–222.
- KALE, Jadran. 2010. "Kamo idu hrvatske zvijezde?". U *Mitski zbornik*, ur. Suzana Marjarić i Ines Prica. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Hrvatsko etnološko društvo, 379–392.
- KRUPP, E. C. 2003. *The Astronomy of Lost Civilizations (Echoes of Ancient Skies)*. Mineola: Dover Publications.
- PENPRASE, Bryan E. 2010. *How Celestial Observations Have Shaped Civilization (The Power of Stars)*. Berlin – Heidelberg: Springer Verlag.
- RONDU, Marc-Olivier. 2019. "The Most Ancient Astronomical Representation of the Earth-Moon System Was Still Anchored in the Cantabrian Magdalenian Stylistic". Paris: Sorbonne.
- "Nebo". 2001. *Slovenska mitologija – enciklopedijski rečnik*, ur. Svetlana Tolstoj i Ljubomir Radenković. Beograd: Zepter Book World, 373–374.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Kombinacija predavanja (skupno, individualno) i seminara.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski radovi, praktikum.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 57.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Mit i verbalni folklor

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Evelina Rudan Kapec, red. prof. dr. sc. Goran Pavel Šantek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Radionica razvija potencijal samostalnog istraživanja usmenoknjiževnih izraza te njihove analize, sinteze i interpretacije u akademskom radu. Radionica tematizira suvremene oblike usmenoknjiževnih istraživanja, osobito u njihovim interdisciplinarnim vezivanjima, posebice s kulturnom antropologijom. U praktičnom dijelu rezultira napisanim znanstvenim radom zasnovanom na vlastitom istraživanju, pri čemu se uvježavaju sve vještine stvaranja znanstvenoga teksta zasnovanog na istraživačkom projektu malog opsega.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BOŠKOVIĆ-STULLI, Maja i Divna ZEČEVIĆ. 1978. *Usmena i pučka književnost. Povijest hrvatske književnosti. Knjiga 1.* Zagreb: Sveučilišna naklada Liber.

PREPORUČENA:

KEKEZ, Josip. 1992. *Hrvatski književni oikotip.* Zagreb: Zavod za znanost o književnosti Filozofskoga fakulteta.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Kratko uvodno predavanje, diskusija, postavljanje vježbe, usmjeravanje rada na provođenju istraživanja, prezentacija rezultata istraživanja. U radionici se vježba analiziranje, sintetiziranje i interpretiranje izvirne istraživačke građe te oblikovanje na njoj zasnovanoga znanstvenoga rada.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Polaznici radionice dužni su pročitati obveznu literaturu prije radionice i angažirati se u istraživačkoj vježbi. Očekuje se da osmisle i argumentiraju vlastiti istraživački projekt, pomno isplaniraju faze istraživanja i zadatke, organiziraju i provedu dionice istraživanja, kvalitetno oblikuju rezultate te predstave rezultate istraživanja kao građu u znanstvenom radu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 58.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Kultura i održivost

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tihana Rubić, doc. dr. sc. Sanja Lončar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij upoznaje studente sa sociokulturnim istraživanjima, spoznajama i pojmovima vezanima uz održivost. Razmatra se odnos i interakcija zajednica i pojedinaca prema okolišu te stvaranje i korištenje (tradicionalnih, kulturnih, ekoloških) znanja i praksi o (lokalnim) prirodnim i kulturnim resursima. Kritičko-analitički se obrađuju teme iz tradicijske svakodnevice/kulture i suvremene prakse koje revitaliziraju i reaktualiziraju tradicijske pojave i obrasce. Obuhvaćene su sljedeće teme: korištenje prirodnih i kulturnih resursa; kultura prehrane; prehrambeni suverenitet i pravo na hranu; pristup vodi i pravo na vodu; tranzicijski pokret; permakultura; obiteljska poljoprivredna gospodarstva; grupe solidarne razmjene; banke vremena; zelena imanja; eko sela; održiva arhitektura i stanovanje; otporne i održive zajednice; klimatske promjene. Razmatraju se akteri i procesi reaffirmacije tradicije u suvremenosti te odnos lokalnih praksi i globalnih procesa posebno uslijed suvremenih okolišnih, ekonomskih, političkih, socijalnih promjena i izazova.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ÁRNASON, Arnar, Mark SHUCKSMITH i Jo VERGUNST, ur. 2009. *Comparing Rural Development. Continuity and Change in the Countryside of Western Europe*. Farnham – Burlington: Ashgate.

Ellen ROY, Peter PARKES i Allan BICKER. 2000. *Indigenous Environmental Knowledge and its Transformations: Critical Anthropological Perspectives*. Amsterdam: Hardwood Academic Publishers.

HAENN, Nora i Richard WILK, ur. 2006. *The Environment in Anthropology. A reader in Ecology, Culture and Sustainable Living*. New York – London: New York University Press.

LONČAR, Sanja i Marcel VELLINGA. 2020. "Rural Regeneration". U *Architectural Regeneration*, ur. Aylin Orbasi i Marcel Vellinga. Hoboken – Chichester: Wiley Blackwell, 145–167.

OLIVER, Paul. 2006. Built to Meet Needs. Cultural Issues in Vernacular Architecture. Oxford: Elsevier.

ORLIĆ, Olga. 2019. *Antropologija solidarnosti u Hrvatskoj. Poljoprivreda potpomognuta zajednicom*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo.

RUBIĆ, Tihana i Valentina GULIN ZRNIĆ, ur. 2015. *Vrtovi našega grada. Studije i zapisi o praksama urbanog vrtlarenja*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo – Institut za etnologiju i folkloristiku – Parkticipacija.

WILHITE, Harold. 2005. "Why energy needs anthropology". *Anthropology today*, vol. 21/3:1–2.

WILLIAMS, Nancy M. i Graham BAINES, ur. 1993. *Traditional Ecological Knowledge: Wisdom for Sustainable Development*. Canberra: Centre for Resource and Environmental Studies, Australian National University.

PREPORUČENA:

ASQUITH, Lindsay i Marcel VELLINGA, ur. 2006. *Vernacular Architecture in Twenty-First Century. Theory, education and practice*. London – New York: Taylor & Francis.

CLARKE, William C. 1990. "Learning From the Past: Traditional Knowledge and Sustainable Development". *Contemporary Pacific*, vol. 2/2:233–253.

HELLER, Chaia. 1999. *Ecology of Everyday Life: Refinking the Desire for Nature*. Longueuil: Veilleux.

HIRSCH, Eric i Michael O'HANLON, ur. 1995. *The Anthropology of Landscape. Perspectives on Place and Space*. Oxford: Oxford University Press.

KORLAET, Ariana. ur. 2017. *Urbano-ruralne veze*. Zagreb: Hrvatski zavod za prostorni razvoj.

MORAN, Enilio F., ur. 2006. *People and Nature: An Introduction to Human Ecological Relations*. Cornwall: Blackwell Publishing.

PUGLIESE, Patrizia. 2001. "Organic Farming and Sustainable Rural Development: A Multifaceted and Promising Convergence". *Sociologia Ruralis*, vol. 41/1:112–130.

ŠTAMBUK, Maja, Ivan ROGIĆ i Anka MIŠETIĆ, ur. 2002. *Prostor iza. Kako modernizacija mijenja hrvatsko selo*. Zagreb: Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanje i seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad i usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 59.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Zeleni kulturalni studiji

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: nasl. izv. prof. dr. sc. Suzana Marjanić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij odgovara zahtjevima zelenih kulturalnih studija o kojima govori Jhan Hochman (1998) s napomenom da su kulturalni studiji inicirani u „zelenom“. Stuart Hall, središnja figura britanskih kulturalnih studija, nije polazio samo od ideja Antonija Gramscija (kako to obično ustoličuje paradigma kulturalnih studija), već i od ideja Frankfurtske Škole, u okviru čega i od Horkheimerova i Adornova raskrinkavanja prosvjetiteljske dogme o prirodi koja slijedi recepturu Francisa Bacona o tome da je čovjek navodno središte svemira u okrilju antropocentrične prakse tehnološkoga „vladanja prirodom“. Kolegij bi kroz 7 sati predavanja i 3 seminarska sata obradio sljedeće teme: 1) antropologija životinja, zooantropologija i zeleni kulturalni studiji: Barbara Noske, Jhan Hochmann i Carol J. Adams (3 sata predavanja); 2) mitski kiborzi danas: SF žanr, utopija, distopija, posthumanizam i postapokalipsa (pandemija COVID-19) (2 sata); 3) antropologija izvedbe i *land art/Earth art* (2 sata).

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

HOCHMAN, Jhan. 1998. *Green Cultural Studies. Nature in Film, Novel, and Theory*. Moscow, Idaho: University of Idaho Press.

WOLFE, Cary. 2010. *What is Posthumanism?* Minneapolis – London: University of Minnesota Press.

HIGGINS, Rylan, Emily MARTIN i Maria D. VEPERI. 2020. „An Anthropology of the COVID-19 Pandemic“. *Anthropology Now*, vol. 12/1:2–6. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/19428200.2020.1760627>

PREPORUČENA:

BANIĆ GRUBIŠIĆ, Ana. 2019. *Filmovi na temu postapokalipse: antropološki ogledi*. Beograd: Dosije.

BEARDSLEY, John. 2006. *Earthworks and Beyond. Contemporary Art in the Landscape*. 4. izdanje. New York – London: Abbeville Press.

CSEH-VARGA, Katalin i Adam CZIRAK, ur. 2018. *Performance Art in the Second Public Sphere. Event-based Art in Late Socialist Europe*. London – New York: Routledge.

GURA, Aleksandar. 2005. *Simbolika životinja u slovenskoj narodnoj tradiciji*. Beograd: Brimo.

MARIJANIĆ, Suzana. 2017. *Topoi umjetnosti performansa: lokalna vizura*. Zagreb: Durieux – HS AICA.

MOORE, Amelia. 2016. "Anthropocene anthropology: reconceptualizing contemporary global change". *Journal of the Royal Anthropological Institute*, vol. 22/1:26–47.

NOSKE, Barbara. 1989. *Humans and Other Animals. Beyond the Boundaries of Anthropology*. London: Pluto Press.

NOSKE, Barbara. 1993. "The Animal Question in Anthropology: A Commentary". *Society & Animals: Journal of Human-Animal Studies*, vol. 1/2:185 –190.

SAX, Boria. 1998. *The Serpent and the Swan: The Animal Bride in Folklore and Literature*. Blackburg, VA: McDonald and Woodward.

WARNER, Marina. 1995. *From the Beast to the Blonde: On Fairy Tales and Their Tellers*. London: Vintage.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminarska izlaganja polaznika/ica, rasprave.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Kratka usmena prezentacija samostalno odabrane teme iz niše zelenih kulturnih studija i pisanje završnoga eseja na navedenu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 60.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Novi (bio)etički izazovi u razdoblju globalizacije

VRSTA (OBVEZNI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Darko Polšek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Razvoj suvremenih tehnologija koje utječu na biomedicinske prakse i intervencije u ljudski genom posljednjih je desetljeća, nakon dešifriranja ljudskog genoma, dobio na dodatnoj brzini. Već i prije 2000. godine postojale su brojne socijalne nedoumice oko genske tehnologije (kloniranje, surrogatno majčinstvo, IVF...), a danas, posebno zbog primjene nove CRISPR tehnologije, za mnoge, posebno za one koji ne slijede znanstveno-tehnološka otkrića, te su neizvjesnosti i neprozirnosti postale još i mnogo obuhvatnije. Pandemija virusa COVID-19 i problemi s raznim vrstama cjepiva (uključujući i ona dobivena CRISPR tehnologijom) te problemi s političkim odlukama i upravljanjem pandemijom dovoljno jasno pokazuju s kakvim se vrstama neizvjesnosti moraju suočavati populacija svijeta, države i njihovi vođe. Po mnogima, zbog takvih događaja, kao i zbog više ili manje nemuštih reakcija na njih, na kušnji su najrazličitiji oblici osmišljavanja života, upravljanja, načina regulacije, procjene, pa čak i legitimacije cijelih pravnih, socijalnih i ekonomskih sistema. Globalizacija je stoga mač s dvije oštice: ona omogućava brojne socijalne blagodati, ona omogućuje i rješavanje brojnih znanstvenih i medicinskih problema, ali je istodobno i „adaptacijski problem“ za zajednice i države koje smatraju da mogu i znaju probleme riješiti samostalno. Bioetički problemi vezani za nove tehnologije i globalizaciju samo su metonimije za razne oblike „neprozirnosti“: one su problemski teren za naše sveopće koncipiranje budućnosti.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

WATSON, James. 2000. *Dvostruka uzvojnica*. Zagreb: KruZak.

SINGER, Peter. 2005. *Jedan svijet. Etika globalizacije*. Zagreb: IBIS grafika.

PREPORUČENA:

KUCHARSKI, Adam. 2020. *The Rules of Contagion: Why Things Spread--And Why They Stop*. New York: Hachette.

ISAACSON, Walter. 2020. *The Code Breaker: Jennifer Doudna, Gene Editing, and the Future of the Human Race*. New York: Simon-Schuster.

KING, Mervin i John KAY. 2020. *Radical Uncertainty: Decision-making for an unknowable future*, New York: Norton & Co.

HARFORD, Tim. 2020. *How to Make the World Add Up*. London: Bridge Street Publishing.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja i seminari.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisanje većeg rada (20 kartica) na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 61.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Politika i političko

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof dr. sc. Duško Petrović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Na kolegiju *Politika i političko* tematizirat će se fenomen političkog koje niz autora definira preko političke razlike koja se pronalazi u oprekama. Na primjer, u tekstovima Hanne Arendt političko se uvijek nanovo pronalazi u oprekama društveno – političko, vlast – moć, ponašanje – djelovanje itd. Također, o političkom se često govori referirajući se na prevladavajuću društvenu i povjesnu konstelaciju. Po tom tumačenju, suvremena društva su određena nedostatkom konstitutivnih principa na kojima bi se mogla utemeljiti. Iz tog razloga pojavljuje se političko koje, kao simptom, ukazuje na taj konstitutivni nedostatak i nemogućnost konačnog utemeljenja. Na kolegiju će, između ostalog, biti riječ o povjesnim interpretacijama kojima se obašnjava pojava opisanog društvenog okvira.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ARENDT, Hannah. 1991. *Vita activa*. Zagreb: August Cesarec.

LACLAU, Ernesto. 1990. *New Reflection of the Revolution of our Time*. London: Verso.

LYOTARD, Jean-Francois. 2009. *Enthusiasm. The Kantian Critique of History*. Stanford: Stanford University Press.

LEFORT, Claude. 2000. *Demokratska invencija*. Zagreb: Barbat.

MARCHART, Oliver. 2007. *Post-Foundational Political Thought*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

PLOT, Martin. 2014. *The Aesthetico-Political. The Question of Democracy in Merleau-Ponty, Arendt, and Ranciere*. New York – London: Bloomsbury.Academic.

RANSIJER, Žak. 2012. *Na rubovima političkog*. Beograd: Fedon.

Ricoeur, Paul. 2012. "Politički paradoks" (prev. Divina Marion). U *Politička misao*, vol. 49/1:194–205.

SANTNER, Eric. 2011. *The Royal Remains*. Chicago: The University of Chicago Press.

SCHMITT, Carl. 1996. *The Concept of the Political*. Chicago – London: The University of Chicago Press.

PEPORUČENA:

AGAMBEN, Giorgio. 2006. *Homo sacer*. Zagreb: Arkzin.

BOŽIĆ-BLANUŠA, Zrinka. 2014. "Ispisivanje traga: Književnost, politika i političko". *Umjetnost riječi*, vol. LVIII/2:119–137.

LALOVIĆ, Dragan. 2012. "'Politička razlika' kao temeljni spoznajni izazov političke teorije (o pojmovnom razlikovanju politike i političkog)". U *Politička misao* 49/1:171–183.

TOCQUEVILLE DE, Alexis. 1995. *O demokraciji u Americi*. Zagreb: Informator.

RANCIERE, Jacques. 2010. *Dissensus. On Politics and Aesthetics*. New York – London: Continuum.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije, individualni rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad opsegao 10 do 20 kartica na temelju samostalnog istraživanja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 62.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Globalno zdravlje i politike javnog zdravstva

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tanja Bukovčan

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Sadržaj predmeta obuhvaća šire područje opsega istraživanja u disciplinama medicinske humanistike. Počevši od problematike situiranja individualnog zdravlja unutar okvira suvremenih i/ili globalnih zdravstvenih sustava, preko pitanja nejednakosti i nejednakopravnosti u zdravstvu pa sve do razvoja i politika javnog zdravstva i javnozdravstvenih praksi u svakodnevnici, predmet se bavi analizom i kritičkim propitivanjem navedenih problema te naglašava primjere dobre prakse i mogućnosti kreiranja praktičnih rješenja unutar globalnog zdravlja.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

WILEY, S. Andrea i John S. ALEN. 2020. *Medical anthropology: A Biocultural Approach*. Oxford: Oxford University Press.

BREWIS, Alexandra i Amber WUTION. 2019. *Lazy, Crazy and Disgusting: Stigma and the Undoing of Global Health*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.

WHITEHEAD, Anne, Angela WOODS, Sarah ATKINSON, Jane MACNAUGHTON i Jennifer RICHARDS, ur. 2016. *The Edinburgh Companion to the Critical Medical Humanities*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

PREPORUČENA:

ŠKRABAN, Juš, Denis OPREŠNIK, Sara PISTOTNIK, Uršula LIPOVEC ČEBRON. 2020. "Implementation of intercultural mediation at the primary level in preventive healthcare in Slovenia". *Javno zdravje*, vol. 1:1–7.

LIPOVEC ČEBRON, Uršula and Sara PISTOTNIK. 2018. "Migrants/Refugees in Slovene Healthcare. Many Open Questions and Some Possible Answers". U *Contemporary Migration Trends and Flows on the Territory of Southeast Europe*, ur. Marijeta Rajković Iveta, Petra Kelemen i Drago Župarić-Iljić. Zagreb: FF Press, 161–180.

LIPOVEC ČEBRON, Uršula and Lea BOMBAČ. 2018. "Pregnant women on the move and the response of the Slovenian health system to their needs". *Glasnik Etnografskog instituta SANU*, vol. 66/3:657–673.

SANTAROSA, Sara i Sarah J. WOODRUFF. 2017. "#SocialMedia: Exploring the Relationship of Social Networking Sites on Body Image, Self-Esteem, and Eating Disorders". *Social Media + Society*, vol. 3/2, <https://doi.org/10.1177%2F2056305117704407>

NAPIER, David A. et. al. 2014. "Culture and Health". *The Lancet*, vol. 384/9954:1607–1639.

KLEINMAN, Arthur. 2012. " Medical Anthropology and Mental Health: Five Questions for the Next Fifty Years". U *Medical Anthropology at the Intersections: Histories, Activisms, and Futures*, ur. Emily Wentzell, Marcia Inhorn. Durham – London: Duke University Press, 116–128.

WONG, Nancy i Tracey KING. 2008. "The Cultural Construction of Risk Understandings through Illness Narratives". *Journal of Consumer Research*, vol. 34/5:579–594.

HOLTZ, Timothy H., Seth M. HOLMES, Scott STONINGTON i Leon EISENBERG. 2006. "Health is Still Social: Contemporary Examples in the Age of the Genome". *PloS Medicine*, vol. 3/10: 1663–1666.

MATTINGLY, Cheryl i Linda C. GARRO. 2000. *Narrative and Cultural Construction of Illness and Healing*. London: UCP.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja, grupna rasprava, studije slučaja, projektna nastava.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema usmenih i pisanih prezentacija na temu individualnog etnografskog projekta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 63.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Razvoj zajednica, poslovanja i tehnologije – primijenjena istraživanja

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Darko Polšek, red. prof. dr. sc. Marijana Belaj, doc. dr. sc. Tihana Rubić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Metode i teorije kulturnoantropoloških istraživanja primjenjuju se u raznim izvanakademskim područjima pri rješavanju pitanja i problema djelovanja i razvoja organizacija, institucija, zajednica i suvremenih tehnologija. U okviru kolegija studenti stječu znanja vezana uz pitanje kako u izvanakademskom svijetu prezentirati kulturnoantropološka profesionalna znanja i vještine, adresirati probleme te primjenom kvalitativnih istraživanja ponuditi odgovore na realne potrebe i prepreke u područjima poput poslovanja organizacija, razvoja zajednica, zdravstvene zaštite, ekoloških izazova, unapređenja tehnologija, održivog razvoja i dr. Fokusirajući se na relevantnost kulturne antropologije u rješavanju konkretnih problema i pitanja na globalnoj i lokalnoj razini, kolegij analizira mogućnosti razvoja kulturnoantropološke karijere u brojnim izvanakademskim područjima.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

CAULKINS, D. Douglas i Ann T. JORDAN, ur. 2012. *A Companion to Organizational Anthropology*. New York: Wiley-Blackwell.

GERHARZ, Eva, Nasir UDDIN i Pradeep CHAKKARATH, ur. 2018. *Indigeneity on the Move: Varying Manifestations of a Contested Concept*. New York: Berghahn.

KEDIA, Satish i John Van WILLIGEN. 2005. *Applied Anthropology: Domains of Application*. Westport: Praeger.

MACCLANCY, Jeremy, ur. 2017. *Anthropology and Public Service*. New York: Berghahn Books.

MILLER, Christine, ur. 2017. *Design + Anthropology: Converging Pathways in Anthropology and Design*. New York: Routledge.

MIR, Raza i Anne-Laure FAYARD. 2021. *The Routledge Companion to Anthropology and Business*. New York: Routledge.

NAHM, Sheena i Cortney HUGHES RINKER, ur. 2015. *Applied Anthropology: Unexpected Spaces, Topics and Methods*. New York: Routledge.

OBENG, Cecilia Sem i Samuel Gyasi OBENG, ur. 2020. *Invisible Faces and Hidden Stories: Narratives of Vulnerable Populations and Their Caregivers*. New York: Berghahn Books.

PODJED, Dan, Meta GORUP, Pavel BORECKÝ i Carla GUERRÓN MONTERO. 2020. *Why The World Needs Anthropologists*. New York: Routledge.

WASSON, Christina, Mary ODELL BUTLER i Jacqueline COPELAND-CARSON, ur. 2012. *Applying Anthropology in the Global Village*. New York: Routledge.

PREPORUČENA:

ABRAMS, Simone i Jackie WALDREN, ur. 1998. *Anthropological Perspectives on Local Development*. New York: Routledge.

CEFKIN, Melissa, ur. 2009. *Ethnography and the Corporate Encounter. Reflections on Research in and of Corporations*. New York: Berghahn Books.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Problemska nastava (vođena rasprava) i projektna nastava (samostalni zadaci).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje nastave, aktivnost u vođenim raspravama i seminarskim zadacima, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 64.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Identiteti, globalizacija i održivost

VRSTA (OBVEZNI IZBORNJI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tihana Rubić i red. prof. dr. sc. Darko Polšek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U radionici se isprepletena područja i teme identiteta, globalizacije i održivosti promišljaju i predstavljaju kao sociokultурno dinamični, povjesno kontekstualizirani i lokalno determinirani. Radionica polazi od istaknutih etnoloških i kulturnoantropoloških te srodnih društvenih i humanističkih teorijskih prinosa identitetu, globalizaciji i održivosti, s fokusom na 20. stoljeće. Težište u interaktivnom dijelu radionice je na kritičkim i interpretativno-kritičkim osvrtima i raspravi o teorijskim prinosima temi te o kvalitativno, empirijski i lokalno utemeljenim istraživačkim praksama, iskustvima i spoznajama o identitetu, globalizaciji i održivosti.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

CHRISTOU, George i Jacob HASSELBALCH, ur. 2021. *Global Networks and European Actors: Navigating and Managing Complexity*. New York – London: Routledge.

ŠONJE, Velimir i Darko POLŠEK. 2019. *Prešućeni trijumf liberalizma: o praktičnoj važnosti slobode 1989. – 2019.* Zagreb: Biblioteka Ekonomski lab.

ERIKSEN, Thomas Hylland, ur. 2003. *Globalisation: Studies in Anthropology*. Oxford: Pluto Press.

PREPORUČENA:

FUKUYAMA, Francis. 2020. *Identitet. Zahtjev za dostojanstvom i politike zamjeranja*. Zagreb: Tim press.

KAPUŠCIŃSKI, Ryszard. 2021. *Drugi*. Zagreb: Tim press.

RUBIĆ, Tihana i Valentina GULIN ZRNJIĆ, ur. 2016. *Vrtovi našega grada: studije i zapisi o praksama urbanog vrtlarenja*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Hrvatsko etnološko društvo – Parkticipacija.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, praktične vježbe.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Aktivno sudjelovanje u radu radionice, izvršenje vježbi.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 65.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Evolucijska objašnjenja u društveno-humanističkim znanostima

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Darko Polšek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Od objave *Podrijetla vrsta* pa sve do danas darvinizam je za mnoge predstavljao veliki problem: jer je svijet koncipirao stohastički i probabilički, jer je rušio sliku čovjeka o „božjem stvorenju“, jer je predstavljao „univerzalnu kiselinu“, kako kaže D. Dennett, koja je ugrožavala i brojne druge koncepcije o moralnosti i racionalnosti čovjeka, i napisljetu, ne i najmanje važno, jer je nudio „analogiju“ za brojne vrlo sporne moralne i političke poruke i primjene u recentnoj povijesti. Zbog brojnih povjesnih zabluda vezanih za primjene darvinizma brojnim se antropolozima činilo da je možda najbolje posve odustati od „evolucionističkih“ paradigmi pri objašnjenju ljudskih fenomena. Odustajanje antropologa od evolucionističkih paradigmi imalo je i svoju cijenu: sve slabiju integraciju antropoloških rezultata u jedinstveni korpus znanstvenih spoznaja o čovjeku, njegovim kulturama i društвima, odnosno sve manju reputaciju antropologije kao discipline među drugim znanostima. Tako je nastao tzv. „Standard Social Science Model“, model društvenih i humanističkih znanosti koji je čovjeka, kulturu i društvo promatrao kao da nema baš nikakvih dodirnih točki s ljudskom biologijom. Naoko udaljene od matice antropoloških istraživanja ipak su se razvijale brojne antropološke evolucionističke koncepcije (evolucijska psihologija, dual) koje su uspjеле balansirati između Scille odioznih društvenih koncepcija i Haribde političke korektnosti. Te su koncepcije predmet ovog kolegija. Njihova je vrlina što na različite načine rješavaju problem antropološkog „dualizma“ (biologija vs. kultura) i što nude dosljedne i logične odgovore na zahtjev koji se postavlja pred znanstvene discipline i područja: da kulturno-antropološke rezultate integriraju u cjelovit, jedinstveni korpus ljudskoga znanja.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BUSS, David. 2012. *Evolucijska psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

CARTWRIGHT, J. 2017. *Evolution and Human Behavior*. (3rd ed.). London: Red Globe Press.

MERCIER, Hugo i Dan SPERBER. 2019. *Enigma of Reason*. Cambridge: Harvard University Press.

MESSOUDI, Alex. 2011. *Cultural Evolution: How Darwinian Theory Can Explain Human Culture and Synthesize the Social Sciences*. Chicago: University of Chicago Press.

PINKER, Steven. 2007. *Prazna ploča. Moderno poricanje ljudske prirode*. Zagreb: Algoritam.

PLOMIN, Robert. 2018. *Blueprint. How DNA makes us who we are*. London: Allen Lane.

REICH, David. 2018. *Who We Are, How We Got Here*. New York: Pantheon Books.

PREPORUČENA:

- DALY, Martin i Margo WILSON. *Homicide: Foundations of Human Behavior*. New York: A. de Gruyter.
- GREENE, Joshua. 2013. *Moral Tribes: Emotion, Reason, and the Gap Between Us and Them*. London: Penguin.
- HAIDT, Jonathan. 2013. *The Righteous Mind: Why Good People Are Divided by Politics and Religion*. New York: Vintage Press.
- MERCIER, Hugo. 2020. *Not Born Yesterday: The Science of Who We Trust and What We Believe*. New Jersey – Princeton: Princeton University Press.
- SAPOLSKY, Robert. 2018. *Behave: The Biology of Humans at Our Best and Worst*. London: Vintage/Penguin.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja i grupna rasprava, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad (20 kartica) na izabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 66.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Uloga teorije evolucije u (znanosti o) kulturi

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Darko Polšek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U povijesti i pri razradi teorije evolucije brojni su znanstvenici, filozofi, teolozi i laici isticali svoje stavove o (ne)važnosti teorije evolucije na području kulture. Manifestacije teorije evolucije na području kulture bile su obilježene i opterećene brojnim realno-povijesnim i teorijskim kontroverzama (primjerice u slučajevima socijaldarvinizma i eugenike). Nelagoda od moguće primjene teorije evolucije na društvo (i mogućih reperkusija na život pojedinaca i grupa) ostala je do danas jedno od dominantnijih obilježja teorije evolucije. Cilj kolegija jest napraviti pregled različitih socijalnih i kulturnih osvrta na teoriju evolucije te pokušati pronaći optimalnu vrstu odnosa, tj. primjene teorije evolucije na naše kulturne, moralne i političke koncepcije, odnosno pokušati procijeniti njezinu ulogu i važnost za formiranje i poimanje objedinjenog korpusa antropološke znanosti.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

DENNELL, Daniel. 2019. *Darwinova opasna ideja*. Zagreb: T.R.I. Press.

RIDLEY, Mark, ur. 2004. *Evolucija: klasici i suvremene spoznaje*. Zagreb: Jesenski i Turk.

PREPORUČENA:

BOWLER, Peter. 1992. *Non-darwinian revolution*. Baltimore: John Hopkins University Press.

CROOK, Paul. 1994. *Darwinism, War and History*. Cambridge: Cambridge University Press.

DAWKINS, Richard. 2006. *Vragov kapelan*. Zagreb: Jesenski i Turk

DAWKINS, Richard. 2010. *Iluzija o Bogu*. Zagreb: Izvori.

DICKENS, Peter. 2000. *Social Darwinism: Linking Evolutionary Thought to Social Theory*. Milton Keynes: Open University Press

HENRICH, Joseph et al., ur. 2004. *Foundations of Human Sociality: Economic Experiments and Ethnographic Evidence from Fifteen Small-Scale Societies*. Oxford: Oxford University Press.

HOFSTADTER, R. 1992: *Social Darwinism in American Thought*. Boston: Beacon Press.

KAYE, Howard. 1996. *Social Meaning of Modern Biology*. London: Routledge.

KEVLES, Daniel. 1998. *In the Name of Eugenics Genetics and the Uses of Human Heredity*. Cambridge: Harvard University Press.

SAPOLSKY, Robert. 2018. *Behave: The Biology of Humans at Our Best and Worst*. London: Vintage/Penguin.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja i seminari.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad (20 kartica) na izabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 67.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Prapovijest i evolucija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Emil Heršak

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Oslanjajući se na interdisciplinarna znanja koja proizlaze iz antropoloških, arheoloških, religijskih, povjesnoumjetničkih i povjesnih istraživanja i kritički ih propitujući, u kolegiju se problematiziraju rekonstrukcije i shvaćanja prapovijesti. Razmatraju se načini stvaranja i karakteristike takvih rekonstrukcija, kao i njihovo prenošenje u opća shvaćanja i stajališta. Naglasak je na nekoliko tema koje govore o razvitku Zemlje i života, krajolika i ekologije, čovjeka i društva, o nastanku tehnologije i umjetnosti, vremenu (tj. vremenovanju prošlosti), ekonomiji, nasilju, itd.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

RUKAVINA, Iva. 2012. *Umjetnost ledenog doba*. Zagreb: Matica hrvatska.

DIMITRIJEVIĆ, Stojan, Tihomila TEŽAK-GREGL i Nives MAJNARIĆ-PANDŽIĆ. 1998. *Prapovijest. [Povijest umjetnosti u Hrvatskoj, knj. 1]*. Zagreb: Naprijed.

HERŠAK, Emil. 2005. *Drevne seobe*. Zagreb: Školska knjiga.

JANKOVIĆ, Ivor i Ivor KARAVANIĆ. 2009. *Osvit čovječanstva: početci našega biološkog i kulturnog razvoja*. Zagreb: Školska knjiga.

KARAVANIĆ, Ivor. 2004. *Život neandertalaca*. Zagreb: Školska knjiga.

KARAVANIĆ, Ivor. 2011. *Prapočetci religije. Simbolika i duhovnost u paleolitiku*. Zagreb: Školska knjiga.

LEROI-GOURHAN, André. 1968. *Religije preistorije*. Zagreb: Naprijed.

PREPORUČENA:

CAVALLI SFORZA, Luigi Luca. 2008. *Geni, narodi i jezici*. Zagreb: Algoritam.

CLARK, Grahame. 2009. *Economic Prehistory*. Cambridge: Cambridge University Press.

LEAKEY, Richard E. 2006. *Porijeklo ljudske vrste*. Zagreb: Konzor.

PÄÄBO, Svante. 2014. *Neanderthal Man: In Search of Lost Genomes*. New York: Basic Books.

RENFREW, Colin. 2010. *Pretpovijest. Nastanak ljudskog uma*. Zagreb: Alfa.

TAYLOR, Timothy. 1996. *The Prehistory of Sex. Four Million Years of Human Sexual Culture*. London: Forth Estate.

- WESEL, Uwe. 2004. *Mit o matrijarhatu*. Zagreb: Scarabeus.
- ВОЕВОДСКИЙ, Леопольд Францевич. 2010. *Каннибализм в греческих мифах. Опыт по истории развития нравственности*. Москва: Телема.
- ЗОРИНА, Зоя Александровна и Анна Анатольевна Смирнова. 2006. *О чем рассказали „говорящие“ обезьяны. Способны ли высшие животные оперировать символами?* Москва: Языки славянских культур.
- СРЕЈОВИЋ, Драгослав. 1998. *Огледи о древној уметности*. Београд: СКЗ.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanje i seminari, rasprava o pročitanim tekstovima i filmovima.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminar i usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 5

REDNI BROJ PREDMETA: 68.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Evolucijske teorije u antropologiji (Kako primijeniti teoriju igara u antropologiji i kako donositi teorijske zaključke iz eksperimenata)

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Darko Polšek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Zašto je matematička disciplina, pod imenom teorije igara, toliko važna za biologiju (i teoriju evolucije), ali i za sve društvene i humanističke znanosti, pa tako i za antropologiju? U nizu predavanja objasnit ćemo: 1) kako modeli iz teorije igara nude goleme raspon teorijskih objašnjenja (i predviđanja) za brojne ljudske (kulturne, bihevioralne, lingvističke) fenomene; 2) kako modeli teorije igara funkcioniраju u ne-antropološkim disciplinama; 3) kako su eksperimentalni testovi raznih igara (Ultimatum game, Dictator Game, Prisoner's Dilemma, Public Goods Game, Impersonal Honesty Game, Corruption Game, Battle of the Sexes) u različitim kulturama doveli do originalnih rezultata u komparativnom proučavanju kultura.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

AXELROD, Robert. 2006. *Evolution of Cooperation*. New York: Basic Books.

HENRICH, Joseph et al., ur. 2004. *Foundations of Human Sociality: Economic Experiments and Ethnographic Evidence from Fifteen Small-Scale Societies*. Oxford: Oxford University Press.

HENRICH, Joseph. 2020. *The WEIRdest People in the World*. New York: Farrar-Strauss.

PREPORUČENA:

(odredit će se ovisno o specifičnim interesima doktoranda)

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

1) Poduka u osnovama teorije igara i osnovne „igre“ (predavanje); 2) (Ovisno o broju polaznika) Odigravanje nekoliko ključnih „kulturnoških“ igara (eksperiment); 3) (Alternativno) Opis dobivenih rezultata u međunarodnim kros-kulturnim istraživanjima; 4) Usporedba dobivenih rezultata s teorijama i hipotezama iz međunarodnih istraživanja (rasprava).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad (20 kartica) kao komentar testiranja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 69.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Upravljanje istraživačkim podacima

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj radionice je upoznati doktorande s repozitorijima i bazama podataka u kojima mogu pronaći podatke nastale u prethodnim istraživanjima koji im mogu biti korisni u vlastitim istraživanjima. Objasnit će se što je upravljanje istraživačkim podacima i kako izraditi plan upravljanja podacima. Ukazat će se na važnost upravljanja podacima u istraživačkom procesu. Doktorande će se uputiti u to gdje i kako mogu objaviti i arhivirati podatke koje prikupe u vlastitim istraživanjima.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

CESSDA Training Team. 2020. *CESSDA data management expert guide*. Bergen, Norway.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.3820472>.

PREPORUČENA:

TÓTH-CZIFRA, Erzsébet. 2019. *DARIAH Pathfinder to Data Management Best Practices in the Humanities*. DARIAH-Campus. [Pathfinder].

<https://campus.dariah.eu/resource/dariah-pathfinder-to-data-management-best-practices-in-the-humanities>.

CORTI, Louise, Veerle VAN DEN EYNDEN, Libby BISHOP i Matthew WOOLLARD. 2019. *Managing and sharing research data: a guide to good practice*. London – New Delhi – Thousand Oaks: SAGE.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja i grupna rasprava, uz prikaz primjera iz prakse.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Izrada plana upravljanja podacima.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 70.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica pisanje i objavljivanje, odjek radova

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj radionice je upoznavanje doktorskih studenata s dobrim praksama pisanja i objavljivanja vlastitih radova (prvenstveno odabira pouzdanih i kvalitetnih publikacija u kojima mogu objaviti te osiguravanja vidljivosti i odjeka vlastitih rezultata). Prezentiraju se običaji publiciranja i korištenja informacija u području etnologije i antropologije, oblikovanja pismenih radova i prezentacija te citiranje literature (formalni i etički aspekti). Na primjerima se pokazuje kako prepoznati pouzdane publikacije i izbjegći časopise sumnjive kvalitete. Kroz vježbe se svladavaju vještine pretraživanja citatnih baza podataka i utvrđivanja osnovnih bibliometrijskih indikatora koji ukazuju na odjek i međunarodni značaj publikacija te citiranost radova.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju. "Obrasci i upute".

<https://etno.ffzg.unizg.hr/wp-content/uploads/2013/10/UPUTE-SEMINARSKI-RAD-EKA.pdf>

"Think. Check. Submit". 2021. <https://thinkchecksubmit.org/>

MACAN, Bojan i Jelka PETRAK. 2015. "Bibliometrijski pokazatelji za procjenu kvalitete znanstvenih časopisa".

Hrvatski znanstveni časopisi: iskustva, gledišta, mogućnosti. Zagreb: Školska knjiga, 37– 53.

<http://fulir.irb.hr/1928/>

PREPORUČENA:

The Chicago Manual of Style. 2017. "Author-Date: sample citations".

https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-2.html

ORAIĆ-TOLIĆ, Dubravka. 2011. *Akademsко pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*. Zagreb: Naklada Ljevak. (odabrana poglavlja)

Purdue Online Writing Lab. 2020. "Chicago Manual of Style 17th Edition".

https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/chicago_manual_17th_edition/cmos_formatting_and_style_guide/chicago_manual_of_style_17th_edition.html.

"San Francisco Declaration on Research Assessment - DORA". 2012. <https://sfdora.org/read/>

COPE, DOAJ, OASPA i WAME. 2018. "Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing".
<https://oaspa.org/information-resources/principles-of-transparency-and-best-practice-in-scholarly-publishing/>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivno predavanje, demonstracija, vježba.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Aktivno sudjelovanje u vježbama. Izrada popisa od najmanje 5 međunarodnih časopisa u području po izboru polaznika, s prikazom njihovih bitnih bibliometrijskih značajki.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 71.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Javnost, vidljivost i intelektualno vlasništvo

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tibor Komar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Tijekom radionice doktorskim se studentima ukazuje na mogućnosti povećanja dostupnosti i vidljivosti vlastitih radova. Upoznaje ih se s pravima autora, zaštitom intelektualnog vlasništva i otvorenim licencijama, posebno u kontekstu znanstvenog nakladništva. Kroz vježbe i problemsku raspravu potiče se savjesno korištenje tuđeg intelektualnog vlasništva pri izradi vlastitih radova. Studenti se upoznaju s pojavama poput otvorenog pristupa i otvorene znanosti, repozitorija, trajnih jedinstvenih identifikatora (DOI, ORCID), akademskih društvenih mreža i altmetrijskih pokazatelja. Studenti se upoznaju s postupkom pohrane doktorskih disertacija u digitalnom obliku, dobrobitima i obvezama koje iz toga proizlaze te s pravnim i organizacijskim okvirom pohrane (pravima i obvezama doktoranda, mogućnostima ograničenja pristupa).

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima.

<https://www.zakon.hr/z/106/Zakon-o-autorskem-pravu-i-srodnim-pravima> (odabrani članci)

PREPORUČENA:

COLLINS, Ellen, Caren MILLOY i Graham STONE. 2013. *Guide to Creative Commons for Humanities and Social Science monograph authors. Working Paper*. London: Jisc Collections. <http://eprints.hud.ac.uk/id/eprint/17828/>.

HEBRANG GRGIĆ, Ivana, ur. 2018. *Otvorenost u znanosti i visokom obrazovanju*, Zagreb: Školska knjiga.

HEBRANG GRGIĆ, Ivana. 2016. *Časopisi i znanstvena komunikacija*. Zagreb: Naklada Ljevak.

TENNANT, Jon. 2017. "Promoting your articles to increase your digital identity and research impact". *Science Open*, 29. 9.,

<https://blog.scienceopen.com/2017/03/promoting-your-articles-to-increase-your-digital-identity-and-research-impact/>.

TÓTH-CZIFRA, Erzsébet. 2020. "10 practical tips to fight against the culture of non-citation in the humanities". *DARIAH Open*, 29. 2., <https://dariahopen.hypotheses.org/747>.

TÓTH-CZIFRA, Erzsébet. 2020. "One more word about ResearchGate/Academia.edu and why using these platforms will never be equal to proper self-archiving". *DARIAH Open*, 31. 5., <https://dariahopen.hypotheses.org/878>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, demonstracije, vježbe.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Izrada i uređivanje vlastitog ORCID profila.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 72.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Pronalaženje relevantnih izvora informacija i organizacija referenci

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tibor Komar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj radionice je olakšati doktorandima snalaženje u relevantnoj tiskanoj i elektroničkoj građi dostupnoj u okviru Knjižnice ili dostupnoj u otvorenom pristupu, unaprijediti njihove vještine pronalaženja, odabira, vrednovanja, organizacije i korištenja informacija. Nakon radionice polaznici će ovladati glavnim vještinama i znanjima koja čine kritičku informacijsku pismenost, prepoznati vrste znanstvenih i stručnih publikacija i njihove značajke, navesti glavne izvore informacija za etnologe i antropologe, koristiti glavne funkcionalnosti kataloga Knjižnice te online izvora za etnologe i antropologe, evaluirati izvore informacija, upotrebljavati softver za organizaciju bilješki Zotero (instalirati ga i podesiti, prikupljati i organizirati reference, citirati i izrađivati bibliografiju prilikom pisanja u MS Wordu) te koristiti osnovne funkcionalnosti MS Worda za organizaciju bilješki.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

Knjižnica Filozofskog fakulteta. 2021. "Zbirka za etnologiju i antropologiju".

<http://knjiznica.ffzg.unizg.hr/etnologija-i-antropologija>

Knjižnica Filozofskog fakulteta. 2021. "Izvori". <http://knjiznica.ffzg.unizg.hr/izvori>

Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju. "Obrasci i upute".

<https://etno.ffzg.unizg.hr/wp-content/uploads/2013/10/UPUTE-SEMINARSKI-RAD-EKA.pdf>

Zotero. 2021. "Documentation". <https://www.zotero.org/support/>

PREPORUČENA:

HEBRANG GRGIĆ, Ivana, Tomislav IVANJKO, Iva MELINŠČAK ZLODI i Dorja MUČNJAK. 2018. *Citiranje u digitalnom okruženju: priručnik*. Zagreb: Carnet.

https://pilot.e-skole.hr/wp-content/uploads/2018/03/Prirucnik_Citiranje-u-digitalnom-okruzenju-1.pdf.

ORAIĆ-TOLIĆ, Dubravka. 2011. *Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*. Zagreb: Naklada Ljevak. (odabrana poglavlja)

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Aktivno predavanje, demonstracija, vježba.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Polaznici radionice dužni su prije radionice konzultirati mrežne stranice navedene u obveznoj literaturi te aktivno sudjelovati u vježbama. Priprema bibliografije od 20 relevantnih jedinica na odabranu temu pomoću alata Zotero.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 73.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Edukacija, komunikacija i rad u interkulturnom i kroskulturnom okruženju

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Marijeta Rajković Iveta

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

S obzirom na kulturnu, religijsku i/ili jezičnu heterogenost suvremenih društava, bilo da je riječ o prisutnosti migranata (prisilnih migranata-izbjeglica, tražitelja međunarodne zaštite, ekonomskih migranata itd.) ili poslijemigracijskih generacija (od kojih neki pripadaju manjinskim zajednicama te imaju statuse nacionalnih, etničkih, religijskih i/ili jezičnih manjina), cilj radionice je da doktorski studenti razvijaju vještine edukacije (npr. putem popularnih predavanja, radionica, tribina, okruglih stolova), komunikacije (posebice putem suvremenih tehnologija i društvenih mreža) i rada u interkulturnom i kroskulturnom okruženju. U praktičnom dijelu studenti u malim timovima osmišljavaju edukaciju, čime vježbaju komunikaciju i rad u interkulturnom okruženju.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ABS, Hermann J. et al. 2019. *European Education and Training Expert Panel. Issue paper: Inclusion and Citizenship.* <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail&groupMeetingDoc&docid=36318>

GOLLNIC, Donna M. i Philip C. CHINN. 2017. *Multicultural Education in a Pluralistic Society. Tenth Edition.* Boston: Pearson.

NEULIP, W. James. 2006. *Intercultural Communication.* Thousand Oaks – London – New Delhi: SAGE.

PREPORUČENA:

GOLD, Steven J. Stephanie J. NAWYN. 2019. *International Handbook of Migration Studies.* London – New York: Routledge.

HOERDER, Dirk 2002. *Cultures in Contact. World Migrations in the Second Millennium.* Durham – London: Duke University Press.

European Commission/EACEA/Eurydice. 2016. *Promoting citizenship and the common values of freedom, tolerance and non-discrimination through education: Overview of education policy developments in Europe following the Paris Declaration of 17 March 2015.* Luxembourg: Publications Office of the European Union. <https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/ebbab0bb-ef2f-11e5-8529-01aa75ed71a1>

PASTORE, Ferruccio i Irene PONZO. 2016. *Inter-group Relations and Migrant Integration in European Cities Changing Neighbourhoods*. Cham: IMISCOE – Springer Open.
<https://www.imiscoe.org/publications/library/2-imiscoe-research-series/88-inter-group-relations-and-migrant-integration-in-european-cities>

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Uvodno predavanje, postavljanje vježbe, diskusija, usmjeravanje rada na vježbi, prezentacija rezultata vježbe. U radionici se vježba osmišljavanje provođenje edukacije i komunikacije u interkulturnom i kroskulturnom okruženju te diseminaciji rezultata.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Polaznici radionice dužni su pročitati obveznu literaturu prije radionice i angažirati se u osmišljavanju i realizaciji vježbe. Očekuje se da timovi osmisle, realiziraju i predstave grupni projekt.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 74.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Objava znanstvenog rada u društvenim i humanističkim znanostima

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Petra Kelemen, doc. dr. sc. Tihana Rubić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Radionica je posvećena procesu objave znanstvenog rada. Tematizira odnose i interakcije autora, urednika, recenzenta, lektora, čitatelja i drugih osoba uključenih u taj proces. Posebna se pozornost posvećuje uredničkim postupcima u znanstvenim časopisima. Praktičnim zadacima vježbaju se pojedini koraci objave znanstvenog rada te razvijaju potrebne vještine akademskog pisanja.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

BESNIER, Niko i Pablo MORALES. 2018. "Tell the story. How to write for *American Ethnologist*". *American Ethnologist*, vol. 45/2:163–172.

ORAIĆ TOLIĆ, Dubravka. 2011. *Akademsko pismo. Strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*. Zagreb: Naklada Ljekav.

PREPORUČENA:

BROWN, Shan-Estelle. 2016. *Writing in Anthropology. A Brief Guide*. Oxford: Oxford University Press.

MILLER, Jason E. i Oona SCHMID. 2012. *How to Get Published in Anthropology. A Guide for Students and Young Professionals*. Plymouth: AltaMira Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Interaktivna predavanja, praktične vježbe.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Aktivno sudjelovanje u radu radionice, izvršenje vježbi.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 75.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Etika u društvenim i humanističkim znanostima

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak, red. prof. dr. sc. Marijana Belaj

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet se bavi razvijanjem vještina planiranja etički održivog istraživanja, uključivo razmatranjem i razvojem osnovnih alata kod prijave istraživanja etičkom povjerenstvu, revizijskim očitovanjima te refleksijom nestandardnih etičkih situacija na empirijskom i sudioničkom terenu koje nose element moralne dvojbe i/ili kognitivne disonance ili dovode u pitanje etnografski teren zbog više sile (pandemija/prirodna katastrofa).

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

IPHOFEN, Ron. 2013. *Research Ethics in Ethnography/Anthropology*. European Commission, DG Research and Innovation,

https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/hi/ethics-guide-ethnog-anthrop_en.pdf.

University of Oxford. n.d. *Research Ethics (including CUREC)*,

<https://researchsupport.admin.ox.ac.uk/governance/ethics#/>.

The University of Chicago Linguistic Anthropology Lab. 2020-2021. *Resources for doing fieldwork when in person interactions aren't possible*, <https://voices.uchicago.edu/linganthlab/covid19-resources/>.

PREPORUČENA:

American Anthropological Association. 2012. *Principals of Ethical Responsibility*.

<http://ethics.americananthro.org/category/statement/>

Hrvatsko etnološko društvo. 2013. *Etički kodeks*. <https://hrvatskoetnoloskodrustvo.hr/o-nama/eticki-kodeks/>.

Universiteit Leiden. 2020. *Protocol for Ethnographic Research in times of COVID-19*. Institute for Cultural Anthropology and Development Sociology (CADS),

<https://www.universiteitleiden.nl/binaries/content/assets/sociale-wetenschappen/ca-os/covid-19-protocol/protocol-for-ethnographic-research-in-times-of-covid-v-20-juli.pdf>.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Modificirana i interaktivna predavanja i grupna rasprava, studije slučaja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Priprema prezentacije.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 76

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Akademsko pisanje na hrvatskom jeziku

VRSTA (OBVEZNI IZBORNJI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Tihana Rubić, red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj radionice je usvajanje naprednih vještina akademskoga pisanja. Sadržaj radionice uključuje rad na kritičkom čitanju i analizi kompleksnih tekstova, oblikovanje akademskih radova s posebnim naglaskom na znanstvenim člancima i dijelovima doktorske disertacije te razvoj komunikacijskih i prezentacijskih vještina u pisanom formatu.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ORAIĆ TOLIĆ, Dubravka. 2011. *Akademsko pismo. Strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*. Zagreb: Naklada Ljekav.

WULFF, Helena. 2016. *The Anthropologist as Writer. Genres and Contexts in the Twenty-First Century*. New York – Oxford: Berghahn Books.

PREPORUČENA:

BASU, Paul. 2017. "Communicating anthropology: Writing, screening, and exhibiting culture". U *The Routledge Companion to Contemporary Anthropology*, ur. Simon Coleman, Susan B. Hyatt i Ann Kingsolver. New York: Routledge, 124–142.

WODAK, Ruth, Michael MEYER. 2009. *Methods for Critical Discourse Analysis*. London – New Delhi – Thousand Oaks: SAGE Publications.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Radionička i problemska nastava koja obuhvaća kratko uvodno predavanje, vođenu raspravu, postavljanje vježbe akademskog pisanja, usmjeravanje rada na vježbi i prezentaciju rezultata vježbe.**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA**

Pohađanje nastave, aktivnost u radioničkim vježbama i vođenim raspravama, primjena stečenih kompetencija pri oblikovanju akademskog teksta, predaja radioničkog zadatka.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 77.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Akademsko pisanje na engleskom jeziku

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici iz Centra za strane jezike Filozofskog fakulteta te drugi predavači koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Radionica razvija tehnikе akademskog pisanja na engleskom jeziku, vježbaju se i usvajaju tehnikе pisanja različitih oblika akademskih tekstova, razvijaju vještine pisanja o stručnim temama na engleskom jeziku i usvaja se akademski i stručni vokabular.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

DE CHAZAL, Edward i Sam McCARTER. 2016. *Oxford EAP, A course in English for Academic Purposes. Advanced/C1.* Oxford: Oxford University Press.

PREPORUČENA:

ZEMACH, Dorothy i Lisa RUMISEK. 2003. *Academic Writing from paragraph to essay.* Oxford: Oxford University Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Uvodno predavanje, vježbe pisanja kroz individualni i kolaborativni rad.

OPIS NAČINA IZRŠAVANJA OBVEZA

Priprema pisanog rada na engleskom jeziku na odabranu temu vezanu uz struku.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

REDNI BROJ PREDMETA: 78.

NAZIV PREDMETA/MODULA: Doktorska radionica Vještine timskoga rada

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: red. prof. dr. sc. Nevena Škrbić Alempijević, izv. prof. dr. sc. Sanja Potkonjak

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: nastavnici doktorskog studija te drugi stručnjaci koji se bave područjem od užeg interesa

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski/engleski

BROJ SATI NASTAVE: 6

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Radionica razvija potencijal koordinacije, kolaboracije i kompozicije u akademskom radu. Radionica tematizira suvremene oblike kolaborativnih projekata, višestrukog autorstva te kolaborativnog rada u analognom i digitalnom okruženju. U praktičnom dijelu ostvaruje timski zadatak grupe studenata, pri čemu se vježbaju vještine vođenja, suradljivosti i vremenske koordinacije skupnih projekata malog opsega.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

OBVEZATNA:

ESTALELLA, Adolfo i Tomás SÁNCHEZ CRIADO. 2018. *Experimental Collaborations. Ethnography through Fieldwork Devices*. New York – Oxford: Berghahn.

PREPORUČENA:

LASSITER, E. Luke. 2006. *The Chicago Guide to Collaborative Ethnography*. Chicago: Chicago University Press.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Kratko uvodno predavanje, diskusija, postavljanje vježbe, usmjeravanje rada na kolaborativnoj vježbi, prezentacija rezultata vježbe. U radionici se vježba kolaborativno osmišljavanje i pisanje kao način diseminacije rezultata timskoga rada i način poticanja višestrukog autorstva.

OPIS NAČINA IZRŠAVANJA OBVEZA

Polaznici radionice dužni su pročitati obveznu literaturu prije radionice i angažirati se u kolaborativnoj vježbi. Očekuje se da grupe osmisle i rasprave grupni projekt, odrede uloge u timu, kolaborativno planiraju zadatke, organiziraju i provedu dionice kolaborativnog projekta, komponiraju zajednički rezultat te predstave rezultate kolaborativne vježbe.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

studentska anketa

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

